

**SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ**

IV. LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

EDEBİYAT FAKÜLTESİ BİNASI

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Editörler:

Arş. Gör. Gönül Kılıç

Arş. Gör. Güzide Tülek

Arş. Gör. Yeşim Dellal

SIVAS 2024

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ

IV. LİSANSÜSTÜ **ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Editörler:

Arş. Gör. Gönül Kılıç

Arş. Gör. Güzide Tülek

Arş. Gör. Yeşim Dellal

SİVAS 2024

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Edebiyat Fakültesi
IV. Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu Bildiri Özetleri

ISBN
978-625-6497-56-6

Editörler:
Arş. Gör. Gönül Kılıç
Arş. Gör. Güzide Tülek
Arş. Gör. Yeşim Dellal

Yayına Hazırlayan:
Dr. Öğr. Üyesi Okan Güven

Kapak ve İç Düzen
Abdulkadir Kocatürk

Baskı
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlük Matbaası
Sertifika No.: 40954

Dağıtım
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Sivas / 2024

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI No.: 319

26/12/2024 tarih ve 42 numaralı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yayın Kurulu Kararı ile 26/12/2024 tarih ve 27 numaralı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararına istinaden yayımlanması uygun görülmüştür.

ONUR KURULU

Prof. Dr. Alim Yıldız	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü (2016-2024)
Prof. Dr. Ahmet Şengönül	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü (2024-...)
Prof. Dr. Vehbi Ünal	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı

SEMPOZYUM BAŞKANI

Prof. Dr. Vehbi Ünal	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı
-----------------------------	---

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Onur Balcı	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
----------------------------	--

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Miraç Burak Gönültaş
Doç. Dr. Sedat Bay
Doç. Dr. Şule Gümüş
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Okan Güven
Arş. Gör. Gönül Kılıç
Arş. Gör. Yeşim Dellal
Arş. Gör. Rumeysa Nur Ertaş
Arş. Gör. Güzide Tülek

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

Arş. Gör. Gönül Kılıç
Arş. Gör. Güzide Tülek
Arş. Gör. Yeşim Dellal
Arş. Gör. Rumeysa Nur Ertaş

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bekir Zengin	Doç. Dr. Güney Nair	Dr. Öğr. Üyesi Olcay Kahraman
Prof. Dr. Ayşen Açıklol	Doç. Dr. Ömer Aktaş	Dr. Öğr. Üyesi Buket Çelik
Prof. Dr. Çağdaş Demren	Doç. Dr. Ayşe Yanardağ	Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Dede
Prof. Dr. Ali Taşkın	Doç. Dr. Özlem Demren	Dr. Öğr. Üyesi Okan Güven
Prof. Dr. Emel Özkaya	Doç. Dr. Uğur Başaran	Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Sebati Işkın
Prof. Dr. Erdal Eser	Doç. Dr. Şule Gümüş	Dr. Öğr. Üyesi Fatih Köse
Prof. Dr. Veda Bilican Gökkaya	Doç. Dr. Adil Çelik	Dr. Öğr. Üyesi Nilgün Türkmen
Prof. Dr. Miraç Burak Gönültaş	Dr. Öğr. Üyesi A. Aycan Solaker	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Kenan Bezzin
Prof. Dr. Vehbi Ünal	Dr. Öğr. Üyesi Halime Yeşilyurt	Dr. Öğr. Üyesi Kadir Yılmaz
Prof. Dr. Sevda Mutlu	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Özbakır	Dr. Öğr. Üyesi Özlem Erdoğan
Prof. Dr. Sezer Yutulmaz	Dr. Öğr. Üyesi Özge Sinem İmrağ	Dr. Öğr. Üyesi Sevinç Yıldız
Prof. Dr. Abdullah Kaya	Dr. Öğr. Üyesi Şehnaz Işık	Dr. Öğr. Üyesi Emrah Tunç
Prof. Dr. Ahmet Yüksel	Dr. Öğr. Üyesi Filiz Ay Şafak	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Huri Yiğit
Prof. Dr. Ömer Demirel	Dr. Öğr. Üyesi Kadir Böyükulusoy	Dr. Öğr. Üyesi A. Tacetdin Hallaç
Prof. Dr. Zafer Karademir	Dr. Öğr. Üyesi Olcay Zengin Koşan	Arş. Gör. Dr. Zafer Gündüz
Prof. Dr. Özlem Ayazlı	Dr. Öğr. Üyesi Ümit Çayır Tıgılı	Arş. Gör. Dr. Sultan Dilek Güler
Prof. Dr. Hakan Yekbaş	Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Alper	Arş. Gör. Dr. Gamze Kılıç
Prof. Dr. Mehtap Erdoğan Taş	Dr. Öğr. Üyesi Elvina Er	Arş. Gör. Dr. G. Kelebek Küçükarslan
Prof. Dr. Ahmet Bozdoğan	Dr. Öğr. Üyesi Gülmira Ospanova	Arş. Gör. Aydoğan Bozkurt
Prof. Dr. İsmet Emre	Dr. Öğr. Üyesi Gülser Ersoy	Arş. Gör. Öznur Bayrak Tekin
Prof. Dr. Yunus Ayata	Dr. Öğr. Üyesi Âdem Ökten	Arş. Gör. Fatma Eren
Prof. Dr. Süheyla Yüksel	Dr. Öğr. Üyesi Muammer Aktay	Arş. Gör. Güzide Tünel
Prof. Dr. Âdem Ceyhan	Dr. Öğr. Üyesi Yakup Hamdioğlu	Arş. Gör. Simya Işıltı Eren
Doç. Dr. Şenay Kırgız Polat	Dr. Öğr. Üyesi Elif Demir	Arş. Gör. Hamza Karademir
Doç. Dr. Cenker Atıla	Dr. Öğr. Üyesi K. Çiğdem Yılmaz	Arş. Gör. Ece Ceren Akkaya
Doç. Dr. Erdener Pehlivan	Dr. Öğr. Üyesi Kağan Kaya	Arş. Gör. Yeşim Dellal
Doç. Dr. Bora Uysal	Dr. Öğr. Üyesi Hamza Kuzucu	Arş. Gör. Ferhat Kavas
Doç. Dr. Mustafa Sefa Çakır	Dr. Öğr. Üyesi Sevda Balaman	Arş. Gör. Gönül Kılıç
Doç. Dr. Onur Balci	Dr. Öğr. Üyesi Alev Aktaş	Arş. Gör. Oğuz Şentürk
Doç. Dr. Hatice Kutlar	Dr. Öğr. Üyesi Canan Çitil Akyol	Arş. Gör. Şevval Tünel
Doç. Dr. Ferdi Selim	Dr. Öğr. Üyesi Feride Özlem Elagöz	Arş. Gör. Rumeysa Nur Ertaş
Doç. Dr. Ahmet Yılmaz	Dr. Öğr. Üyesi Sezen Güleç	Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç
Doç. Dr. Mevlüde Zengin	Dr. Öğr. Üyesi Nida Anıl Kazanç	Öğr. Gör. Ayhan Yiğit
Doç. Dr. Sedat Bay	Dr. Öğr. Üyesi Ebru Bilget Fataha	Öğr. Gör. Faruk Ay
Doç. Dr. Tülünay Dalak	Dr. Öğr. Üyesi Furkan Arı	Öğr. Gör. Selcen Yıldırım Altun
Doç. Dr. Meryem Acara	Dr. Öğr. Üyesi Sibel Temiz Sarıkaya	Öğr. Gör. Behzat Yılmaz
Doç. Dr. Meral Öztürk	Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Yel	Öğr. Gör. Eyüp Gündüz
Doç. Dr. Ercan Şahbudak	Dr. Öğr. Üyesi Ziyet Bahadır	Öğr. Gör. Hüseyin Erdin
Doç. Dr. Fatih Arslan	Dr. Öğr. Üyesi Âdem Işık	
Doç. Dr. Ahmet Mazlum	Dr. Öğr. Üyesi Dilara Altaş	

İÇİNDEKİLER

Saadet Acar		
Kadın Tepelikleri ve Tepelik Süsleri: Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi Örneği		11
Muhammed Salih Ağkuş		
Hüsamettin Koçan'ın Eserlerinde Anadolu Kültürlerinin Etkileri		12
S. Bahar Akgül		
Alkol, Madde, Kumar ve İnternet Bağımlılığına Müdahalede Sosyal Hizmet Uygulamalarının Önemi Üzerine Bir İnceleme		13
Yakup Alçi		
Sosyal Hizmet Kuruluşunda Kalan 13-18 Yaş Arası Kız Çocuklarının Uyuşturucu Madde İle Tanışmaları, İlk Kullanma Yaşı ve Kullanma Nedenleri: Adana İli Örneği		14
Adem Aslan		
Haçlı Seferlerinin Anadolu'daki Neticelerine Genel Bir Bakış		15
Pınar Aygün		
Çocuk İhmal ve İstismarında Sosyal Hizmet Uzmanlarının Rol ve Sorumlulukları		17
Ümmügülsüm Bal		
Kırgız Türklerindeki Halk İnanışlarının Kocacaş Destanındaki Varyantları		19
Sinan Başeğmez		
Ortaçağ'ın Aydınlık Mekanları: Büyük Selçuklu Devleti Nizamiye Medreseleri ve İran Coğrafyası İle Türk-İslam Medeniyetine Katkıları		20
Cansu Battal		
Flört Şiddeti ile İlgili Bir Derleme		22
İsmail Bektaş		
Ömer Seyfettin'in Şiirlerinde Alışılmamış Bağdaştırma		23
Hanife Nur Can		
Ahmet Rasim'in Askeroğlu Adlı Eserini 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı Çerçevesinde Okumak		24
Beyza Nur Canatan		
Kıbrıs Türk Toplumunda Halk İnançları ve Gelenekleri Üzerine Bir İnceleme		25
Hanife Çalışkan Ceylan		
Madde Bağımlısı Bireylerin ve Ailelerinin Yaşadıkları Psikososyal Sorunlar ve Çözüm Önerileri		26
Sena Nur Çelik		
Osmaniye'de Akrep Avı ve Avlama Tekniği		28
Bayram Darıcı		
İsfakyalı Kopasis Efendi'nin "Tarih-i Keş ü Feth-i Amerika" Adlı Eserine Genel Bir Bakış		29
Hülya Devecioğlu		
Yetişkin Görme Engellilerin Evlenme ve Çocuk Sahibi Olma Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Geliştirdikleri Çözüm Yöntemleri		30

Selman Devecioğlu 1950-2000 Yılları Arası (Cumhuriyet Dönemi) Hükümetlerinin Engellilere Yönelik Politikaları	31
Azize Dilaveroğlu Sosyal Hizmet Mesleğinde Danışmanlık Hizmeti Alan Çocuk Olgusu	32
Özge Ecem Doğan Tudor İngiltere'sinde Kadınların Rolü: Howard Brenton'un "Anne Boleyn" Adlı Eserinin Feminist Okuması	33
Tuğba Eker Ağır Eşi Asgari Ücretle Çalışan Kadınların, Yaşam Maliyetini Azaltma Stratejileri	34
Beyza Nur Ekinci Türkçe Sözlük'te Yer Alan Bazı Tanıksız Maddelere Tanık Önerileri (A Maddesi)	35
Berat Eroğlu Çin'de Ayakların Küçük Görünmesi İçin Yapılan Uygulama Hakkında Araştırma	36
Furkan Ertürk Bir Ritüel Aracı Olarak Maske	37
Türkan Genç Küreselleşme ve Halk Bilimi Alanında Sivas Şehir Müzesi	38
Ayşe Gezici Ölü Gömme Geleneği ve Kültürel Kimliğin Korunması: Sivas Halfelik Mezarlığı Örneği	39
Ayşegül Gökçe Gökdemir Sosyal Öğrenme Kuramı Bağlamında Influencerların İnsanlar Üzerinde Etkisi	40
Kamile Ceren Göksel Post-Hümanizm Yaklaşımı Bağlamında Yapay Zekâ İle Oluşturulan Modeller ve Yapay Zekâ Influencerlar	41
Ahmet Göktürk Dîvânü Lugâtî't-Türk'te Hediyeleşme İle İlgili Sözcükler Üzerine	42
Sema Güler Antik Yunan'da Yeniden Doğuşun Adı: Yeni Platonculuk ve Plotinus	43
Şeyma Güller Bizans Devletinde Kadınların Sosyal Yaşamda Rolü	44
İrem Güngör Robert Nozick Siyasetinde Birey ve Özgürlük	45
Zeliha Işık Felsefe Tarihinde Tabii Hukukçular ve Adalet Anlayışları	46
Kanan İbrahimli Disiplinlerarası Bakış Açısıyla Hukuk ve Edebiyat	47
Şamil İmirhan Sofokles'in Antigone Eserinde Kant'ın Özerklik ve Yaderklik Kavramlarının Tezahürünün Analizi	48
Emine Pelin Karaca Sivas Efsanelerinde Taş Kesilme Motifi	49
Zehra Karakaya The Complexities of Identity and Otherness in the play "Disgraced" by Ayad Akhtar	50

Şeyma Nur Kavuncu Mazlum Ortaokul Öğrencilerinde Dini Şahsiyetin Oluşumunda Duanın Etkisi Üzerine İnceleme	51
Seda Kaya Tokat'ta Bulunan Cami Şadırvanlarından Örnekler	53
Şeyma Kayaalp Âşık İsmet'in Şiirlerinde Sosyo-Kültürel Eleştiri	54
İlayda Kayapınar Oğuz Kağan Destanı'nın Çocuklara Aktarımı	55
Gönül Kılıç Sağlık Profesyonellerinde Merhamet Yorgunluğu, Psikolojik Sağlamlığın İş-Aile Yaşam Dengesi ile İlişkisi	56
Sedanur Koca Sivas Folklorunda Abdulvahap Gazi Türbesinin Yeri	57
Fatma Koç Türkiye'de Tanrı Tasavvurları ile İlgili Yapılan Bazı Araştırmaların Değerlendirilmesi	58
Bera Koçak Evlilik Kalitesi, Cinsel Yaşam Kalitesi ve Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki	59
Mustafa Ahmet Koçak Stevenson'un Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in Tuhaf Vakası'nda Nietzsche'nin Apolloncu-Dionysosçu Karşıtlığının İncelenmesi	60
Gülşah Kuzucuoğlu Bilgi Türü Olarak Bilimsel Bilginin Diğer Bilgi Türleri ile Karşılaştırması ve Bilim Felsefesi Açısından Değerlendirilmesi	62
Büşra Nur Küreci Acı Olgusunun Felsefi Perspektiften Değerlendirilmesi	63
Yasemin Duha Meşe Ataerkil Söylemin 1950 Kuşağı Öyküsüne Yansımaları	64
Orhan Nar Sivas, Kayseri, Tokat Çevresinde Ahilik Kültürü ve Günümüze Yansımaları	66
Serkan Osku Toplumsal Cinsiyet Rollerini Etkileyen Faktörler	67
Dilan Özçalımlı Dede Korkut Hikâyelerinde Su Kültü	68
Cansel Özçelik Kayseri'de Yaşayan Avşarlarda Evlenme: Gelenek, Görenek ve Âdetler	69
Ceren Özdemir İntikam, Adalet ve İslah: Hukuk Felsefesi Aracılığı ile Bir İnceleme	70
Asım Can Öztürk İlhanlı Devleti'nin Askerî Teşkilatı	71
Berkay Perçin Tunç Çağında Metalin Kullanımı	73

Aslıhan Reşber Gotik Mecazlar ve Marjinalleştirilmiş Zihinler: Charlotte Brontë'nin Jane Eyre ve Jean Rhys'in Geniş Geniş Bir Deniz'inde Kadın Akıl Sağlığını ve Ötekiliğini Keşfetmek	74
Şifanur Samur Türk Kültüründe Büyü Yapımında Kullanılan Otlar: Sivas Örneği	76
Tolgahan Selvi Bizans-İslam Mücadelesinde Diyarbakır	77
Zerbap Derya Soysal Yemek Kültüründe Dijital Devrim: Televizyondaki Kültür Aşı Yemek Programından Youtube Sokak Lezzetlerine Dönüşüm	79
Makbule Sönmez Tarihî Türk Lehçelerine Göre Tofa Türkçesindeki Kan Yoluyla Oluşan Akrabalık Adları	80
Kübra Süzgen Türkiye Türkçesinde Batı Dillerinden Ödünçleme Kelimelerin Kullanım Alanı Üzerine Genel Bir Bakış	81
Duygu Şahin Anayurt Oteli ve Odalarda Romanlarında Ana Karakterlerin Yıkıcı Davranış Bozuklukları	82
Meral Şen Martin Heidegger ve Emmanuel Levinas'ta Zaman Problemi	83
Tülün Şimşek Muhtelif İki Mecmuada Ortaya Çıkan Yeni Fakir Abdal Şiirleri	84
Sümevra Taş Yıldırım Çizgi Filmlerde Kültür Aktarımı: Halk Dansları Örneği	85
Özge Tepe Ursula K. Le Guin'in Rüyanın Öte Yakası Adlı Eleştirel Distopiyasında Kadercilik ve Karşı Çıkma Kavramları	86
Neslihan Tokaç Hakas Türkçesi Hayvan Adlarının Eski Türkçedeki Görünümü	87
Serkan Toptaş Ana Yurttan Anadolu'ya Oğuz Göçlerine Genel Bir Bakış	88
Derya Tutar Engellilikte Sosyal Sorunlar ve Yoksulluk İlişkisi	89
Salih Uluçay G.B. Shaw'ın Pygmalion Oyunundaki Henry Higgins'e Gramscı'cı Bir Bakış	90
Kevser Emine Usta Şiddet Mağduru Kadınların Profil Çalışması; Tokat/Erbaa Örneği	91
Döndü Yalman Ebu Halid Yezid B. Ömer B. Hübeyre El-Fezari (Ö. 133/750)	92
Burak Yıldırım Ferik Ahmed Muhtar Paşa'nın Askerî Müze Kuruluşuna Katkıları	93
Hasan Sami Yurdakul Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Atmacacılık Geleneği	94
Gamze Kara Âşık Hüseyin Şemkiri'nin Şiirlerinde Teşbih Sanatı	95

SUNUŞ

Değerli Katılımcılar,

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından düzenlenen "IV. Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu" kapsamında sizleri ağırlamaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Üniversitelerin temel misyonlarından biri eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek, bir diğeri ise bilimsel araştırmalarla bilgi üretimine katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, öğrencilerimizin akademik hayata hazırlanmaları, bilimsel süreçleri takip etme becerilerini artırmaları açısından bu tür etkinlikler büyük bir önem taşımaktadır. Bu sürecin onların akademik gelişimleri için önemli bir kazanım olduğunu düşünüyoruz.

Bu sempozyum, farklı disiplinlere ait konuların ele alınarak güncel bilgi ve deneyimlerin paylaşılmasına imkân tanımayı ve katılımcılara yeni bakış açıları kazandırmayı amaçlamaktadır.

Bu organizasyonda emeği geçen tüm hocalarımıza, öğrencilerimize ve siz değerli katılımcılarımıza teşekkür eder, etkinliğimizin hepimiz için hayırlı ve ilham verici olmasını temenni ederim.

Saygılarımla...

Prof. Dr. Vehbi ÜNAL

SCÜ Edebiyat Fakültesi Dekanı

KADIN TEPELİKLERİ VE TEPELİK SÜSLERİ: TEKİRDAĞ ARKEOLOJİ VE ETNOGRAFYA MÜZESİ ÖRNEĞİ

WOMEN'S HEADDRESSES AND HEADDRESS ORNAMENTS: THE EXAMPLE OF TEKİRDAĞ MUSEUM OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

Saadet Acar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
saadetacar@yahoo.com ORCID: 0009-0005-0320-7028

ÖZET

Kadın tepelikleri ve tepelik süsleri ait olduğu dönemin süsleme sanatını yansıtır. Bu açıdan yapılan çalışmayla kadın tepeliklerinin ve tepelik süslerinin şekil, teknik ve kompozisyonlarının özelliklerini inceleme imkânı olacaktır. Çalışmanın amacı Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nde bulunan kadın tepelikleri ve tepelik süslerinin şekil, boyut, malzeme ve teknikleri tespit edilerek, kullanılan süsleme ve kompozisyon özelliklerinin belirlenmesidir. Bu çalışmanın materyalini Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müze teşhir vitrininde yer alan kadın tepelik ve tepelik süslerinden bazı eserler oluşturmaktadır. Metodolojik olarak müzede yer alan kadın tepelik ve tepelik süsleri ile ilgili envanter kayıtlarından elde edilen veriler kullanılarak biçim, boyut, metot, motif, süsleme ve malzeme açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Literatürdeki diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında renk, biçim, malzeme ve teknik açıdan benzerlik göstermektedir. Sonuç olarak kadın tepelik ve tepelik süslerinin madenden yapıldığı, renkli taşlarla süslendiği, kabartma, telkâri tekniğinin kullanıldığı, biçim olarak daire, çapa ve birbirine bağlanmış levhalardan oluştuğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, kadın tepelik, tepelik süsleri, Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi.

ABSTRACT

Women's headdresses and headdress ornaments reflect the decorative art of the period to which they belong. In this respect, this study will provide an opportunity to examine the characteristics of the shape, technique and composition of women's headdresses and headdress ornaments. The aim of the study is to determine the shape, size, material and techniques of women's headdresses and headdress ornaments found in Tekirdağ Archaeology and Ethnography Museum and to determine the ornamentation and composition features used. The material of this study consists of some artefacts of women's headdresses and headdress ornaments in the Tekirdağ Archaeology and Ethnography Museum display showcase. Methodologically, the data obtained from the inventory records of the women's headdresses and headdress ornaments in the museum were used to evaluate them in terms of form, size, method, motif, ornamentation and material. When compared with other studies in the literature, it shows similarities in terms of colour, form, material and technique. As a result, it was observed that making metal in the ornaments of women's headdresses and headdress ornaments, they were decorated with coloured stones, relief and filigree techniques were used, and they consisted of circles, anchors and interconnected plates.

Keywords: Art History, women's headdresses, headdress ornaments, Tekirdağ Archaeological and Ethnographic Museum.

HÜSAMETTİN KOÇAN'IN ESERLERİNDE ANADOLU KÜLTÜRLERİNİN ETKİLERİ

THE INFLUENCES OF ANATOLIAN CULTURES IN THE WORKS OF HÜSAMETTİN KOÇAN

Muhammed Salih Ağkuş

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
muhammedsalihagkus@gmail.com ORCID: 0000-0002-5115-5585

ÖZET

Sanatçılar, içine doğdukları kültürün etkilerini eserlerine farklı ölçülerde de olsa yansıtmaktadırlar. Sanatçı Hüsamet-tin Koçan da Anadolu coğrafyasındaki kültürlerden etkilenmiş ve bu etkileri eserlerine aktarmıştır. Nitekim Koçan, sanatçının kaynakları arasında coğrafya, tarih ve çağ olmak üzere üç temel unsura inandığını belirtmiş, bir kültürler alaşımı olarak değerlendirdiği Anadolu'yu eserlerinin merkezine almıştır. Sanatçının "yaşamının eseri" olarak nitelendirdiği Anadolu'nun Görsel Tarihi adlı projesi üç fasikülden oluşur. İlk fasikül Cumhuriyet tarihinden başlayarak eski Anadolu kültürlerini, ikinci fasikül Osmanlı'yı, üçüncü fasikül ise Selçuklu'yu konu edinmektedir. Koçan'ın Bizans'tan esinlenen Beni Bul ve el motifini merkeze alan Antipas sergileri, ayrıca şaman kültür ve geleneğinden esinlenen Şamanın Gizemi resim serileri de bulunmaktadır. Koçan, eserlerinde yalnızca bahsi geçen dönemlere bağlı kalmamış, bu dönemler arası geçirgenliğe de dikkat çekmek istemiştir. Bu çalışmada, sanatçının farklı dönem ve projelere ait eserleri yakından incelenerek bu eserlerdeki Anadolu kültür etkileri ortaya konmaya çalışılacaktır. Sanatçının günümüz ve geçmiş uygarlıklar arasında kurmuş olduğu bağlantılar incelenecek ve çalışma bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Hüsamet-tin Koçan, Anadolu Kültürleri.

ABSTRACT

Artists often reflect the influences of their native culture in their works. Hüsamet-tin Koçan, influenced by the cultures of Anatolia, integrates these influences into his art. Koçan believes geography, history, and era are fundamental sources for an artist and places Anatolia, which he views as a cultural blend, at the center of his works. His project "Anadolu'nun Görsel Tarihi," described as his "life's work," consists of three fascicles. The first fascicle covers ancient Anatolian cultures from the Republican period, the second focuses on the Ottoman era, and the third on the Seljuk period. Koçan also has exhibitions inspired by Byzantine culture, such as "Beni Bul" and "Antipas," featuring central hand motifs, and painting series like "Şamanın Gizemi," inspired by shamanic traditions. In his works, Koçan highlights the permeability between different eras. This study examines the influences of Anatolian culture in Koçan's works from various periods and projects. It analyzes the connections Koçan establishes between contemporary and ancient civilizations, providing a comprehensive evaluation of his artistic approach.

Keywords: Art History, Hüsamet-tin Koçan, Anatolian Cultures.

ALKOL, MADDE, KUMAR VE İNTERNET BAĞIMLILIĞINA MÜDAHALEDE SOSYAL HİZMET UYGULAMALARININ ÖNEMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

A REVIEW ON THE IMPORTANCE OF SOCIAL WORK INTERVENTIONS ON ALCOHOL, SUBSTANCE, GAMBLING, AND INTERNET ADDICTION

S. Bahar Akgül

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
shu.baharakgul@gmail.com ORCID: 0009-0004-6159-1868

ÖZET

Bu çalışmada madde, alkol, kumar ve internet bağımlılığına müdahalede sosyal hizmet uygulamalarının önemi üzerine bir inceleme yapılması amaçlanmıştır. Doküman analizi yöntemi ile yapılan bu araştırmada alkol, madde kumar ve internet bağımlılığına müdahalede yapılan uygulamaları ele alan tez, makale, araştırmalar, kurumlar ve kaynaklar incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda bağımlılığa müdahalede sosyal hizmet uygulamaları; bireysel değerlendirme ve planlama, aile danışmanlığı, eğitim ve bilinçlendirme, destek grupları, toplumsal entegrasyon, kriz müdahalesi ve multidisipliner yaklaşım olmak üzere 7 başlıkta kategorize edilerek incelenmesi amaçlanmıştır. Sadece literatür taramasına dayandırılarak yapılması çalışmanın sınırlılıklarındandır. Sosyal hizmet müdahalelerinde alkol, madde, kumar ve internet bağımlılığını birlikte ele alarak inceleyen ve sistematik şekilde kategorize eden araştırmaların sayısının az olması çalışmayı önemli kılmaktadır. Bağımlılığın etkili bir şekilde tedavi edilebilmesi için müdahale planının tıbbi destek, psikolojik destek ve sosyal destek olmak üzere üç ana bileşeni içermesi gereklidir (Yeşilay, 2021). Sosyal destek ayağında bireyin sosyal işlevselliğini sağlamayı, sosyal beceriler edinmesini ve geliştirmesini, toplumsal entegrasyonunu amaçlayan sosyal hizmet uzmanları bireyle, aileyle ve toplumla çalışmalar yürütmektedir (Zubaroglu, 2020: 551). Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda literatürde yapılan çalışmaların az olması, bağımlılık alanında çalışan sosyal hizmet uzmanlarının sayısı, verilen hizmetlerin bilinilirlik düzeyi bu alanda sosyal hizmet uygulamalarına verilen önemin yetersizliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Bağımlılık, Alkol, Madde, Kumar, İnternet.

ABSTRACT

This study aims to examine the importance of social work interventions in addressing substance, alcohol, gambling, and internet addiction. In this research conducted with the document analysis method, theses, articles, research, institutions and resources addressing the interventions in alcohol, substance, gambling and internet addiction were examined. The interventions for addiction in social work are categorized into seven headings: individual assessment and planning, family counseling, education and awareness-raising, support groups, social integration, crisis intervention, and multidisciplinary approach. The study's limitation lies in its reliance solely on literature review. The scarcity of research systematically categorizing interventions for alcohol, substance, gambling, and internet addiction underscores the significance of this study. Effective addiction treatment plans require three main components: medical support, psychological support, and social support (Yeşilay, 2021). Social work professionals aim to ensure individual's social functioning, acquire and enhance social skills, and achieve societal integration through the social support aspect (Zubaroglu, 2020: 551). The findings of the study indicate the insufficiency of emphasis on social work interventions in this field, as evidenced by the limited number of studies in the literature, the number of social work professionals working in addiction, and the level of awareness of the services provided in this area.

Keywords: Social Work, Addiction, Alcohol, Substance, Gambling, Internet.

SOSYAL HİZMET KURULUŞUNDA KALAN 13-18 YAŞ ARASI KIZ ÇOCUKLARININ UYUŞTURUCU MADDE İLE TANIŞMALARI, İLK KULLANMA YAŞI VE KULLANMA NEDENLERİ: ADANA İLİ ÖRNEĞİ

ACQUAINTANCE WITH DRUGS, AGE OF FIRST USE AND REASONS FOR USE OF GIRLS AGED 13-18 STAYING IN A SOCIAL SERVICE INSTITUTION: ADANA PROVINCE EXAMPLE

Yakup Alçi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
yakup.alci@aile.gov.tr ORCID: 0009-0005-5172-7407

ÖZET

Modern dünyada ve özellikle Türkiye’de madde kullanımı ve buna bağlı olarak gelişen madde bağımlılığı, giderek büyüyen ve karmaşıklaşan bir problem haline gelmiştir. Bu durum, bireyleri ve toplumu çeşitli açılardan olumsuz yönde etkileyen en büyük sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. ‘Sosyal Hizmet Kuruluşunda Kalan 13-18 Yaş Arası Kız Çocuklarının Uyuşturucu Madde İle Tanışmaları, İlk Kullanma Yaşı ve Kullanma Nedenleri: Adana İli Örneği’ konulu bu çalışmada veriler, Sosyal Hizmet kuruluşunda kalan ve madde kullanım öyküsü bulunan 13-18 yaş arası 11 kız çocuğundan, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile MAXQDA nitel veri analiz programında içerik analizi yoluyla elde edilmiştir. Bu çalışma ile psikososyal destek programına dâhil edilen çocukların; madde kullanımına neden olan değişkenlerin ortaya çıkarılması, koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, madde kullanma nedenlerinin bilinmesi bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, araştırmacının yeterliliği ve elde edilecek veriler ile sınırlıdır. Araştırmanın bulgularında; aile bireylerinde madde kullanımının varlığı ile birlikte aile bireyleri ile yaşadıkları sorunların çocukları madde kullanımına yönelttiği sonucu elde edilmiştir. Aile bireylerinde madde kullanımının olmasından dolayı madde kullanımını öğrenen çocukların, çoğunlukla arkadaş çevresi ile madde kullanımına başladıkları ve kullanımı artırdıkları görülmüştür. Sonuç olarak, anne ve babaların tutum ve davranışları ile birlikte madde kullanımları, çocuklar üzerinde çok daha etkili oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Uyuşturucu Madde, Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Çocuk ve Madde Bağımlılığı.

ABSTRACT

In the modern world, and especially in Turkey, substance use and the resulting substance addiction have become a growing and complex problem. This situation emerges as one of the biggest problems that negatively affects individuals and society in various aspects. In this study titled ‘Acquaintance with Drugs, Age of First Use and Reasons for Use of Girls Aged 13-18 Staying in a Social Service Institution: Adana Province Example’, data were collected from 11 girls aged 13-18 staying in a Social Service Institution and with a history of substance use. was obtained through content analysis in the MAXQDA qualitative data analysis program using a semi-structured interview form. With this study, children included in the psychosocial support program; It is aimed to reveal the variables that cause substance use and to take protective and preventive measures. For this purpose, it is thought that knowing the reasons for substance use will contribute to studies in this field. This research is limited by the competence of the researcher and the data to be obtained. In the findings of the research; It has been concluded that the presence of substance use in family members and the problems they experience with family members lead children to substance use. It has been observed that children who learn to use substances due to family members using substances often start using substances with their friends and increase their use. As a result, it has been determined that the attitudes and behaviors of mothers and fathers, as well as their substance use, are much more effective on children.

Keywords : Sociology, Drugs, Drug Addiction, Child and Substance Addiction.

HAÇLI SEFERLERİNİN ANADOLU' DAKİ NETİCELERİNE GENEL BİR BAKIŞ

A GENERAL OVERVIEW OF THE RESULTS OF THE CRUSADES IN ANATOLIA

Adem Aslan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
ademasn5158@gmail.com ORCID: 0000-0003-3839-0318

ÖZET

Haçlı Seferleri, Ortaçağ'ın en önemli ve etkileyici olaylarından biri olarak tarihe geçmiştir. 11. yüzyılda başlayıp 13. yüzyıla kadar devam eden bu seferler, Avrupa'dan gelen Hristiyan Haçlı ordularının, Kudüs'ü Müslümanların kontrolünden geri alma amacıyla düzenlediği askerî hareketlerdir. Ancak Haçlı Seferleri'nin etkileri sadece askerî ve dinî boyutlarla sınırlı kalmamış, aynı zamanda Anadolu'nun sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını da derinden etkilediğini görmekteyiz. Haçlıların Anadolu'ya olan etkileri, bölgenin ekonomik yapısında önemli değişimlere neden olmuştur. Haçlılar, Anadolu topraklarında ticaret yollarını kullanarak ekonomik güçlerini artırmışlar ve yerel ekonomilere etki ederek ekonomik bir güç haline gelmişlerdir. Özellikle Haçlıların kontrolündeki bölgelerde ticaret canlanmış, yeni ticaret merkezleri oluşmuş ve ticaret yolları hareketlenmiştir. Ancak bu süreçte, Anadolu' daki yerel ekonomilere yönelik yağma ve talanlar yaşanmış ve ekonomik dengelerin değişmesine sebep olmuştur. Sosyal açıdan Anadolu'ya etkilerine baktığımızda, Haçlı Seferleri Anadolu'nun sosyal yapısını derinden etkilemiştir. Haçlılar ile yerel halk arasında kültürel alışverişler yaşanmış, farklı kültürler arasında ilişkiler meydana gelmiştir. Bu süreç, bölgenin sosyal dokusunda çeşitli değişimlere yol açmış ve toplumlar arasında farklılıkların kabul edilmesine ve entegrasyonuna olanak sağlamıştır. Ancak, Haçlıların Anadolu yerel halkına yönelik baskıları sosyal gerilimlere de yol açmıştır. Kültürel olarak etkilerine baktığımızda ise, Haçlı Seferleri bölgenin kültürel yapısını etkilemiş ve değiştirmiştir. Haçlılar ile Anadolu halkı arasında yaşanan etkileşimler, sanat, mimari, dil ve geleneklerde değişimlere neden olmuştur. Bu süreç, kültürel çeşitliliğin artmasına ve yeni kültürel unsurların ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Biz de bu çalışmamızda, Haçlı seferlerinin Anadolu coğrafyasına etkileri üzerine okumalar yaparak, Haçlı seferlerinin Anadolu'daki neticelerinden bahsedeceğiz. Ayrıca bu makalede, Haçlı Seferleri'nin Anadolu'nun sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına olan etkilerini detaylı bir şekilde ele alacak ve bu olayların Anadolu tarihindeki yeri ve önemini vurgulayacağız.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Haçlı Seferleri, Anadolu, Selçuklular.

ABSTRACT

The Crusades went down in history as one of the most important and impressive events of the Middle Ages. These campaigns, which started in the 11th century and continued until the 13th century, were military movements organized by the Christian Crusader armies coming from Europe with the aim of taking back Jerusalem from Muslim control. However, we see that the effects of the Crusades were not only limited to military and religious dimensions, but also deeply affected the socio-economic and cultural structure of Anatolia. The impact of the Crusaders on Anatolia caused significant changes in the economic structure of the region. The Crusaders increased their economic power by using trade routes in Anatolia and became an economic power by influencing local economies. Trade revived, especially in the regions under the control of the Crusaders, new trade centers were formed and trade routes became active. However, during this process, looting and looting occurred against local economies in Anatolia, causing the economic balances to change. When we look at their impact on Anatolia from a social perspective, the Crusades deeply affected the social structure of Anatolia. Cultural exchanges took place between the European Crusaders and the local people, and relations between different cultures occurred. This process has led to various changes in the social fabric of the region and enabled the acceptance and integration of differences between societies. However, the oppression of the Crusaders against the local people of Anatolia also led to social tensions. When we look at its cultural effects, the Crusades affected and changed the cultural structure of the region. The interactions between European Crusaders and the Anatolian people caused changes in art, architecture, language and traditions. This process paved

the way for increased cultural diversity and the emergence of new cultural elements. In this study, we will read about the effects of the Crusades on the Anatolian geography and talk about the results of the Crusades in Anatolia. Additionally, in this article, we will discuss in detail the effects of the Crusades on the socio-economic and cultural structure of Anatolia and emphasize the place and importance of these events in the history of Anatolia.

Keywords: History, Crusades, Anatolia, Seljuks.

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARINDA SOSYAL HİZMET UZMANLARININ ROL VE SORUMLULUKLARI

ROLES AND RESPONSIBILITIES OF SOCIAL WORKERS IN CHILD NEGLECT AND ABUSE

Pınar Aygün

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
paygun02@gmail.com ORCID: 0009-0008-6774-3964

ÖZET

Çocuk ihmal ve istismarı, önemli toplumsal sorunlardan birini oluşturmaktadır. Pek çok disiplinin ele aldığı çocuk ihmal ve istismarı, her kesime yönelik çalışmalar yürüten sosyal hizmet mesleğinin de odağında bulunmaktadır. "Onsekiz yaşını doldurmamış kişi" (ÇKK, 2005) olarak tanımlanan çocuğun, yüksek yararı düşünüldüğünde, sosyal hizmet uzmanlarının konuya bakış açıları, bilgi düzeyleri ve alandaki tecrübeleri önem kazanmaktadır. Toplumlar da bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkan çocuk istismarı; ebeveynler veya çocuğun bakımından sorumlu erişkin tarafından çocuğa yöneltilen, çocuğun gelişimini engelleyen ya da kısıtlayan eylemlerin tümü olarak tanımlanabilir. Çocuk ihmal ise çocuğun bakım ve gözetiminden sorumlu kişilerin çocuğun beslenme, barınma, sağlık, eğitim gibi temel ihtiyaçlarıyla birlikte sevgi, ilgi gibi gereksinimlerini aksatmaları sonucu, çocuğun fiziksel, duygusal, ahlaki ya da sosyal gelişiminin engellenmesi olarak tanımlanmaktadır (Acehan vd., 2013). Fiziksel, psikolojik/duygusal, ekonomik, cinsel vb. boyutu bulunan çocuk ihmal ve istismarının birçok da nedeni olup bunlar; aileden ve çocuktan kaynaklanan nedenlerle birlikte çevresel ve toplumsal nedenler olarak sınıflandırılabilir. Hem toplumsal hem de bireysel kalkınmanın olabilmesi için toplumların geleceği olan çocukların sağlıklı olmaları gerekmektedir. Çocukların yaşamış oldukları sorunlar karşısında sosyal hizmet uzmanlarının bilgi ve deneyimleri burada daha da önem kazanmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada çocuk ihmal ve istismarına, nedenlerine, çocuklarda ortaya çıkardığı sonuçlara, alandaki mesleki profesyonellerden olan sosyal hizmet uzmanlarına/onların rol ve sorumluluklarına yer verilmiştir. Çalışma, literatür taramasına dayalı derleme bir çalışmadır. Konuyla ilgili yapılmış çalışmalar (makale, tez, kitap, internet kaynakları, yasal düzenlemeler, kanunlar vb.), taranmış, istatistiki veriler gözden geçirilmiş, değerlendirilmiş, sonraki süreçte çalışma raporlandırılmış ve öneriler sunulmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen bulguların sosyal hizmet lisans programlarında hazırlanacak içerikler için önemli katkılar sağlaması, uzmanların bu konuda bilgi ve farkındalıklarının belirlenmesiyle ders içeriklerinin geliştirilmesi, planlanacak seminer içeriklerinin oluşturulması ve literatüre katkı sunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Çocuk, İhmal, İstismar, Sosyal Hizmet Uzmanı.

ABSTRACT

Child neglect and abuse constitute one of the (most) important social problems. Child neglect and abuse, which is addressed by many disciplines, is also in the focus of the social services profession, which carries out activities for all segments of society. Considering the best interest of the child, who is defined as "(a) person who has not completed the age of eighteen" (ÇKK, 2005), the perspectives of social worker, their level of knowledge and experience in the field gain importance. Child abuse, which is a public health problem in societies, can be defined as all of the actions directed at the child by parents or adults responsible for the care of the child, preventing or restricting the child's development. Child neglect, on the other hand, is defined as the physical, emotional and moral hindrance of the development of the child as a result of the failure of those responsible for the care and supervision of the child to fulfill the child's basic needs such as nutrition, shelter, health, education, as well as the child's needs such as love and attention (Acehan vd., 2013). Child neglect and abuse, which has physical, psychological/emotional, economic, sexual etc. dimensions, has many causes and these can be classified as environmental and social causes as well as the causes arising from the family and the child. In order to achieve both social and individual development, children, who are the future of societies, must be healthy. In the face of the problems experienced by children, the knowledge and experience of social worker become even more important here. Therefore, in this study, child neglect and abuse, its cau-

ses, its consequences for children, social worker who are occupational professionals in the field and the roles and responsibilities of them are included. The study is a compilation study based on literature review. Studies on the subject (articles, theses, books, internet resources, legal regulations, laws, etc.) were scanned, statistical data were reviewed and evaluated, and then the study was reported and recommendations were presented. It is aimed that the findings obtained within the scope of the research will provide important contributions to the contents to be prepared in social services undergraduate programs, to develop course contents by determining the knowledge and awareness of experts on this subject, to create seminar contents to be planned and to contribute to the literature.

Keywords: Social Services, Child, Neglect, Abuse, social worker.

KIRGIZ TÜRKLERİNDEKİ HALK İNANIŞLARININ KOCACAŞ DESTANINDAKİ VARYANTLARI

VARIANTS OF FOLK BELIEFS OF KYRGYZ TURKS IN KOCACASH EPIC

Ümmügülsüm Bal

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı
ummugulsum0207@gmail.com ORCID 0009-0004-3314-4788

ÖZET

Kırgız Türkleri inançlarına, gelenek ve göreneklerine bağlı bir millettir. Kırgız Türklerinin halk inançları eski Türk inanç sistemlerine, gelenek ve göreneklere dayanır. İslamiyet'ten önce Gök Tanrı inancı ve Şamanizm'i benimseyen Kırgızlar, İslamiyet'in kabulünden sonra da eski inanç sistemlerine bağlı olan inanışlarının büyük bir kısmını günlük yaşantılarında devam ettirmişlerdir. Kırgız Türklerinin geçiş dönemi uygulamalarında, dinî ve milli bayramlarında, günlük hayattaki inanışa dayalı uygulamalarda eski Türk inanışının etkilerini güçlü bir şekilde görmek mümkündür.

Bu inanç dünyasını Kırgız Türklerinin sözlü anlatılarında da tespit etmek mümkündür. Çok güçlü ve köklü bir sözlü geleneğe sahip olan Kırgız Türklerinin sözlü anlatı geleneği içerisinde destanın ayrı bir yeri vardır. Destan kökeni çok eski devirlere dayandığı için içerisinde halk inanışlarına dayalı pek çok unsuru barındıran bir türdür. Kırgız destanlarına bakıldığında Kırgız Türklerinin inanç dünyasının bir ansiklopedisi hükmünde olduğu görülür. Dünyanın en uzun destanı olarak kabul edilen ve Kırgızların halkı olarak övünç kaynağı olan Manas destanı başta olmak üzere bütün Kırgız destanları için bunu söylemek mümkündür.

Bu çalışmada arkaik destanlar grubunda yer alan ve içerisinde pek çok mitik kökenli halk inanışını barındıran Kococaş destanı incelemeye tabi tutulacaktır. İnceleme esnasında destanın Alimkul Üsönbayev, Sulayman Konokbayev ve Tölömüş Ceentayev varyantları kullanılmıştır. Kococaş destanının tarihi tabakasına bakıldığında Kırgızların avcılıkla geçirdikleri döneme işaret ettiği anlaşılmaktadır ve destanda Kırgızların bu döneme ait inanışları, bu inanışlara bağlı olarak ortaya çıkan ritüeller belirgin olarak yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatları, Kırgız Türkleri, Halk inanışları

ABSTRACT

Kyrgyz Turks are a nation that adheres to their beliefs, traditions and customs. Folk beliefs of Kyrgyz Turks are based on ancient Turkish belief systems, traditions and customs. The Kyrgyz, who adopted the belief in Gök God and Shamanism before Islam, have continued most of their beliefs in their daily lives after the adoption of Islam. It is possible to see the effects of the old Turkish beliefs strongly in the transition period practices of Kyrgyz Turks, religious and national holidays, and belief-based practices in daily life. It is also possible to detect this belief world in the oral narratives of Kyrgyz Turks. Having a very strong and deep-rooted oral tradition, Kyrgyz Turks have a special place for epic in their oral narrative tradition. Since the origin of the epic dates back to ancient times, it is a genre that contains many elements based on folk beliefs. When we look at the Kyrgyz epics, it is seen that it is an encyclopedia of the belief world of the Kyrgyz Turks. It is possible to say this for all Kyrgyz epics, especially the Manas epic, which is considered the longest epic in the world and is a source of pride for the Kyrgyz people. In this study, Kococash epic, which is in the group of archaic epics and contains many mythical folk beliefs, will be analyzed. Alimkul Üsönbayev, Sulayman Konokbayev and Tölömüş Ceentayev variants of the epic were analyzed during the analysis. When the historical layer of Kococash epic is examined, it is understood that it points to the period when the Kyrgyz lived on hunting, and the beliefs of the Kyrgyz belonging to this period and the rituals that emerged in connection with these beliefs are prominently included in the epic.

Keywords: Contemporary Turkish dialects and literatures, Kyrgyz Turks, Folk beliefs

ORTAÇAĞ'IN AYDINLIK MEKANLARI: BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ NİZAMİYE MEDRESELERİ VE İRAN COĞRAFYASI İLE TÜRK-İSLAM MEDENİYETİNE KATKILARI

THE BRIGHT PLACES OF THE MIDDLE AGES: THE NIZAMIYE MADRASAS OF THE GREAT SELJUK
STATE AND THEIR CONTRIBUTIONS TO THE TURKISH-ISLAMIC CIVILIZATION WITH THE
GEOGRAPHY OF IRAN

Sinan Başegmez

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
sinanbasegmez6@gmail.com ORCID: 0009-0005-5795-1960.

ÖZET

Tarihte Türklerin kurdukları devletlerden birisi de, Selçuk Bey'in torunları Çağrı ve Tuğrul Beyler tarafından 1040 senesinde İran merkezli kurulan Büyük Selçuklu Devleti'dir. Büyük Selçuklu Devleti; uleması, devlet adamları, saray erkani ve tebaanın da etkisiyle Tuğrul Bey döneminde başarılı bir şekilde teşkilatlanmış, Sultan Alparslan döneminde faaliyetlerini dahada büyütmüş ve geniş coğrafyalara etki edecek müesseselerin temini için çalışmalarını hızlandırmıştır. Selçuklular dönemi İran coğrafyasında kurulan ve dünya üzerinde büyük etkiler yaratan müesseselerden birisi de hiç şüphesiz Medreselerdir. Orta Çağ tarihi için medrese kavramının kullanılmasıyla da akıllara ilk gelen müessese Sultan Alparslan ve halefi Melikşah dönemlerinde faaliyet veren Nizamiye Medreseleridir. Vezir Nizamülmülk'ün teşvikleri ve Selçuklu hükümdarlarının da desteği ile kısa zamanda İran'da bulunan merkezi alanların ve diğer birçok şehirlerin tamamına yayılan bu müesseseler, Orta Çağ'ın ilim verilen mekanları olmalarının yanı sıra Selçukluların da Şii Batnilere karşı cephelerini güçlendiren bir kaynak olma hüviyetine sahiptirler. Bu müesseselerin faaliyetlerine bakıldığı zaman, yalnızca eğitim verilen müesseseler olmadıklarını, kuruluşlarında çeşitli maksatlarında var olduğunu anlamamız hiç şüphesiz kaçınılmazdır. Zikrettiğimiz müesseselerin tarihi önemi, bizi bu müesseseler hakkında araştırmaya yapmaya ve Türk-İslam kültürü ile İran üzerindeki tesirlerini açıklamaya teşvik etmiştir. Çalışmamızın konusu, Nizamiye Medreselerinin kuruluş amaçlarını, yapı ve işleyişlerini açıklayıp, İran coğrafyası ile Türk-İslam medeniyetine katkılarını, Anadolu ve dünya üzerindeki tesirlerini ele almaktır. Bazı kaynaklara göre, Türkiye Selçukluları döneminde Anadolu'da 139, bazı kaynaklara göre de 80'den fazla yapılmış medresenin varlığının bilinmesi, Nizamiye Medreselerinin Anadolu üzerindeki etki ve önemini ziyadesiyle ortaya koymaktadır. Anadolu medreselerinin yaklaşık on bire yakınının da kadim Türk şehri Sivas'ta bulunması ve bu medreselerden üç tanesinin günümüze kadar varlığını koruması, Sivas'ın Selçuklu kültür ve medeniyetine bir buçuk asırdan fazla ev sahipliği yapması, tarafımızca bu konunun ele alınmasını mühim kılmaktadır. Konunun araştırılması ve yorumlanması sonucunda Nizamiye Medreselerinin İran coğrafyasına tesirleri ile Türk-İslam medeniyetine katkılarını açıklığa kavuşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Büyük Selçuklu Devleti, Nizamülmülk, Nizamiye Medreseleri, İran, Anadolu.

ABSTRACT

One of the states established by the Turks in history is the Great Seljuk State, which was founded in Iran in 1040 by Çağrı and Tuğrul Beys, the grandsons of Selçuk Bey. Great Seljuk State; With the influence of its ulama, statesmen, palace officials and subjects, it was successfully organized during the reign of Tuğrul Bey, expanded its activities during the reign of Sultan Alparslan and accelerated its efforts to provide institutions that would affect large geographies. One of the institutions established in the Iranian geography during the Seljuk period and creating a great impact on the world is undoubtedly the Madrasas. With the use of the concept of madrasa for the history of the Middle Ages, the first institution that comes to mind is the Nizamiye Madrasas, which operated during the reigns of Sultan Alparslan and his successor Melikşah. With the encouragement of the Vizier Nizamulmulk and the support of the Seljuk rulers, these institutions, which spread to all of the central areas and many other cities in Iran in a short time,

were the places of knowledge of the Middle Ages, as well as being a source of strengthening the front of the Seljuks against the Shiite Westerners. When we look at the activities of these institutions, it is inevitable to understand that they are not only educational institutions, but also exist for various purposes in their establishments. The historical significance of the institutions we have mentioned has encouraged us to do research on these institutions and to explain their influence on Turkish-Islamic culture and Iran. The subject of our study is to explain the establishment purposes, structure and functioning of the Nizamiye Madrasahs, their contributions to the Iranian geography and Turkish-Islamic civilization, and their effects on Anatolia and the world. According to some sources, the existence of 139 madrasahs built in Anatolia during the period of the Seljuks of Turkey, and more than 80 according to some sources, reveals the influence and importance of the Nizamiye Madrasahs on Anatolia. The fact that nearly eleven of the Anatolian madrasahs are located in the ancient Turkish city of Sivas, and that three of these madrasahs have survived to the present day, and that Sivas has been home to the Seljuk culture and civilization for more than a century and a half, makes it important for us to address this issue. As a result of the research and interpretation of the subject, the effects of the Nizamiye Madrasahs on the Iranian geography and their contributions to the Turkish-Islamic civilization will be clarified.

Keywords: History, Great Seljuk State, Nizamulmulk, Nizamiye Madrasahs, Iran, Anatolia.

FLÖRT ŞİDDETİ İLE İLGİLİ BİR DERLEME

A REVIEW ON DATING VIOLENCE

Cansu Battal

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
cansudursunbattal@gmail.com ORCID: 0009-0004-6954410X

ÖZET

Bir halk sağlığı sorunu olan şiddet baskı yoluyla bir başkasına zarar vermek olarak tanımlanmaktadır. Nedenleri itibarıyla çok kapsamlı olan şiddetin birçok türü (fiziksel, duygusal, psikolojik, cinsel, ekonomik, dijital, tek taraflı ısrarlı takip vb.) mevcuttur. Pek çok toplumun mücadele ettiği şiddetin boyutlarından biri de flört şiddetidir. Kişiler arası şiddet türü içerisinde yer alan flört şiddeti romantik ilişki içerisinde olan iki bireyden birinin diğerine zarar vermesi olarak tanımlanabilmekte ve ekonomik durum, toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle oluşan kalıp yargılar, eğitim seviyesi, kültürel farklar gibi birçok etmene bağlı olarak ortaya çıkabilmektedir.

Bir halk sağlığı sorunu olan ve hem bireysel hem de toplumsal anlamda olumsuz sonuçlara yol açan şiddetin önlenmesinde ise sosyal hizmet mesleği ve bu meslekte çalışan sosyal hizmet uzmanları oldukça önemlidir. Dolayısıyla bu çalışmada şiddet, flört şiddeti olgularına, türlerine, nedenlerine, sosyal hizmet uzmanlarının bu konudaki rol ve sorumluluklarına yer verilmiş, alana katkı sağlaması düşüncesiyle öneriler sunulmuştur. Bu çalışma, literatüre dayalı derleme bir çalışmadır. Konu ile ilgili literatür (dergiler, tezler, kitaplar, mevzuat vb.) taranmış, çalışma raporlandırılmış, öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Flört, Flört Şiddeti, Sosyal Hizmet.

ABSTRACT

Violence, a public health problem, is defined as harming another person through coercion. There are many types of violence (physical, emotional, psychological, sexual, economic, digital, unilateral stalking, etc.), which is very comprehensive in terms of its causes. One of the dimensions of violence that many societies struggle with is dating violence. Dating violence, which is a type of interpersonal violence, can be defined as one of the two individuals in a romantic relationship harming the other and can occur depending on many factors such as economic status, stereotypes due to gender roles, education level, cultural differences.

The social work profession and social workers working in this profession are very important in preventing violence, which is a public health problem and leads to negative consequences both individually and socially. Therefore, in this study, the cases, types, causes of violence, dating violence, the roles and responsibilities of social workers on this issue are included, and suggestions are presented with the idea of contributing to the field. This study is a review study based on the literature. The relevant literature (journals, theses, books, legislation, etc.) was reviewed, the study was reported and recommendations were presented.

Keywords: Violence, Dating, Dating Violence, Social Work.

ÖMER SEYFETTİN'İN ŞİİRLERİNDE ALIŞILMAMIŞ BAĞDAŞTIRMA UNUSUAL COHESION IN ÖMER SEYFETTİN'S POEMS

İsmail Bektaş

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ismailbektas78@hotmail.com ORCID ID :0000-0003-4687-3328

ÖZET

Bu çalışmamızda Ömer Seyfettin'in Türkçenin bütün zenginliklerini kullanarak yazdığı şiirlerindeki alışılmamış bağdaşıklık konusunu şiirlerinden örnekler sunarak açıklamak amaçlanmıştır.

Şiir, şairin evidir. Okuyucu/dinleyici de şairin misafiridir. Misafirin eve girişini alışılmamışın dışında görmek istiyor. Alışılmış olan kapıyı değil alışılmamış, farklı olanı tercih etmemizi istiyor. Şair, alışılmamış bağdaştırmayla misafirin evine kapıdan değil, pencereden veya bacadan gelmesini istemektedir. Sözcüklerin anlamlarıyla oynamak şairin hayal dünyasının, sanatının, anlayışının, zevkinin bir gereğidir. Şair okuyucuya kısa yoldan ulaşmak, az sözle çok şey anlatmak, hayal dünyasını aralamak için imgelere, mecazlara, söz sanatlarına başvurur. Dilin imkânlarını amacı doğrultusunda, sanatı uğruna cömertçe harcar. Şair hayal dünyasında kurguladığı anlamı okuyucuya aktarabilmek için bazen kelimeleri alışılmamış bağdaşıklık bazen de alışılmamış bağdaşıklık şeklinde okuyucuya aktarır. Şairler de en iyi söylemenin yolunu alışılmamış bağdaşıklıkta bulmuşlardır. Şair kelimeyi olgunlaştırarak alışılmamış bağdaşıklıkla onu tekrar karşımıza çıkarır, bizden onu yorumlamamızı ister. Bu şekilde kendini memnun eder. Şair, bir hayalin peşinden koşmaktadır. Hayalini bu şekilde gerçekleştirir. Çünkü kelimeyi o şekilde görmek istiyor. Alışılmamış bağdaştırma tutarsa divan şiirinde olduğu gibi mazmun olur. Bütün şairler aynı imgeler kullanılmaya başlar. Bu durumda da şairler özgün olmaktan uzaklaşırlar.

Anahtar Kelimeler: Ömer Seyfettin, alışılmamış, bağdaşıklık, imge, anlam.

ABSTRACT

In this study, we aim to explain the unusual cohesion issue in Ömer Seyfettin's poems, which he wrote using all the richness of Turkish, by presenting examples from his poems.

Poetry is the poet's home. The reader/listener is also the poet's guest. He wants the guest's entrance to the house to be unusual. He wants us to choose the unusual, the different, rather than the usual door. With an unusual combination, the poet wants the guest to come to his house through the window or chimney, not through the door. Playing with the meanings of words is a requirement of the poet's imagination, art, understanding and taste. The poet resorts to images, metaphors and figures of speech in order to reach the reader in a short way, to tell a lot with few words, and to open up the world of imagination. He generously spends the resources of the language for his purpose, for the sake of his art. In order to convey to the reader the meaning he has constructed in his imagination, the poet sometimes conveys the words to the reader in the form of conventional cohesion and sometimes in unusual cohesion. Poets have also found the best way to say things in unusual cohesion. By maturing the word, the poet brings it back to us with an unusual coherence and asks us to interpret it. This way he pleases himself. The poet is chasing a dream. This is how he realizes his dream. Because he wants to see the word that way. If the unusual synergy works, it becomes a theme, as in divan poetry. All poets begin to use the same images. In this case, poets move away from being original.

Keywords: Ömer Seyfettin, unusual, cohesion, image, meaning.

AHMET RASİM'İN ASKEROĞLU ADLI ESERİNİ 1897 OSMANLI-YUNAN SAVAŞI ÇERÇEVESİNDE OKUMAK

READING AHMET RASİM'S ASKEROĞLU WITHIN THE FRAMEWORK OF THE OTTOMAN-GRECO WAR OF 1897

Hanife Nur Can

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
canhanifenur@gmail.com ORCID: 0009-0003-7074-5964

ÖZET

Edebiyatımızda pek çok şair ve yazar, edebî anlayışlarını ve yaşadıkları yılların siyasal, sosyal, kültürel, tarihî gelişmelerini eserlerinde yansıtmaya çalışmışlardır. Türk tarihinde olduğu kadar, edebî metinlerimizde de konu bakımından önemli bir yeri olan Osmanlı-Yunan Savaşı, Osmanlı hâkimiyetinden ayrılan Yunan halkının kendi bağımsızlıklarını kurarken, Osmanlı sınırları içerisinde bulunan Epir ve Teselya adalarına sahip olma istekleri sebebiyle meydana gelmiş bir savaştır. Devrinin önemli gazeteci ve yazarı unvanına sahip bir isim olarak Ahmet Rasim, bu savaşın yaşandığı yıllara şahitlik eder ve eserlerinde bu gibi toplumsal olayları yansıtır. Yazar, 1897/1898 yıllarında gerçekleşen Osmanlı-Yunan Savaşı'ndan kısa bir süre sonra Askeroğlu adlı eserini kaleme alır. Eserine, bizzat şahit olduğu bu savaşın başlama, gelişme ve sonuçlanma süreçleri ile ilgili gözlemlerini de katarak kronolojik bir kurgu oluşturur. Bu çalışmada, Ahmet Rasim'in tarihî ve millî bir olayı konu edinerek kaleme aldığı Askeroğlu adlı eseri incelenmiş, eser içeriğinde savaşın seyriyle ve güncel hayatla ilgili verdiği bilgilere dikkat çekilmiş, eser oluşturulurken kullanılan motifler değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türk Edebiyatı, Osmanlı-Yunan Savaşı, Ahmet Rasim, Askeroğlu.

ABSTRACT

Many poets and writers in our literature have tried to reflect their literary understanding and the political, social, cultural and historical developments of the years they lived in their works. The Ottoman-Greek War, which has an important place in Turkish history as well as in our literary texts in terms of subject matter, is a war that occurred due to the Greek people's desire to own the islands of Epirus and Thessaly within the Ottoman borders while establishing their independence from the Ottoman rule. As an important journalist and writer of his time, Ahmet Rasim witnessed the years of this war and reflects such social events in his works. Shortly after the Ottoman-Greek War, which took place in 1897/1898, the author writes his work Askeroğlu. He creates a chronological fiction by adding his observations about the beginning, development and conclusion processes of this war, which he witnessed personally. In this study, Ahmet Rasim's work Askeroğlu, which he wrote about a historical and national event, was analyzed, attention was drawn to the information he gave about the course of the war and current life in the content of the work, and the motifs used in the creation of the work were tried to be evaluated.

Keywords: New Turkish Literature, Ottoman-Greco War, Ahmet Rasim, Askeroğlu.

KIBRIS TÜRK TOPLUMUNDA HALK İNANÇLARI VE GELENEKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

A STUDY ON FOLK BELIEFS AND TRADITIONS IN THE TURKISH CYPRUS SOCIETY

Beyza Nur Canatan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
beyzanurcanatan6@gmail.com ORCID: 0009-0002-7900-3038

ÖZET

İnanç olgusu eski devirlerden günümüze ulaşmıştır. Türk Kültür atlası oluşumunda da çeşitli dinlerin, inançların ve inanç sistemlerinin olgusu görülmüştür. Sözelimi en eski çağlardan itibaren etkisini gösteren dinler ve inanç sistemleri; animizm, totemizm, su, ateş, tabiat ve atalar kültü, daha sonraları Şamanizm, Gök Tanrıcılık ve en sonunda da Müslümanlık kültüründe şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır ve bu bağlamda halk inançlarının temellerini oluşturmuştur. Kuzey Kıbrıs Türklerinin inanç ve adetlerin tespitinde öncelikle literatür taraması yapılmıştır ve veriler doküman analizi tekniği ile toplanmıştır. Çalışmanın amacı Kıbrıs Türklerinin halk inançlarını ve geleneklerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs Türkleri, halk inançları, gelenek-görenek, uygulamalar

ABSTRACT

The phenomenon of belief has survived from ancient times to the present day. The influence of various religions, beliefs and belief systems has been seen in the formation of the Turkish cultural atlas. For example, animism, totemism, water, fire, nature and ancestors cult, which have been effective since the earliest times, later Shamanism, Sky Godism and finally Islam, have played an important role in shaping the culture. It played a role and formed the basis of folk beliefs in this context. In determining the beliefs and customs of the Turkish Cypriots of Northern Cyprus, first of all, a literature review was made and the veri was collected by document analysis technique. The aim of the study is to examine the folk beliefs and traditions of the Turkish Cypriots.

Keywords: Turkish Cypriots, folk beliefs, traditions, practices.

MADDE BAĞIMLISI BİREYLERİN VE AİLELERİNİN YAŞADIKLARI PSİKOSOSYAL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

PSYCHOSOCIAL PROBLEMS EXPERIENCED BY SUBSTANCE ADDICTED INDIVIDUALS AND THEIR FAMILIES AND SOLUTION SUGGESTIONS

Hanife Çalışkan Ceylan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
hanife.mesut.ceylan@gmail.com ORCID: 0009-0007-4575-6943

ÖZET

Madde bağımlılığı, bir kişinin belirli bir maddeye (alkol, uyuşturucu vb.) aşırı derecede bağımlı hale gelmesidir. Bu durum kişinin sosyal, fiziksel ve psikolojik sağlığını olumsuz yönde etkiler. Madde bağımlılığı genellikle kontrolsüz kullanım, tolerans geliştirme ve yoksunluk belirtileriyle kendini gösterir. Madde bağımlılığıyla mücadelede erken teşhis ve tedavi önemlidir. Madde bağımlılığı aile üyeleri için oldukça zorlayıcı ve olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bağımlı kişinin davranışları aile üyelerini duygusal olarak zorlayabilir. Endişe, korku, öfke, utanç gibi duygular yaşayabilirler. Güvensizlik, yalanlar ve gizlilik duvarları aile üyeleri arasında iletişim sorunlarına yol açabilir. Madde bağımlılığı, aile bütçesini olumsuz etkileyebilir. Bağımlı kişi para harcayabilir veya ailenin maddi kaynaklarına zarar verebilir. Eğer bağımlılıkla mücadele eden kişi çocuk sahibiyse, çocuklar bu durumdan derinden etkilenebilir. İyi bir ebeveyn olamama, ihmal, duygusal istikrarsızlık gibi sorunlar yaşanabilir. Bu da çocukların duygusal ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyebilir. Bağımlı kişi yasal sorunlarla karşılaşabilir ve bu da aile üyelerini hukuki problemlerle başa çıkmaya zorlayabilir. Madde bağımlılığı, aile içi şiddet vakalarının artmasına neden olabilir.

Aile üyeleri, madde bağımlılığı konusunda eğitim alarak ve bu konuda farkındalık geliştirerek başlamalıdır. Bağımlılığın belirtileri, etkileri ve tedavi seçenekleri konusunda bilgi sahibi olmak, başa çıkmak için önemli bir adımdır. Aile üyeleri, madde bağımlılığıyla ilgili destek gruplarına katılabilir. Bu gruplar, benzer deneyimlere sahip diğer aile üyeleriyle tanışmayı ve deneyimlerini paylaşmayı sağlar. Aile üyelerinin bir danışman veya terapist gibi profesyonel yardım alabilir. Bu kişiler, duygusal destek sağlamakla kalmaz, aynı zamanda aile içi iletişimi geliştirmeye ve olumlu çözüm yolları bulmaya yardımcı olabilirler. Aile içinde sınırlar belirlemeli ve ihtiyaçlarına öncelik verilmelidir. Aile üyeleri, açık ve sağlıklı iletişim kurmayı teşvik etmelidir. Bağımlı bireyin tedavi sürecinde destek olmak önemlidir. Onlara sevgi, anlayış ve destek sunarak, iyileşme sürecine katkıda bulunabilirler. Ancak bu destek, kendi sınırlarını koruyarak ve sağlıklı bir şekilde yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Madde Bağımlılığı, Sağlık, Aile, Tedavi.

ABSTRACT

Substance addiction is defined as a condition characterised by excessive dependence on a particular substance, such as alcohol or drugs. Such behaviour has a detrimental impact on the social, physical and psychological wellbeing of the individual. The manifestation of substance addiction typically presents as uncontrolled use, the development of tolerance, and the emergence of withdrawal symptoms. It is crucial to facilitate early diagnosis and treatment in the context of the ongoing fight against substance addiction. Substance addiction can have a profoundly detrimental impact on family members. The behaviour of the individual with substance use disorder can place significant emotional strain on their family members. Such individuals may experience a range of emotional states, including anxiety, fear, anger and shame. The presence of mistrust, deceit and a lack of transparency can give rise to communication difficulties between family members. Substance addiction can have a detrimental impact on the financial stability of the family unit. The individual in question may engage in financial misconduct, such as spending money or damaging the family's financial resources. If the individual struggling with addiction has children, they can be profoundly impacted. Potential issues include poor parenting, neglect, and emotional instability, which can negatively impact the emotional and social development of children. The addicted person may also face legal challenges, which may necessitate the

involvement of family members in legal proceedings. Substance abuse can contribute to an increase in domestic violence incidents.

Family members should start by getting educated about substance abuse and raising awareness about it. Learning about the symptoms, effects, and treatment options of addiction is an important step in coping. Family members can attend substance abuse support groups. These groups allow you to meet and share experiences with other family members who have had similar experiences. Family members may seek professional help, such as a counselor or therapist. These people not only provide emotional support, but they can also help improve family communication and find positive solutions. Boundaries should be set within the family and their needs should be given priority. Family members should encourage open and healthy communication. It is important to support the addicted individual throughout the treatment process. By offering them love, understanding and support, they can contribute to the healing process. However, this support should be provided in a healthy way, while maintaining its own boundaries.

Keywords: Addiction, Substance Abuse, Health, Family, Treatment.

OSMANİYE'DE AKREP AVI VE AVLAMA TEKNİĞİ

SCORPION HUNTING AND HUNTING TECHNIQUES IN OSMANIYE

Sena Nur Çelik

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
senanurcelik365@gmail.com ORCID: 0009-0008-7954-2799.

ÖZET

Türk toplumun yaşamı avcılık ve toplayıcılık üzerine kurulmuştur. İnsanlar Paleolitik Çağ'dan bu yana avcılık alanında farklı teknikler üretmişlerdir. Geliştirilen her teknik yeni bir buluşa imza atmıştır. İmza atılan en önemli buluş ise ateştir. Avcılık, Türk kültüründe insanların beslenme zincirinin en önemli halkasıdır. Avlanılan her canlı grubu, insanların besin kaynağı olarak kullanılmamaktadır. Avlanılmış olan bazı canlılar halk hekimliğinde kullanılmıştır. Buna örnek verecek olursak kurbağa, baş ağrısı tedavisinde, yılan derisi ise cilt tedavisinde kullanılmaktadır; Osmaniye halkı, akrep sokmalarına karşı doğadan ve akrep ölüsünden yararlanarak krem elde etmişlerdir. Osmaniye'deki halk zakkum çiçeğini kullanarak akrep sokmalarına karşı çeşitli tedavi yöntemleri geliştirmişlerdir. Akrep'in yaşam şartlarını inceleyip buna karşı kendilerine savunma teknikleri geliştirmişlerdir. Bu teknikler sayesinde akrepi avlamışlardır. Türkiye'nin Osmaniye ilinde yakaladıkları akrep ile yarışma düzenlenmektedir. Akrepleri yakalayan halk, kendilerine birer tane akrep seçmektedirler. Bunun sonucunda akreplerin zehirlerini test etmek için yarışma alanı ayarlamaktadırlar. Yarışma sonunda ödül verilmektedir. Gözlem yöntemi ile araştırılan bu çalışma da akrep avı ve akrep avlama tekniği üzerinde durulmuştur. Akrepler arasındaki düzenlenen yarışma üzerinde bilgi verilmiştir. Akrep yaralanmalarına karşı halk hekimliğinde kullanılacak olan ilaca ver verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: avcılık, toplayıcılık, akrep avı, halk hekimliği.

ABSTRACT

The life of Turkish society is based on hunting and gathering. People have produced different techniques in hunting since the Paleolithic Age. Each technique developed has resulted in a new invention. The most important invention made is fire. Hunting is the most important link in the food chain of people in Turkish culture. Every living group that is hunted should not be used as a food source for humans. Some hunted creatures were used in folk medicine. To give an example, frog is used in the treatment of headaches and snake skin is used in the treatment of skin; the people of Osmaniye used nature and dead scorpions to obtain a cream against scorpion stings. People in Osmaniye have developed various treatment methods against scorpion stings using the oleander flower. They examined the living conditions of Scorpio and developed defense techniques against it. Thanks to these techniques, they hunted the scorpion. In Turkey's Osmaniye province, a competition is held with the scorpions they catch. The people who catch the scorpions choose one scorpion for themselves. As a result, they set up a competition area to test the poison of scorpions. A prize is given at the end of the competition. This study, which was researched by observation method, focused on scorpion hunting and scorpion hunting techniques. Information was given on the competition held between scorpions. It has been given as a medicine to be used in folk medicine against scorpion injuries.

Keywords: hunting, gathering, scorpion hunting, folk medicine.

İSFAKYALI KOPASİS EFENDİ'NİN "TARİH-İ KEŞF Ü FETH-İ AMERİKA" ADLI ESERİNE GENEL BİR BAKIŞ

A REVIEW AT "HISTORY OF DISCOVERY AND CONQUEST OF AMERICA" BY KOPASSIS FROM SFAKIA

Bayram Darıcı

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
bayram.darici@ckcamlibel.com.tr ORCID 0009-0004-2908-7282

ÖZET

İsfakyalı Kopasis Efendi, ya da orijinal adı ile Andre E. Kopassis, Rum asıllı bir Osmanlı yöneticisidir. Yönetici kimliği ve esas mesleğinin dışında Kopasis Efendi bunlara ek olarak tarihçilik ile de meşgul olmuştur. Onun bu alanda üretmiş olduğu ve çalışmada mercek altına alınan eseri "Tarih-i Keşf ü Feth-i Amerika" yani Amerika'nın Keşif ve Fethinin Tarihi'dir. 1890'lı yıllarda kaleme alınan ve basılan bu telif iki ciltten müteşekkildir. En basit hali ile ilki Kristof Kolomb ikincisi ise Amerigo Vespucci'nin faaliyetlerine odaklanmıştır. O devrin yöneticileri tarafından da faydalı bulunarak basımı teşvik edilen bu kitap zamanının güncel kaynaklarından yararlanmış olup her kesimce okunması noktasında da Osmanlı Türkçesi'nden başka Latin alfabesinin kullanıldığı özel isim ve deyimlere de yer vermiştir. İstanbul'da tabedilen bu kitap Amerika kıtasının keşfedilmesi ve Avrupalılarca fethedilmesinin tarihi kapsamında sadece olaylara da yer vermemiştir. Aynı zamanda dünyanın tamamını ilgilendiren bu devasa olayla alakalı olarak nasıl gerçekleştiğiyle ilgili hazırlayıcı etmenlere varana kadar birçok bilgi Kopasis tarafından işlenmiştir. Bu çalışmada öncelikli olarak Kopasis'in kendisi tanıtılacak ve ardından eserine değinilecektir. Kitabın fiziki özellikleri ve basım sürecinin ayrıca üzerinde durulacaktır. Çalışma kapsamında Kopasis Efendi'nin iki ciltlik bu kapsamlı tarihinin sadece ilk kısmı incelenecektir. Olayların akışı, hangi hadiselerle yer verildiği gibi birçok husus detaylı bir biçimde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Andre Kopassis, Amerika, Kristof Kolomb, XV. yüzyıl.

ABSTRACT

Kopasis Efendi of Isfakya, or Andre E. Kopassis with his original name, was an Ottoman administrator of Greek origin. Apart from his identity as a manager and his main profession, Kopasis Efendi was also busy with being a historian. His work in this field, which is examined in this study, is "Tarih-i Keşf ü Feth-i Amerika", that is, History of the Discovery and Conquest of America. This copyright, written and published in the 1890s, consists of two volumes. In its simplest form, the first one focuses on the activities of Christopher Columbus and the second one focuses on the activities of Amerigo Vespucci. This book, which was found useful by the rulers of that period and encouraged to be published, benefited from the current sources of its time and included special names and expressions using the Latin alphabet, in addition to Ottoman Turkish, so that it could be read by everyone. This book, which was published in Istanbul, does not only include events within the scope of the history of the discovery and conquest of the American continent by Europeans. At the same time, a lot of information about this huge event that concerns the whole world, including the preparatory factors about how it happened, has been processed by Kopasis. In this study, Kopasis himself will first be introduced and then his work will be mentioned. The physical characteristics of the book and the printing process will also be emphasized. Within the scope of the study, only the first part of this comprehensive two-volume history of Kopasis Efendi will be examined. Many issues, such as the flow of events and which events are included, will be discussed in detail.

Keywords: Andre Kopassis, America, Cristopher Columbus, 15th Century.

YETİŞKİN GÖRME ENGELLİLERİN EVLENME VE ÇOCUK SAHİBİ OLMA SÜRECİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE YAŞADIKLARI SORUNLARA YÖNELİK GELİŞTİRDİKLERİ ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ

PROBLEMS FACED BY VISUALLY IMPAIRED ADULTS IN THE PROCESS OF MARRIAGE AND HAVING CHILDREN AND THE SOLUTION METHODS THEY DEVELOPED FOR THE PROBLEMS THEY EXPERIENCED

Hülya Devecioğlu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
hsd_58@hotmail.com.tr ORCID: 0009-0001-3441-5373

ÖZET

Bu makalede görme engelli bireylerin evlenme ve çocuk sahibi olma süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar, bahsi geçen sorunları artıran aile, sosyal ve çevresel faktörler, görme engelli bireylerin yaşadıkları sorunlara yönelik geliştirdikleri baş etme mekanizmaları ve çözüm yöntemleri, hem soruna, hem de çözüme katkı sunması ile medya organlarının ilgili sürece şekil veren çift yönlü etkileri ele alınacaktır.

Görme engelli bireylerin evlenme ve çocuk sahibi olma süreçlerinde birçok sorunla karşılaştıkları bilinmektedir. Bu sorunlar genellikle engellilerin aile ve sosyal çevrelerinden yansıyan olumsuz otomatik düşünce, tutum, davranış ve önyargılardan kaynaklanmaktadır fakat tek faktör aile ve sosyal çevre değildir. Sürece olumsuz katkı sağlayan daha birçok faktörün var olduğu bilinmektedir. Bu makalede sürece hem olumlu hem de olumsuz katkıları ile diğer etkenlerden ayrılan medya organları aracılığı ile yapılan yayınların çift yönlü etkisi farklı bir bakış açısı ile incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: engelli, evlilik, sorun, çözüm.

ABSTRACT

In this article, the problems faced by visually impaired individuals in the process of getting married and having children, the family, social and environmental factors that increase the mentioned problems, the coping mechanisms and solution methods developed by visually impaired individuals for the problems they experience, the media organs' contribution to both the problem and the solution, are discussed. The two-way effects that shape the relevant process will be discussed.

It is known that visually impaired individuals face many problems in the process of getting married and having children. These problems generally arise from negative automatic thoughts, attitudes, behaviors and prejudices reflected from the family and social environments of disabled people, but family and social environment are not the only factors. It is known that there are many other factors that contribute negatively to the process. In this article, the two-way effect of publications made through media organs, which differ from other factors with both positive and negative contributions to the process, is examined from a different perspective.

Keywords: disability, marriage, problem, solution.

1950-2000 YILLARI ARASI (CUMHURİYET DÖNEMİ) HÜKÜMETLERİNİN ENGELLİLERE YÖNELİK POLİTİKALARI

POLICIES OF GOVERNMENTS TOWARDS DISABLED PEOPLE BETWEEN 1950-2000 (REPUBLICAN PERIOD)

Selman Devecioğlu

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
deveciogluselman@gmail.com ORCID: 0009-0005-6262-9538

ÖZET

Çalışmanın amacı, Cumhuriyet Dönemi (1950-2000), hükümetlerinin engelliler için farklı alanlarda çıkarmış oldukları sosyal politikaları ele almaktır. Ayrıca kurulan siyasi partilerin tüzük ve programlarında engellilik kavramına değinilip değinilmediği hazırlanan bilimsel makale ve tezlerde yer verilmemiştir. Engellilik çalışmalarında sosyolojik anlamda, sosyal hizmetler bünyesinde makale ve tezler yazılsa da tarihsel anlamda bir boşluğun olduğunu söyleyebiliriz. Bu anlamda çalışmanın amacı doğrultusunda araştırmanın ilk bölümü, engelli kavramı ve engelliliğe ilişkin diğer kavram, kurumların açıklanması ile başlamaktadır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise 1950-1970 yılları arasında hükümetlerin engelli politikalarına yer verilmiştir. Bu bölümde de ilk bölümde olduğu gibi hükümet programları farklı kategorilerde yaptıkları politikalara göre ayrılmıştır. Tüm bu konuların dışında araştırma kapsamına dâhil edilen yıllarda engelli bireylerin engelliklerinden kaynaklı dezavantajlıklarını giderici faaliyetleri gerçekleştiren sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerine yer verilmiştir. Araştırmanın üçüncü bölümünde ise 1970-2000 yılları arasından hükümetlerin engelli politikalarına ikinci bölümde olduğu gibi farklı kategorilere ayırarak yer verilmiştir. Ayrıca üçüncü bölümde çalışmamızın önemini ortaya koyabilmek adına 1970-2000 yılları arasında engellilere yönelik yazılmış Yükseköğretim Kurulu'nda yer alan tezlerin bir listesi yer almaktadır. Böylelikle yapılan çalışmaların engelliler bakımında hangi alana daha çok odaklanıldığı veya geri planda kalmış kısmın görülmesi açısından önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: engellilik, hükümet, politika.

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the social policies enacted by the governments of the Republic Period (1950-2000) for the disabled in different areas. In addition, whether the concept of disability is mentioned in the statutes and programs of the established political parties is not included in the prepared scientific articles and theses. Although articles and theses are written in the sociological sense and within social services in disability studies, we can say that there is a historical gap. In this sense, in line with the purpose of the study, the first part of the research begins with the explanation of the concept of disability and other concepts and theories related to disability.

In the second part of the research, the disability policies of governments between 1950 and 1970 are included. In this section, as in the first section, government programs are divided into different categories according to the policies they make. Apart from all these subjects, the activities of non-governmental organizations that carry out activities to eliminate the disadvantages of disabled individuals due to their disabilities in the years included in the scope of the research are included.

In the third part of the research, the disability policies of governments between 1970 and 2000 are included, dividing them into different categories, as in the second part. In addition, in the third chapter, in order to reveal the importance of our study, there is a list of theses written by the Council of Higher Education for the disabled between 1970 and 2000. Thus, it is considered important to see which area of the care of the disabled is more focused on or the part that remains in the background.

Keywords: disability, government, policy.

SOSYAL HİZMET MESLEĞİNDE DANIŞMANLIK HİZMETİ ALAN ÇOCUK OLGUSU

THE PHENOMENON OF CHILDREN RECEIVING COUNSELLING SERVICES IN SOCIAL WORK PROFESSION

Azize Dilaveroğlu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
azizekupcuoglu@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4093-3801

ÖZET

On sekiz yaşını tamamlamamış birey (Çocuk Koruma Kanunu, 2005) olarak tanımlanmakta olan çocuk, tüm toplumlar-
da geleceğin teminatı olarak görülmektedir. Sağlıklı toplumların sağlıklı bireylerden oluştuğu gerçeğinden hareketle
dezavantajlı grupta yer alan çocukların, yeniden topluma bütünleştirilmesinde, iyilik hallerinin yeniden kazandırılma-
sında sosyal hizmet mesleği ve sosyal hizmet uzmanları oldukça önemli bir yerde durmaktadır. Diğer bir deyişle birey-
lerin ve toplumların iyilik halini ve refahını amaçlayan sosyal hizmet uzmanları; bunu dezavantajlı çocuklarla çalışırken
çocuğun yüksek yararını gözeterek, umut aşılayarak, onların gelecek beklentilerine yönelik çalışarak ve mahkeme ta-
rafından verilmiş olan koruyucu ve destekleyici tedbir türlerinden birisi olan danışmanlık tedbirini uygulayarak yap-
maktadır. Bu tedbir kapsamında; çocukların fizyolojik, psikolojik, bilişsel ve sosyal açıdan ilerlemesi desteklenmekte,
ailesiyle, akrabalarıyla ve yakın çevresiyle uyumu güçlendirilmekte, hayata hazırlanmaları sağlanmakta, madde bağımlı-
lığı, davranış bozukluğu, aile üyeleriyle iletişim ve ergenlik problemleri gibi hususlarda çocuğa yönelik rehberlik çalış-
maları sunulmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada çocuğa, danışmanlık hizmeti alan çocuk olgusuna, sosyal hizmet mes-
leğine ve uzmanlarının rol ve sorumluluklarına yer verilmiş, konuyla ilgili öneriler sunulmuştur. Araştırma, literatür ta-
raması ışığında oluşturulmuş olup derleme niteliği taşımaktadır. Konuya ilişkin tezler, makaleler kitaplar vb. taranmış,
mevzuat gözden geçirilmiştir. Araştırmanın çocuk alanında sunulacak olan hizmetlerin gelişmesine ve literatüre katkı
sunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Çocuk, Danışmanlık Hizmeti Alan Çocuk.

ABSTRACT

The child, who is defined as an individual who has not completed the age of eighteen (Child Protection Law, 2005), is
seen as the guarantee of the future in all societies. Based on the fact that healthy societies consist of healthy indivi-
duals, the profession of social work and social workers have a very important place in the reintegration of children in
the disadvantaged group into the society and the restoration of their well-being. In other words, social workers aiming
at the well-being and welfare of individuals and societies do this by considering the best interests of the child, instil-
ling hope, working towards their future expectations and applying the counselling measure, which is one of the types
of protective and supportive measures given by the court, while working with disadvantaged children. Within the sco-
pe of this measure; the physiological, psychological, cognitive and social progress of children is supported, their har-
mony with their family, peers and close environment is strengthened, their preparation for life is ensured, guidance
activities are provided for the child on issues such as substance addiction, behavioural disorders, communication
with family members and adolescence problems. Therefore, in this study, the child, the phenomenon of the child recei-
ving counselling services, the social work profession and the roles and responsibilities of the experts are included,
and suggestions on the subject are presented. The research is based on a literature review and has the characteris-
tics of a compilation. Theses, articles, books, etc. on the subject were scanned and the legislation was reviewed. It is
aimed that the research will contribute to the development of services to be provided in the field of children and to
the literature.

Keywords: Social Service, Child, Child Receiving Counselling Services.

TUDOR İNGİLTERE'SİNDE KADINLARIN ROLÜ: HOWARD BRENTON'UN "ANNE BOLEYN" ADLI ESERİNİN FEMİNİST OKUMASI

"THE ROLE OF WOMEN IN TUDOR ENGLAND: A FEMINIST READING OF "ANNE BOLEYN" BY HOWARD BRENTON."

Özge Ecem Doğan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ecemcec@gmail.com ORCID: 0009-0003-9918-5665

ÖZET

Çalışmamızda, Tudor İngiltere'sinde kadınların çok yönlü rolü, Howard Brenton'un "Anne Boleyn"(2010) adlı oyununu feminist bir bakış açısıyla analiz ederek incelenecektir. Tudor toplumunun politik, sosyal ve dinî boyutlarını kapsayan bir genel bakışla başlayarak, bu dönemde kadınların karmaşık zorluklarla karşılaştığı tartışılacaktır. Politik, sosyal ve dinî olarak kadınlara dayatılan kısıtlamaların vurgulanacağı bu dönemde, erkek egemen sistemlerin yaygın kısıtlamaları ele alınacaktır. "Anne Boleyn" incelemesi ile Brenton'un başkarakteri nasıl tasvir ettiği, Tudor saray politikasının sınırları içindeki zekâsı, hırsı ve etkinliği ele alınacaktır. Ayrıca, oyunda betimlenen cinsiyet dinamikleri ve güç yapıları analiz edilerek, bunların geleneksel cinsiyet normlarını nasıl sorguladığı veya sürdürdüğü tartışılacaktır. Araştırmanın merkezinde, "Anne Boleyn" in kadınların sıklıkla tarihsel tartışmalarda marjinalleştirilen seslerini ve deneyimlerini nasıl yükselttiği ve onlara tarih boyunca direnişin bir platformu sunduğu bulunmaktadır. Oyunun tarihsel doğruluğunun ve dramatik lisansının değerlendirilmesiyle, çalışmamız, "Anne Boleyn" in kadınların Tudor dönemindeki yaşam deneyimlerinin anlaşılmasına yönelik daha geniş katkıları açıklamayı amaçlamaktadır. Son olarak, tez, çalışmanın önemini yeniden vurgulayarak ve "Anne Boleyn" in cinsiyet rolleri ve kadın tarihlerinin anlayışlarını yeniden şekillendirmedeki çağdaş önemini yansıtarak sona erecektir, aynı zamanda bu alandaki gelecek araştırmalar için öneriler sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tudor İngiltere'si, Kadınların rolü, Feminist okuma, Anne Boleyn, Howard Branton

ABSTRACT

In this study, the multifaceted role of women within Tudor England will be explored by analyzing Howard Brenton's play "Anne Boleyn"(2010) through a feminist lens. Beginning with an overview of Tudor society, encompassing its political, social, and religious dimensions, it will be discussed how women faced complex challenges during this era. Emphasis will be placed on the restrictions imposed upon them politically, socially, and within the realm of religion, delving into the pervasive constraints of the patriarchal system. By means of a thorough analysis of "Anne Boleyn," Brenton's interpretation of the lead role will be closely examined, exploring her intelligence, aspirations, and autonomy under the constraints of Tudor court politics. Furthermore, the gender dynamics and power structures depicted within the play will be analyzed, questioning how they challenge or perpetuate traditional gender norms. Central to the investigation is the exploration of how "Anne Boleyn" amplifies the voices and experiences of women often marginalized in historical discourse, offering a platform for their narratives and resistance against patriarchal oppression. Evaluating the play's historical accuracy and its utilization of dramatic license, our study aims to clarify its broader contributions to our comprehension of women's lived experiences during the Tudor period. Finally, the thesis will conclude by reaffirming the importance of the study and reflecting on the contemporary relevance of "Anne Boleyn" in reshaping understandings of gender roles and women's history, while also offering potential directions for further research in this area.

Keywords: Tudor England, Women's role, Feminist reading, Anne Boleyn, Howard Brenton

EŞİ ASGARİ ÜCRETLE ÇALIŞAN KADINLARIN, YAŞAM MALİYETİNİ AZALTMA STRATEJİLERİ

THE STRATEGIES TO REDUCE THE COST OF LIVING BY WOMEN WITH
SPOUSES EARNING MINIMUM WAGES

Tuğba Eker Ağır

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
tugba.eker.agr@gmail.com ORCID: 0000-0002-8276-3647

ÖZET

Endüstri toplumlarında, bireylerin büyük bir kısmı ücret karşılığında çalışmaktadır. Devlet, işçinin işveren karşısında sömürülmesini engellemek için ücret miktarının en alt sınırı olan asgari ücret uygulamasını yürürlüğe koymuştur. Asgari ücret, bireylerin, insan onuruna yaraşır şekilde hayatlarını sürebilmesi için gerekli olan asgari geliri ifade etmektedir. Asgari ücretin amacı, çalışanların yaşamlarını, insan onuruna yaraşır şekilde sürdürmelerini sağlamaktır. Ancak, günümüzde asgari ücret, çalışanların ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır. Bu çalışma, asgari ücretle geçim mücadelesinde kadının rolünü konu edinmiştir. Çalışmanın amacı, eşi asgari ücretle çalışan kadınların, yaşam maliyetini azaltma stratejilerinin geçim mücadelesindeki rolünü ortaya koymaktır. Çalışma, her dönem güncelliğini koruyan asgari ücretle geçim mücadelesini, kadınlar üzerinden ele aldığı için önemlidir. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada nitel veri toplama tekniği olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini Niğde merkezde oturan, eşi asgari ücretle çalışan ev kadınları oluşturmaktadır. Çalışmada kartopu örneklem seçim tekniği kullanılmıştır. Örneklem büyüklüğü on sekiz yaşından büyük 20 kadın katılımcı ile sınırlandırılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler Maxqda nitel veri analizi programı ile analiz edilmiştir. Bu bildiriye araştırmanın nitel kısmından elde edilen veriler sunulacaktır. Çalışmanın sonucunda, eşi asgari ücretle geçinen kadınların yaşam maliyetini azaltmaya yönelik stratejiler kullanarak, ailesinin geçimine katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Asgari Ücret, Kadın, Hane Geçim Stratejileri.

ABSTRACT

In modern industrialized communities, a significant portion of the individuals is engage for wages. To prevent the exploitation of the worker by the employers the state, have implemented a minimum wage which is the lowest limit on the amount of wages. Minimum wage denotes the minimum income required for individuals to sustain a lifestyle commensurate with human dignity. The aim of the minimum wage is to ensure that employees live their lives in a way becoming human dignity. Nevertheless, presently, the minimum wage fails to adequately support the requirements of workers and their families. The primary focus of this study women's role in the struggle for living on minimum wage. The objective of the study is is to explore the role of cost of living reduction strategies in the struggle of living for women whose husbands are working for minimum wage. This research holds significance as it delves into the enduring issue of surviving on minimum wage, particularly through the experiences of women, a topic of continued relevance across different periods. In This research used qualitative research method. in this research utilizing the semi-structured interview method, a form of qualitative data gathering. The study focused on housewives residing in the downtown area of Niğde, whose spouses are employed at minimum wage levels. Snowball sampling was the technique employed for participant selection. The sample size is limited 20 female participants over the age of eighteen. The data derived from the interviews underwent analysis using the Maxqda qualitative data analysis software. This paper will present the findings from the qualitative segment of the study. The research findings suggest that women whose spouses earn minimum wage actively contribute to their families' sustenance by employing various cost-cutting strategies.

Keywords: Sociology, Minimum Wage, Woman, Household Livelihood Strategies.

TÜRKÇE SÖZLÜK'TE YER ALAN BAZI TANIKSIZ MADDELERE TANIK ÖNERİLERİ (A MADDESİ)

WITNESS SUGGESTIONS FOR SOME UNWITNESSED ITEMS IN THE TURKISH DICTIONARY (ARTICLE A)

Beyza Nur Ekinci

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ekincibeyza14@gmail.com ORCID ID: 0009-0005-6247-0002.

ÖZET

Toplumu millet hâline getiren temel unsurlardan biri dildir. Dile ait kelimelerin muhafaza edildiği kitaplar sözlüklerdir. Sözlükler, ait oldukları toplumların dinî, ticari ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan kitaplardır. Sözlüklerde kelimelerin anlamları, türleri, kökenleri, hangi dile ait oldukları ve başka dillerdeki karşılıkları örnekleri ve açıklamalarıyla verilmiş, kelimeler alfabetik olarak sıralanmıştır. Sözlükler dilin söz varlığını barındırmakla birlikte milletlerin yaşam tarzları, örf ve âdetleri, gelenek ve görenekleriyle ilgili önemli bilgiler sunar. İnsanın ilk medeniyetlerinden itibaren kullanılan sözlükler sözlük bilimine ilham olmuş, teknolojinin ve iletişim araçlarının gelişmesiyle daha kapsamlı bir hâle gelmiştir. Sözlük bilimi, sözlükleri çeşitli açılardan inceleyen disiplindir. Bu disiplin önceden yazılmış sözlükleri analiz etmek, sınıflandırmak, yeni sözlükler için kurallar ve yöntemler geliştirmek gibi konularla ilgilenir. Sözlük bilminde araştırmacılar tarafından örnekleme veya tanıklama olarak kullanılan kavram, bir kelimenin anlamını ve kullanımını açıklamak amacıyla onun bir bağlamda örneklendirilmesidir. Bu çalışmada Türkçe Sözlük'te yer alan bazı taniksiz maddeler tespit edilmiş ve bu maddelere Türk edebiyatının yazar ve şairlerine ait metinlerden tanıklar önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Sözlük, Türkçe Sözlük, Sözlük Bilimi, Tanıklama.

ABSTRACT

Language is one of the basic elements that make society a nation. Dictionaries are the books in which the words of the language are preserved. Dictionaries are books created to meet the religious, commercial and cultural needs of the societies to which they belong. In dictionaries, the meanings, types, origins of the words, the language they belong to and their equivalents in other languages are given with examples and explanations, and the words are listed alphabetically. Dictionaries contain the vocabulary of the language and provide important information about the lifestyles, customs, traditions and customs of nations. Dictionaries, which have been used since the first civilizations of humanity, have inspired lexicography and have become more comprehensive with the development of technology and communication tools. Lexicography is the discipline that studies dictionaries from various angles. This discipline deals with issues such as analyzing and classifying previously written dictionaries, developing rules and methods for new dictionaries. The concept used by researchers in lexicography as an illustration or testimony is the exemplification of a word in a context in order to explain its meaning and use. In this study, some unwitnessed articles in the Turkish Dictionary were identified and witnesses from the texts of the writers and poets of Turkish literature were suggested to these articles.

Keywords: Turkish Language, Dictionary, Turkish Dictionary, Lexicography, Testimony.

ÇİN'DE AYAKLARIN KÜÇÜK GÖRÜNMESİ İÇİN YAPILAN UYGULAMA HAKKINDA ARAŞTIRMA

RESEARCH ON THE PRACTICE IN CHINA TO MAKE THE FEET LOOK SMALL

Berat Eroğlu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
brt98gs@gmail.com ORCID: 0009-0001-1190-9178

ÖZET

Dünyada yaşayan farklı coğrafyadaki toplulukların güzellik için kendince gelenekleri vardır. Geleneklerin bazıları güzellik ve estetik amacıyla uygulanan geleneklerdir. Burada bahsedilen "lotus ayak" Çin'de görülen, kadınların ayaklarını küçültmek için uyguladıkları, günümüzde yasaklanmış gelenektir. Geleneğin Çin'de 10. yy'da başladığı tahmin edilmektedir. Başlangıçta saraylı üst sınıf kadınların belirgin göstergesi olarak uyguladığı gelenek zamanla alt sınıflara yayılmıştır. Zambak ayak ismiyle de bilinmektedir. Yasaklanmasına rağmen bazı kesimlerce gizli uygulanmaya devam etmektedir. Uygulamada, küçük yaşta kız çocuklarının ayakları sıkı biçimde, açılmamak üzere bağlanmaktaydı. Böylece çocukların parmakları kırılır, üçgen şeklini alırdı. Ayağın büyümesi engellendiğinden gelişemeyen ayak, küçük kalırdı. Sonrasında en küçük ayakkabılara bile girebilen ayak haline gelirdi. Geleneğin uygulandığı insanların ayakları 7-8 cm kadar olurdu. Küçük ayaklarla daha güzel olunacağına inanılan gelenek yüzünden kadınlar ciddi acılar çekiyordu. İleri yaşlarda bu durum insanların yürümesine engel oluyordu. 1600'lerden itibaren lotus ayak geleneğini yasaklamak için hamleler yapıldı. Fakat bu hamleler uzun süre başarılı olmadı. 20. yy'a gelindiğinde kadınlar ayaklara yapılan bu uygulamaya karşı kampanyalar yürüttü. Buna sosyal hayatın değişmesi de eklenince gelenek ortadan kalkmaya başladı. Tarihler 1912 yılını gösterdiğinde yasaklandı. Yasağa rağmen gizli şekilde sürdüren aileler oldu. Bugün bu acı verici geleneğin son temsilcileri halen hayattadır. Bu araştırma, Çin'e özgü bu ilginç ve acı veren kültürel uygulamanın antropolojik olarak ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ayak bağlama, Lotus ayaklar, Gelenek, Güzellik, Kültürel Antropoloji.

ABSTRACT

Communities in different geographies living in the world have their own traditions for beauty. Some of the traditions are traditions applied for beauty and aesthetic purposes. The 'lotus foot' mentioned here is the tradition seen in China, which women apply to minimise their feet, which is prohibited today. It is estimated that the tradition started in China in the 10th century. Initially practised by upper class women in the palace as a indicator, the tradition spread to the lower classes over time. It is also known as lily foot. Although it has been banned, it continues to be practised secretly by some segments. In practice, the feet of young girls were tied tightly so that they could not be opened. Thus, the toes of the children would break and take the shape of a triangle. Since the growth of the foot was inhibited, the foot that could not develop remained small. Afterwards, it would become a foot that could fit into even the smallest shoes. The feet of the people to whom the tradition was applied would be 7-8 cm. Because of the tradition, which was believed to be more beautiful with small feet, women were in serious pain. In old age, this condition prevented people from walking. From the 1600s, moves were made to ban the lotus foot tradition. But these moves were not successful for a long time. In the 20th century, women campaigned against foot binding. When the changes in social life were added to this, the tradition began to disappear. It was banned in 1912. Despite the ban, there were families who continued in secret. Today, the last representatives of this painful tradition are still alive. This research is an anthropological of this interesting and painful cultural practice unique to China.

Keywords: Foot binding, Lotus feet, Tradition, Beauty, Cultural anthropology.

BİR RİTÜEL ARACI OLARAK MASKE

MASK AS A RITUAL OBJECT

Furkan Ertürk

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
erturkfrkn@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0898-8175

ÖZET

İlk olarak 16. yüzyılda Arapça "maskara" (poz vermek) sözcüğünden türetilen maske kelimesi; yüzü ve kafanın tamamını örten, insan yüzünü daha gizemli bir noktaya taşıyan nesne olarak tanımlanmıştır. Kullanım amacına göre iki başlık altında ele alınan maskeler; "ritüel maskeleri" ve "gömü maskeleri" olarak adlandırılmaktadır. Çalışmamızda ele alacağımız ritüel maskeleri; tabiatı idare ettiğine inanılan tinsel güçlerle birlikte olan ruhlara, tanrılara ve benzeri hiyerarşi kurmuş varlıklara kendini iyi göstermek, merhamet edinmek ve onların kötülüğünden, hiddetinden sakınmak amacıyla dinsel ayinlerde ve bayramlarda kullanılan maskeler bütünüdür. Bu maskeleri yapan ve ayinlerde bizzat kullanan kişilerin bir diğer amacı da; ayin sırasında karşısına çıkacağı tinsel güç ile çıplak suretiyle karşılaşmaktan çekinmesidir. "Çünkü aciz bir insan tanrıyla kendi aciz suratı ile karşı karşıya gelemez" inancı hakimdir. Bu sebeple tanrı ile bir maske duvarı arasında iletişime geçmek zorundadır. Sonuç olarak çalışmamızda maske nesnesinin ilk ortaya çıkışından itibaren kullanım amaçlarına değinilerek, çeşitli toplumlarda (Afrika, Kızılderili, Şamanizm) maske nesnesinin bir ritüel haline dönüşmesi ve bu alanda kullanımları incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Ritüel, Maske

ABSTRACT

The word mask was first derived from the Arabic word "maschard" (to pose) in the 16th century; it has been defined as an object that covers the entire face and head and brings the human face to a more mysterious point. Masks are discussed under two headings according to their intended use; they are called "ritual masks" and "burial masks". The ritual masks we will discuss in our study; it is a set of masks used in religious ceremonies and feasts in order to present oneself well to the spirits, gods and similar hierarchical beings, to gain mercy and to avoid their evil and anger, which are together with the spiritual forces believed to control nature. Another purpose of the people who make these masks and use them in rituals is; it is because he is afraid to encounter the spiritual power he will encounter in his naked form during the ritual. The belief that "Because a helpless person cannot face God with his own helpless face" is dominant. For this reason, he has to communicate with God through a wall of masks. As a result, in our study, the purpose of use of the mask object since its first appearance is touched upon, and the transformation of the mask object into a ritual in various societies (African, Indian, Shamanism) and its uses in this field are examined.

Keywords: Art History, Ritual, Mask

KÜRESELLEŞME VE HALK BİLİMİ ALANINDA SİVAS ŞEHİR MÜZESİ

SİVAS CITY MUSEUM IN THE FIELD OF GLOBALIZATION AND FOLKOLGY

Türkan Genç

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
turkan.genc@tkdk.gov.tr ORCID: 0009-0006-8096-9517.

ÖZET

Müzeler, kültür turizminin yaygınlaşmasında başrol oyuncularından olup, şehirlerin markalaşmasını sağlar. Müzeler geçmişin bugünkü nesillere aktarılmasında önemli bir unsurdur. Küreselleşen dünyada her şeyin aynı olmaya başladığı ortamda farklılıklarımızı görmek, bunları ortaya çıkarmak ve kendi özümüze ait olanı saklamak için müzelerimiz korunmalı ve tanıtılmalıdır. Folklor; bir ülkenin veya belirli bir bölgede yaşayan halkın geleneklerini, sözlü kültür ürünlerini, mutfağını, inançlarını, müziğini, giyim kuşamını, törenlerini, mimarisini, oyunlarını, kısacası tüm kültürel unsurlarını inceleyen ve araştıran, kültürel değişim ve dönüşümleri saptamada yetkin olan, bunun sonucunda karşılaşılan toplumsal sorunlara çözüm getiren uygulamalı bir bilim dalıdır. Kültürümüzün unutulmuş veya unutulmaya yüz tutmuş değerlerini eski canlılığına kavuşturmaya yönelik çalışmalar açısından şehir müzelerinin incelenmesi önemlidir. Şehir müzeleri, kültürel mirasımızın varlığını ve devamlılığını korumada ve nesilden nesile aktarmada önemli bir katkı sağlar. Sivas Şehir Müzesi de kültürün korunması, yaşatılması ve aktarılması konusu ülke çapında farkındalık yaratacak bir kapasiteye sahiptir. Bu bildiride, Sivas Şehir Müzesi'nin açılmasının yerel ve ulusal kültürün tanıtılmasına ve aktarılmasına katkısı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, Küreselleşme, Halk Kültürü Müzeleri, Sivas Şehir Müzesi.

ABSTRACT

Museums are one of the leading actors in the spread of cultural tourism and ensure the branding of cities. Museums are an important element in transferring the past to today's generations. In a globalized world where everything starts to be the same, our museums should be preserved and promoted in order to see our differences to reveal them and to preserve what belongs to our essence. Folklore is an applied science that provides solutions, which examines and researches the traditions, oral culture products, folk cuisine, folk beliefs, folk music, traditional clothing, traditional ceremonies, folk architecture, folk games, etc.; in short, all the cultural elements of a country or the people living in a certain region, is competent in detecting cultural changes and transformations, and is competent in determining the social problems encountered as a result. It is important to examine city museums in terms of efforts to restore the forgotten values of our culture to their former vitality. City museums make an important contribution to preserving the existence and continuity of our cultural heritage and transferring it from generation to generation. Sivas City Museum also has the capacity to raise awareness throughout the country on the protection, preservation and transfer of culture. In this paper, the contribution of the opening of the Sivas City Museum to the promotion and transfer of local and national culture is discussed.

Keywords: Turkish Language and Literature Globalization, Folk Culture Museums, Sivas City Museum.

ÖLÜ GÖMME GELENEĞİ VE KÜLTÜREL KİMLİĞİN KORUNMASI: SIVAS HALFELİK MEZARLIĞI ÖRNEĞİ

BURYING TRADITION AND PRESERVING CULTURAL IDENTITY:
THE CASE OF HALFELİK CEMETERY IN SIVAS

Ayşe Gezici

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı
ORCID: 0009-0005-4089-0903

ÖZET

Ölü gömme geleneği ve ritüeli toplumdan topluma, inançtan inanca farklılık göstermektedir. Türkler tarih boyunca ölüme ve ölüye hangi inanca sahip olursa olsun değer vermiş ve anlam yüklemişlerdir. Sivas Halfelik Mezarlığında bulunan mezar taşları üzerine yaptığımız bu çalışmada kültürümüzün ve somut mirasımızın kaybolmaması, unutulmaması ve hâlâ zihinlerimizde var olması amacını gözetmekteyiz. Çalışmamızın kapsamında Halfelik Mezarlığı mezar taşlarından bir kaç araştırma materyali olarak belirlenmiş olup, bu eserlerin sanat tarihi açısından analizi ve kültürel değerlerimize katkısı ele alınmıştır. Çalışma sonucunda topluma kim olduğunu hatırlatan dinî, ahlaki, edebî, sanatsal değerlerimizin yanında toplumsal şuurumuzu ayakta tutan mezar kültürümüz ve ölü gömme geleneklerimizin de bilincinde olmamız gerektiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sanat Tarihi, Mezar, Mezarlık.

ABSTRACT

In various societies, the tradition and ritual of burial differ significantly from one community to another, influenced by beliefs and customs. Throughout history, Turks have consistently accorded significance and meaning to death and the deceased, irrespective of their religious affiliation. This study, conducted on the tombstones of Halfelik Cemetery in Sivas, aims to ensure the preservation and remembrance of our culture and tangible heritage. Within the scope of our research, a selection of tombstones from Halfelik Cemetery were chosen as research materials, and their analysis from the perspectives of art history and their contribution to our cultural values were examined. The findings of this study underscore the importance of recognizing not only the religious, moral, literary, and artistic values that remind us of our identity but also the burial culture and funeral traditions that uphold our societal consciousness. Through this examination, it is evident that maintaining awareness of our burial culture and traditions plays a pivotal role in preserving our collective identity.

Keywords: History of Art, Grave, Cemetery.

SOSYAL ÖĞRENME KURAMI BAĞLAMINDA INFLUENCERLARIN İNSANLAR ÜZERİNDE ETKİSİ

THE IMPACT OF INFLUENCERS ON PEOPLE IN THE CONTEXT OF SOCIAL LEARNING THEORY

Ayşegül Gökçe Gökdemir

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
aysegulgokceg@gmail.com ORCID: 0009-0002-5071-0951

ÖZET

Teknolojinin gelişim ilerlemesiyle beraber teknolojik araçların kullanımı ve yaygınlığı artmıştır. Günlük yaşamda büyük yer tutan teknolojik araçlar; akıllı telefon, tablet ve bilgisayar insanların iletişimlerini ve gün içerisindeki sohbetlerini kolaylaştırmıştır. Bu kolaylığı sağlayan sosyal medyadır. Ayrıca bireylerin yabancı olmadığı bir kavramdır. Sosyal medya insanların paylaşımlar yaptığı ve influencer adıyla paylaşımlarda bulunan insanların takip ettiği bir platformdur. Sosyal medyada bilindiği üzere tanınmış kişi/kişiler olarak bilinen "influencer" kavramı ortaya çıkmıştır. Influencerlar genellikle sosyal medyada büyük bir takipçi kitlesi olan ve bu takipçilerine ürünler, hizmetler, fikirler sunan kişilerdir. Influencerlar, sosyal medya üzerindeki takipçilerine çeşitli içerikler sunarken onların davranışlarını, alışkanlıklarını, tercihlerini, yaşam şekillerinde ve özellikle de toplum içindeki yaşamlarını etkileyebilmektedir. Bunun yanında influencerların takipçilerini yaşam tarzlarını olumlu, yardımcı olacak şekilde etkilerken onların yaşam tarzlarını kendilerinde birebir uygulayarak benzetmeye çalıştıkları hatta taklit ettiği görülmektedir. İnsanların influencerların yaşamlarını taklit etmeleri toplum yaşamı için önemlidir. Bu sebeple Albert Bandura'nın sosyal öğrenme kuramı influencerların yansıtmış olduğu yaşamdan etkilenen insan davranışlarını incelemek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Influencer, Sosyal Öğrenme Kuramı.

ABSTRACT

With the development and progress of technology, the use and prevalence of technological tools has increased. Technological tools that take a big place in daily life; smartphones, tablets and computers have facilitated people's communication and conversations during the day. Social media provides this convenience. It is also a concept that individuals are not unfamiliar with. Social media is a platform where people share posts and follow people who share posts under the name of influencers. As it is known in social media, the concept of "influencer", known as well-known person / persons, has emerged. Influencers are usually people who have a large following on social media and offer products, services and ideas to these followers. While offering various content to their followers on social media, influencers can influence their behaviors, habits, preferences, lifestyles and especially their lives in society. In addition, while influencers affect their followers' lifestyles in a positive and helpful way, it is seen that they try to emulate and even imitate their lifestyles. It is important for the life of society that people imitate the lives of influencers. For this reason, Albert Bandura's social learning theory aims to examine human behaviors affected by the life reflected by influencers.

Keywords: Sociology, Influencer, Social Learning Theory.

POST-HÜMANİZM YAKLAŞIMI BAĞLAMINDA YAPAY ZEKÂ İLE OLUŞTURULAN MODELLER VE YAPAY ZEKÂ INFLUENCERLAR

MODELS CREATED WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE INFLUENCERS IN THE CONTEXT OF POST-HUMANISM APPROACH.

Kamile Ceren Göksel

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
cerengoksel13@gmail.com ORCID: 0000-0002-0783-1355

ÖZET

Teknolojik gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkan sosyal medyanın toplum yaşamına etkilerinin örneği sosyal medyada tanınmış kişilerin influencer sıfatıyla ürün tanıtımı yapması ve bu eylemin meslek olarak toplum yaşamında yer edinmesidir. Bugünlerde bir başka teknolojik gelişme olan yapay zekânın toplum yaşamında birçok alanda yer almasının yanında artık yapay zekâ ile oluşturulan modellerin de influencer olduğu gözlemlenmektedir. Teknolojik gelişmelerin tartışmaları beraberinde getirdiği tarihsel bir gerçektir. Yapay zekânın insanların işlerini elinden alacağı konusu bu tartışmalardan biridir. Bu tartışma konusu günümüz sohbetlerinin ve insanların endişelerinin odağı haline geldiği için araştırmalara konu olmaktadır. Influencerlık da bir meslek olarak görüldüğü için konunun araştırılması önem taşımaktadır. Bu çalışmada yapay zekâ influencerların insan influencerların yerine geçip geçmeyeceği konusu araştırılacaktır. Araştırmanın amacı yapay zekâ modellerinin influencer olma durumunun incelenmesidir. Yapay zekâ influencerların sayısı giderek artsa da özellikle çok takipçiye ulaşmış influencerlar ile araştırılma sınırlandırılacaktır. Bu amaç doğrultusunda konu post-hümanist yaklaşım ile araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Post-Hümanizm, Yapay Zekâ, Influencer, Yapay Zekâ Influencer.

ABSTRACT

An example of the effects of social media, which emerged as a result of technological developments, on social life is that well-known people on social media promote products as influencers and this action has taken place in social life as a profession. Nowadays, it is observed that artificial intelligence, another technological development, is involved in many areas of social life, and models created with artificial intelligence are now influencers. It is a historical fact that technological developments bring debates. One of these debates is that artificial intelligence will take away people's jobs. This debate is the subject of research as it has become the focus of today's conversations and people's concerns. Since being an influencer is also seen as a profession, it is important to investigate the issue. This study will investigate whether artificial intelligence influencers will replace human influencers. The aim of the research is to examine the influencer status of artificial intelligence models. Although the number of AI influencers is increasing, the research will be limited to influencers who have reached a large number of followers. For this purpose, the subject will be researched with a post-humanist approach.

Keywords: Sociology, Post-Humanism, Artificial Intelligence, Influencer, Artificial Intelligence Influencer.

DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK'TE HEDİYELEŞME İLE İLGİLİ SÖZCÜKLER ÜZERİNE ON WORDS RELATED TO GIFT-GIVING IN DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK

Ahmet Göktürk

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Ana Bilim Dalı
ahmtgkturk@gmail.com ORCID: 0009-0006-9314-0230.

ÖZET

Türk dilinin en önemli eserlerinden biri olan Dîvânu Lugâti't-Türk'te hediyeleşme üzerine çeşitli söz varlığına ulaşabilmekteyiz. Sözlükte hediyeleşmeyle ilgili sözcükler taranmıştır. Bu tarama sonucunda Dîvânu Lugâti't-Türk'te "amuç, armagân, belek, ertüt" bire bir hediye anlamında kullanılan sözcükler ile çeşitli hediyeleri adlandırmak için kullanılan "açığ, ağı, bıçış, boşug, büt, eşük, kewşen, ötki, kalın, kıl kuş, sep, siñüt, tañug, tuzgu, uğur, xumâru, yöwüş" sözcüklerine ulaşılmıştır. Eserde hediye anlamına gelen sözcükler; verilen kişiye, işlevine ve cinsine göre farklı adlarla ifade edilmiştir. Bu çalışmada Dîvânu Lugâti't-Türk'te yer alan hediyeleşme geleneğine ilişkin 21 sözcük, sözcüklerin geçtiği dize ve cümleler ele alınmıştır. Bu sözcüklerin her birinin anlamı verilmekle birlikte bazı sözcüklerin köken bilgisi hakkında bilgi verilmiştir. Bunun dışında sözcüklerin bir kısmının atasözlerindeki kullanımları tespit edilmiştir. Türk dilinde hediye anlamına gelen sözcüklerin ve hediyelenin önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca sözcüklerden hareketle hediyelenin birliği ve dayanışmayı pekiştirdiği sonucuna varılmıştır. Dîvânu Lugâti't-Türk'te hediye ile ilişkili çok sayıda sözcüğe rastlanması, bu geleneğin Türk kültüründe köklü olduğu sonucuna varmamızı sağlamaktadır. Bu söz varlığı ışığında, toplumda insanların birbiri ile olan etkileşimleri gözler önüne serilmektedir. Bu sözcükler Türkiye Türkçesinde kullanılsa da sözcüklerin taşıdığı kültür, günümüzde bazı değişikliklere uğrayıp varlığını korumuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Dîvânu Lugâti't-Türk, Hediye, Hediyeleşme, Armağan.

ABSTRACT

In one of the most important works of the Turkish language, Dîvânu Lugâti't-Türk, we can find a variety of vocabulary related to the practice of gift-giving. A search of the dictionary reveals words directly associated with gifts such as "amuç, armagân, belek, ertüt," as well as words used to name various gifts like "açığ, ağı, bıçış, boşug, büt, eşük, kewşen, ötki, kalın, kıl kuş, sep, siñüt, tañug, tuzgu, uğur, xumâru, yöwüş" The terms that mean "gift" in the work are expressed with different names depending on the recipient, the function, and the type of the gift. This study examines 21 words related to the tradition of gift-giving found in Dîvânu Lugâti't-Türk, along with the verses and sentences in which these words appear. While providing the meanings of each of these words, some etymological information about certain words is also included. Additionally, the usage of some of these words in proverbs has been identified. The importance of words meaning "gift" and the practice of gift-giving in the Turkish language is highlighted. Furthermore, it is concluded that gift-giving reinforces unity and solidarity. The presence of numerous words related to gifts in Dîvânu Lugâti't-Türk indicates that this tradition is deeply rooted in Turkish culture. This vocabulary sheds light on the interactions among people in society. Although these words are not used in modern Turkish, the culture they represent has endured with some modifications over time.

Keywords: Turkish Language, Dîvânu Lugâti't-Türk, Gift, Gift Giving.

ANTİK YUNAN'DA YENİDEN DOĞUŞUN ADI: YENİ PLATONCULUK VE PLOTİNUS

THE NAME OF REBIRTH IN ANCIENT GREECE: NEOPLATONISM AND PLOTINUS

Sema Güler

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
sema_segmen1990@hotmail.com ORCID: 10199987.

ÖZET

Milattan sonra 3. yüzyılda Plotinus ile filizlenen Yeni Platonculuk fikri felsefeye farklı bir yenilik getirmiştir. Yeni Platonculuk, daha iyi bir dünya algısının bu dünyada değil de başka bir yerde olduğu algısını ortaya atan ve bunu yeniden canlandırır. Bu yüzden Yeni Platonculuk kendini ontoloji, epistemoloji, ahlak ve ruh-beden ilişkisi kavramlarında daha derinden hissettirmiştir. Bu çalışmamızda da Yeni Platonculukla birlikte ortaya çıkan ve varlığın oluşum sürecini sudurla olduğunu bildiren teoriyi ele alacağız. Plotinus için sudur teorisinin başında en mükemmel olan Bir bulunmaktadır. Bir, evrenin oluşumunda ve evrendeki çokluğun başlangıcında önemlidir. Bir, iyiliğinden dolayı taşmıştır ve taşmanın sonucunda kendisinden pay alan Nous'u oluşturmuştur. Nous, Bir'e yakın olduğu için daha aydınlıktır. Nous, Bir'e yönelerek Bir'deki ideleri ve kopyalar kendine alır. Kendisini düşünerek ve özünü görerek de sudur teorisinin bir sonraki aşaması olan Ruh'u oluşturmaktadır. Ruh da Nous'tan meydana geldiği için Nous'a göre daha da az mükemmellikten pay almıştır. Ruh da Nous'a yönelerek Nous'taki imajları alır ve evrendeki cisimlere aktarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Yeni Platonculuk, Plotinus, Bir, Nous.

ABSTRACT

The idea of Neoplatonism, which sprouted with Plotinus in the 3rd century AD, brought a different innovation to philosophy. Neoplatonism is the view that puts forward and revives the perception that a better world perception is not in this world but somewhere else. Therefore, Neoplatonism made itself felt more deeply in the concepts of ontology, epistemology, morality and soul-body relationship. In this study, we will discuss the theory that emerged with Neoplatonism and states that the formation process of existence is through emanation. For Plotinus, the most perfect One stands at the beginning of the theory of emanation. The One is important in the formation of the universe and the beginning of multiplicity in the universe. The One overflowed because of its goodness, and as a result of the overflow it formed Nous, which received a share from it. Nous is brighter because it is closer to the One. Nous turns to the One and takes the ideas and copies in the One for itself. By thinking about itself and seeing its essence, it creates the Spirit, which is the next stage of the theory of emanation. Since the soul is composed of Nous, it has a lesser share of perfection than Nous. The soul also turns to Nous, receives the images in Nous and transfers them to the objects in the universe.

Keywords: Philosophy, Neoplatonism, Plotinus, One, Nous.

BİZANS DEVLETİNDE KADINLARIN SOSYAL YAŞAMDA ROLÜ THE ROLE OF WOMEN IN SOCIAL LIFE IN THE BYZANTINE STATE

Şeyma Güller

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ortaçağ Tarihi Ana Bilim Dalı
seymaa1.akgun@gmail.com ORCID: 0009-0006-7211-6522

ÖZET

Bizans İmparatorluğu'nda genel olarak bütün alanlarda olduğu gibi sosyal yaşamda da kadınlar üzerinde de eski Roma İmparatorluğu'nun gelenek ve görenekleri devam ettirilmiş, kilisenin etkisinin sürdürüldüğü görülmüştür. Bu çalışmada Bizans Devletinde sosyal alanda özellikle aile içerisinde kadının etki alanlarına değinmeye çalışacağız. Bizans Devletinde kadınları incelediğimiz de kadınların toplumda değer gören varlıklar olmadığını görüyoruz. Kadınların üzerinde dinî olarak iki bakış açısı vardır. Bunlar kimileri İncil'e göre kadınların lanetli olduğunu düşünmektedirler , kimileri ise kadının lütuf , hediye olduğunu düşünür.Statü olarak çoğu haklardan mahrum bırakılarak devlet işlerinden uzaklaştırılmaya çalışılmışlar ve toplumca kadının yerinin evi olduğu algısında olmuşlardır.Aile içerisinde kadının rolüne baktığımız da çoğu her toplumda olduğu gibi Bizans toplumunda da aile kavramı önemli role sahiptir. İyi bir aile kurmanın yolunun iyi evlilikten geçtiğine inanılmaktadır.Kadınlara normal hayatta değer verilmemiş hatta dinî mahkemelerde şahitlikleri kabul bile edilmemiş fakat aile içerisinde ataerkil yapıda olsa dahi kadına değer yargısı çerçevesinde bazı haklar verilmiştir.Bu haklarla ailenin devamlılığı ve toplumun büyümesi hedef alınmıştır.Çalışmada ailede kadının almış olduğu hakları ,sorumlulukları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Bizans Tarihi, Kadın, Sosyal Hayat, Aile.

ABSTRACT

In the Byzantine Empire, as in all areas in general, the traditions and customs of the ancient Roman Empire were continued on women in social life, and it was observed that the influence of the church was maintained. In this study, we will try to touch upon the spheres of influence of women in the social sphere, especially in the family, in the Byzantine Empire. Women in the Byzantine Empire When we examine it, we see that women are not beings that are valued in society. There are two religious perspectives on women. Some of them think that women are cursed according to the Bible, while others think that women are a blessing and a gift. As a matter of status, many of them were deprived of their rights and tried to be removed from state affairs and society They had the perception that a woman's place was in the home. When we look at the role of women in the family, the concept of family has an important role in Byzantine society, as in most all societies. It is believed that the way to establish a good family is through a good marriage. Women were not valued in normal life, and their testimonies were not even accepted in religious courts, but Even if the family has a patriarchal structure, women are given some rights within the framework of value judgment. With these rights, the continuity of the family and the growth of society are aimed. In the study, the rights and responsibilities of women in the family will be examined.

Keywords: Byzantine History, Women, Social Life, Family

ROBERT NOZİCK SİYASETİNDE BİREY VE ÖZGÜRLÜK

THE INDIVIDUAL AND FREEDOM IN THE POLITICS OF ROBERT NOZICK

İrem Güngör

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
nutuk_1900@hotmail.com ORCID: 0009-0009-1673-9727

ÖZET

Robert Nozick siyaset felsefesini ve düşünce hayatını ortaya koyduğu eser olan *Anarşi Devlet ve Ütopya*'da birey, hak, özgürlük gibi kavramları sıkça ele almıştır. Eserinde genel çerçevede liberalizm, devlet, haklar gibi kavramlardan bahsetse de birey ve özgürlük temalarına daha sık değinmiştir. Nozick birey hak ve özgürlüklerini siyaset felsefesinin temelinde yerleştirmiştir. Nozick'e göre en önemli hak kişinin kendi üzerinde sahip olduğu haklardır. Bireyin özgürlüğünü her türlü şeyin üstünde gören Nozick bireyi yok sayan, engelleyen her türden otoriteye karşı çıkmış bu sebeple de negatif özgürlük savunucusu olarak anılmıştır. Dışsal her türden müdahaleyi yok sayan negatif özgürlük anlayışı bireylere sınırları ihlal edilemez bir özgürlük alanı yaratmış, bu özgürlük alanında elde edilen tüm hakların toplumsal değerler ve kurumların üstünde ve öncelikli olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda Nozick'i siyaset ve düşünce hayatında farklı kılan en önemli unsur, filozofun siyasi arenada sadece liberteryen teorilerle uğraşan bir filozof olarak anılmasından ziyade, bireylerin düşünsel ve yaşamsal olarak farklı ve özgür yaşamları olduğu, bu farklılıklara göre özgür yaşamlar sürmeleri gerektiğini savunmuş olmasıdır. Bu çalışmamızın amacı Robert Nozick'in siyasi düşünce hayatı çerçevesinde birey ve özgürlük temalarını nasıl işlediğini detaylarıyla açıklamaktır. Daha sonra bu çerçevede "liberalizm, hak, devlet" gibi kavramlar ele alınıp birey ve özgürlük gibi temalar ön plana çıkarılarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Robert Nozick, Siyaset Felsefesi, Birey ve Özgürlük.

ABSTRACT

Robert Nozick frequently addressed concepts such as individual, rights, and freedom in his works *Anarchy State and Utopia*, where he presented his political philosophy and intellectual life. Although he generally mentioned concepts such as liberalism, state, and rights in his work, he touched upon the themes of individual and freedom more frequently. Nozick placed individual rights and freedoms at the foundation of his political philosophy. According to Nozick, the most important rights are the rights that a person has over himself. Nozick, who considered the freedom of the individual above all else, opposed all kinds of authorities that ignored and hindered the individual, and for this reason he was known as a defender of negative freedom. The understanding of negative freedom, which ignored all kinds of external intervention, created an area of freedom for individuals whose boundaries could not be violated, and stated that all rights obtained in this area of freedom were above and above social values and institutions. In this context, the most important element that makes Nozick different in his political and intellectual life is that, rather than being remembered as a philosopher who only deals with libertarian theories in the political arena, he advocated that individuals have different and free lives in terms of thought and life, and that they should live free lives according to these differences. The aim of this study is to explain in detail how Robert Nozick deals with the themes of the individual and freedom within the framework of his political intellectual life. Later, concepts such as "liberalism, rights, state" will be examined within this framework, and themes such as the individual and freedom will be highlighted and examined.

Keywords: Philosophy, Robert Nozick, Political Philosophy, Individual and Freedom.

FELSEFE TARİHİNDE TABİİ HUKUKÇULAR VE ADALET ANLAYIŞLARI

NATURAL LAWYERS AND THEIR CONCEPTIONS OF JUSTICE IN THE HISTORY OF PHILOSOPHY

Zeliha Işık

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
ORCID ID: 0009-0006-1132-1987.

ÖZET

Tabii hukuk diğer bir adıyla doğal hukuk adını aldığı ilk çağdan itibaren var olan bir hukuk sistemidir. Tabii hukuk temeline adalet idesini almış ve adalet kavramını hukukun temeli olarak görmüştür. Tabii hukukun karşısında yer alan hukuki pozitivizm ise, adaleti bir değer olarak görür ve hukuk biliminin içerisinde yer alamayacağını savunur. Hukuki pozitivistlere göre adalet bir değerdir ve o ya görecelidir ya da reel dünyada mevcut değildir. Tabii hukuk için adaletin önemi ve aralarındaki bağ oldukça fazladır. Tabii hukuka göre adalet, ilk çağda tabiata en uygun olan, orta çağda tanrısal buyruklara uygun olan ve son olarak yeniçağda akla uygun olandır. Arapça Adl kelimesinin kökeninden gelen adalet kavramı ise yüzyıllardır bir kalıba sokulmaya çalışılmış fakat herkes tarafından kabul edilen bir tanımı hala yapılamamıştır. Antikçağ ve Ortaçağ İslam filozoflarında adalet temelde bir etik erdem olarak kabul edilirken, modern çağın batılı siyaset ve hukuk felsefelerinde artık bir erdem olmaktan çıkarılarak politik ve daha ziyade bir hukuk kavramı olarak işlev görür hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Hukuk Felsefesi, Tabii Hukuk, Adalet.

ABSTRACT

Natural law, also known as natural law, is a legal system that has existed since ancient times. Natural law took the idea of justice as its basis and saw the concept of justice as the basis of law. Legal positivism, which stands against natural law, sees justice as a value and argues that it cannot be included in the science of law. According to legal positivists, justice is a value, but it is relative or does not exist in the real world. The importance of justice for natural law and the connection between them is quite high. According to natural law, justice is what is most compatible with nature in ancient times, what is in accordance with divine commands in the Middle Ages, and finally what is in accordance with reason in the modern age. The concept of justice, which comes from the origin of the Arabic word Adl, has been tried to be put into a mold for centuries, but a definition accepted by everyone has still not been made. While justice was basically accepted as an ethical virtue in ancient and medieval Islamic philosophers, in the western political and legal philosophies of the modern age, it has ceased to be a virtue and has become political and rather a legal concept.

Keywords: Philosophy, Philosophy of Law, Natural Law, Justice.

DİSİPLİNLERARASI BAKIŞ AÇISIYLA HUKUK VE EDEBİYAT

LAW AND LITERATURE FROM AN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE

Kanan İbrahimli

İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Programı
kenan.ibrahimli@ogr.iu.edu.tr ORCID: 0000-0002-2833-848X.

ÖZET

Hukuk, normların yorumlanması için kullanılan adeta farklı bir dildir. Hukukçuların lisan kullanımındaki yetkinliklerinin gelişimi oldukça elzemdir. Bu bakımdan dil sihribazı olan hukukçuların hem yetkinliklerini geliştirme sürecinde hem de kullanma sürecinde edebi eserlerin katkısı büyüktür. Diğer yandan hukukçuların ilgi duyduğu alanlardan biri de edebiyattır. Modern dünyada teknik bilgi ve becerilere sahip olan ancak diğer alanlarda kültürsüz olan bir kişi toplumun için tehlike arz etmektedir. Bu önerme özellikle hukukçular için oldukça önemlidir. Bu nedenle edebiyat ve hukuk güçlü bağlarla birbirine bağlıdır. Edebiyatın hukukçular üzerinde etkisi kadar edebiyat tarihine damga vurmuş hukukçuların da sayısı oldukça fazladır. Bu ilişkinin araştırılması önemli bir konudur. Bu bakımdan hukuk ve edebiyat çalışmaları, iki ana akıma ayrılmaktadır: edebiyat olarak hukuk ve edebiyatta hukuk (Çataloluk, 2011, s. 235).

Bu yazı kapsamında hukuk ve edebiyatın karşılıklı ilişkisi çerçevesinde kesişim noktalarının ortaya çıktığı yerleri incelenecektir. Bu bakımdan sadece edebiyatta hukuk ve ilgili konuların işlenmesine değinilmeyecek olup kanun koyucunun edebiyat eserine yönelik getirdiği kısıtlamalara da değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Hukuk, Disiplinlerarası.

ABSTRACT

Law is akin to a different language used for the interpretation of norms. The development of proficiency in language use among legal professionals is crucial. In this regard, literary works significantly contribute to the process of enhancing and utilizing the skills of these linguistic wizards, who are the lawyers. Moreover, one of the areas that lawyers are interested in is literature. In the modern world, a person who possesses technical knowledge and skills but lacks cultural awareness in other areas poses a danger to society. This proposition is particularly important for lawyers. Therefore, literature and law are strongly interconnected. The impact of literature on lawyers is significant, and similarly, the number of lawyers who have left a mark on literary history is also considerable. Investigating this relationship is an important subject. In this context, studies on law and literature are divided into two main streams: law as literature and law in literature.

This article will examine the points of intersection within the mutual relationship between law and literature. Thus, it will address not only the treatment of law and related topics in literature but also the restrictions imposed by lawmakers on literary works.

Keywords: Literature, Law, Interdisciplinary.

SOFOKLES'İN ANTİGONE ESERİNDE KANT'IN ÖZERKLİK VE YADERKLİK KAVRAMLARININ TEZAHÜRÜNÜN ANALİZİ

AN ANALYSIS OF THE MANIFESTATION OF KANTIAN AUTONOMY AND HETERONOMY IN SOPHOCLES' ANTIGONE

Şamil İmirhan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
samil.imirhan@gmail.com ORCID: 0009-0009-5279-4651

ÖZET

1724-1804 yılları arasında yaşamış olan Immanuel Kant'ın özerklik ve yaderklik konseptleri birçok eseri derinden etkilemiştir. Yapılan bu çalışmadaki genel amaç, Antik Yunan'da Sofokles tarafından yazılmış olan 'Antigone' adlı tragedyayı, Immanuel Kant'ın özerklik ve yaderklik kavramlarıyla analiz etmektir. Yapılan incelemelerde, Antigone karakterinin dış güçlere karşı ahlaki özerklik sergilemesinin; buna karşın, Kral Kreon'un devlete bağlılığının Immanuel Kant'ın özerklik ve yaderklik felsefeleriyle ilişkilendirilebileceği görülmüştür. Sofokles tarafından yaratılan Antigone adlı başkarakterin kardeşini, aile bağına duyduğu sadakat, dinine duyduğu bağlılık ve kendini ahlaki bir düzenin parçası kabul etmesi nedeniyle Kral Kreon'un her türlü yaderklik tavrına karşı defnetmesi ve bunun sonucunda ahlaki bakımdan timsal olması; Antigone karakterinin özerkliğini iyi bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir. Kral Kreon'un devlete bağlılığının bir zorunluluk simgesi olması ise yaderkliğinin haklı bir tarafı olduğunu ispat etmiştir. Kreon devlete dolayısıyla sosyal düzene bağlı bir kraldır ve devlet sosyal düzenin garantörüdür. Bu yüzden Kreon, Antigone başkaldırırsa devleti yani sosyal düzeni korumakla görevlidir. Sonuç olarak, insanların eylemlerinin farklı bakış açılarından yorumlanabileceği saptanmıştır ve çalışma ise bu gözlemden faydalanarak analizler sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özerklik, Yaderklik, Kant, Antigone, Sofokles.

ABSTRACT

The concepts of autonomy and heteronomy developed by Immanuel Kant, who lived between 1724 and 1804, deeply influenced many works. The general aim of this study is to analyze Sophocles' tragedy 'Antigone,' written in Ancient Greece, through Immanuel Kant's concepts of autonomy and heteronomy. It has been observed from the data obtained that the character Antigone exhibiting moral autonomy against external forces, while in contrast, King Creon being bound to the state could be related to Immanuel Kant's concepts of autonomy and heteronomy. The protagonist Antigone, created by Sophocles, burying her brother, due to her loyalty to familial bond, her devotion to her religion, and her belief in herself as a part of a moral order, in defiance of any heteronomous stance from King Creon, who represents the state, thereby becoming an exemplar from the standpoint of morality, demonstrates that the character Antigone represents her autonomy well. Moreover, the fact that King Creon has a reason for his allegiance to the state proves that he has a right to be heteronomous. Creon is a king committed to the state and thus to the social order, and the state is the guarantor of the social order. Therefore, if Antigone rebels, Creon is in charge of protecting the state, that is, the social order. As a result, it is recognized that people's actions can be interpreted from different perspectives, and the work will provide analyses based on this observation.

Keywords: Autonomy, Heteronomy, Kant, Antigone, Sophocles.

SİVAS EFSANELERİNDE TAŞ KESİLME MOTİFİ

STONE CUTTING MOTIF IN SİVAS LEGENDS

Emine Pelin Karaca

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
eminepelinkaraca@hotmail.com ORCID: 0009-0001-1573-1813

ÖZET

Efsaneler konu bakımından çeşitlilik gösterir. Bu nedenle araştırmacılar farklı tanımlar yapmış ve ortak bir tanımda karar kılammıştır. Efsaneler anlatma esasına dayalı olan ürünlerdir ve bu bağlamda halkın kendi yaratmalarıdır. Efsanelerde halkın doğru görülen davranışları ödüllendirilmiş, yine halkın yanlış görülen davranışlarına ise çeşitli cezalar ile karşılık verilmiştir. Bu ödül ve cezalar bağlama göre değişiklik göstermektedir. Bu ödül ve ceza yöntemlerinin en yaygınlarından biri "taş kesilme" motifidir. Efsanelerde taş kesilme motifi genellikle yalan söylemek, verilen sözü yerine getirmemek, beddua sonucunda insanın ya da hayvanın taşa dönüşmesi şeklinde ceza olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra taş kesilme motifi bazen de bir olaydan kurtulmak için edilen dua ya da dilek sonucunda insanın ya da hayvanın taş kesilmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Efsanelerde taş kesilme motifine sıkça karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada araştırmacı yazar Kutlu Özen tarafından derlenip tasnif edilerek 2001 yılında basılmış olan "Sivas Efsaneleri" isimli kitapta yer alan efsanelerindeki taş kesilme motifinin tespiti yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Halk Bilimi, Sivas, Sivas Efsaneleri, Motif, Taş Kesilme Motifi.

ABSTRACT

Legends vary in subject matter. For this reason, researchers have made different definitions and have not been able to decide on a common definition. Legends are products based on the principle of telling, and in this context, they are the people's own creations. In legends, the people's behavior deemed right was rewarded, and their behavior deemed wrong was met with various punishments. These rewards and punishments vary depending on the context. One of the most common of these reward and punishment methods is the "being turned to stone" motif. In legends, the motif of being cut to stone usually appears as punishment for lying, not fulfilling a promise, or turning a person or animal into stone as a result of a curse. In addition, the petrification motif sometimes appears as a person or animal being petrified as a result of a prayer or wish to be saved from an event. It has been determined that the motif of being cut into stone is frequently encountered in legends. In this study, the motif of stone cutting in the legends included in the book titled "Sivas Legends", compiled and classified by researcher Kutlu Özen and published in 2001, was determined.

Keywords: Folklore, Sivas, Sivas Legends, Motif, Stone cutting motif.

AYAD AKHTAR'IN "UTANÇ" OYUNUNDA KİMLİK VE ÖTEKİLEŞME KARMAŞIKLIKLARI

THE COMPLEXITIES OF IDENTITY AND OTHERNESS IN THE PLAY "DISGRACED" BY AYAD AKHTAR

Zehra Karakaya

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
zehrakarakaya61@icloud.com ORCID: 0009-0009-2712-2378

ÖZET

Bu çalışma, özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra ABD'de Müslümanlara ve İslam'a yönelik önyargı, suçlama ve olumsuz duygulardan kaynaklanan kültürel çatışmaları incelemeyi amaçlamaktadır. "Disgraced"(Rezil) oyunu bu saldırıların etkilerini göstermektedir. 2012'de yayınlanan ve Pulitzer Ödülü kazanan "Disgraced"(Rezil) oyunu Pakistan asıllı Amerikalı yazar Ayad Akhtar tarafından yazılmıştır. Ayad Akhtar, ayrımcılık, kültürel ve dinî çatışmalar gibi sosyo-kültürel temalara değiniyor. Hikaye evli bir çift olan Amir ve Emily'e odaklanıyor. Amir, Amerika doğumlu Müslüman bir avukattır. Saldırlardan sonra İslami ahlak nedeniyle suçlu bulunmamak için adını değiştirir. Amir'in eşi Emily ise İslam sanatıyla derinden ilgilenen Kafkasyalı bir sanatçıdır. Müslüman kültürüne dışarıdan bakan bir yabancıyı temsil eder. Emily ve Amir'in Jory ve Isaac adında arkadaşları ve Amir'in Hüseyin olan adını Abe olarak değiştiren kuzeni vardır. Çalışma, ABD'deki 11 Eylül saldırılarından sonra modern kimlik ve ötekiliğin karmaşıklığını tartışmaktadır. Çalışma sürecinde, bireylerin bakış açılarının ve benliklerinin ufuklarını irdelemeye çalışacağım. "Disgraced"(Rezil) oyunu, İslami terör saldırıları olarak adlandırılan saldırılardan sonra Hıristiyan bir ülkede azınlık grupları olan İslam ve Müslümanlar hakkında bazı benzer tipleri içerdiğinden, farklı geçmişlerden gelen insanlar, din için ayrımcılık ve bazı kültür çatışmaları gibi sosyo-kültürel konulara ve bunun sosyal yaşamdaki azınlık insanlar üzerindeki etkilerine de değineceğim. "Disgraced" (Rezil), insanların kendi dünya görüşleri ve İslam ve Müslümanlar hakkındaki olası önyargılara, ırk ve ırksal kimlikle yüzleşmelerini yansıtıyor ve bunun ırk, din veya ulus-devletle bağlantılı olup olmadığını sorguluyor.

Anahtar Kelimeler: Rezil, Kimlik, Kültürlerarası Etki, Ötekilik, Karmaşıklık.

ABSTRACT

This study aims to delve into the cultural conflicts arising from prejudice, accusation and negative feelings towards Muslims and Islam in the USA, especially after 9/11 attacks. The play "Disgraced" shows the effects of these attacks. The play "Disgraced" ,published in 2012 and Pulitzer-Prize winning play,was written by Ayad Akhtar who is Pakistani American writer. Ayad Akhtar focuses on socio-cultural themes such as discrimination,cultural and religious clashes. The story centers on a married couple Amir and Emily. Amir is an American born Muslim lawyer. After the attacks, he changes his name in order not be found guilty because of Islamic morals. Amir's wife, Emily is a Caucasian artist who is deeply intereted in Islamic art. She represents the outsider looking into Muslim culture. Emily and Amir have friends ,named Jory and Isaac and Amir's cousin Abe who also changes his name Hussein to Abe. The study argues the complexities of modern identity and otherness after 9/11 attacks in USA. In the process of study, I will try to scrutinize the horizons of individuals' perspectives and selfhoods. Since the play "Disgraced" involves some certain stereotypes about Islam and Muslim men as minority groups in a Christian country after attacks which were called Islamic terrorist attacks, I will also mention about the people from different backgrounds,socio-cultural topics including discrimination for religion, and some culture clashes and its impacts on minority people in social life. Disgraced reflects that people confront their own worldviews and possible prejudices about Islam and Muslim men, race and racial identity, and asks whether it is linked to race, religion, or nation-state.

Keywords: Disgraced, Identity, Cross-cultural Effect , Otherness , Complexity.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE DİNİ ŞAHSİYETİN OLUŞUMUNDA DUANIN ETKİSİ ÜZERİNE İNCELEME

A STUDY ON THE EFFECT OF PRAYER ON THE FORMATION OF RELIGIOUS PERSONALITY IN SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Şeyma Nur Kavuncu Mazlum

Hitit Üniversitesi Lisansüstü, Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı
kavuncuseymanur@gmail.com ORCID: 0009-0008-2730-780X

ÖZET

Şahsiyet, kişilik kavramının karşılığıdır. Bireyin dış görünüşü, çevresine olan ilgisi, dindarlığı, manevi, kültürel ve ilmi niteliklerine denilmektedir. Şahsiyet\kişilik çocukta doğumundan itibaren çevrenin etkisiyle şekillenebilmektedir. Bireyin isteklerini iç dünyasına vicdanına aktardığı dönemler ergenlik öncesi ve sonrası dönemler olarak karşımıza çıkabilmektedir. Çalışmada bir nitel yöntemi olan mülakat görüşme tekniği kullanılmıştır. Örneklem olarak 10-14 yaş grubu 42 öğrenci ile yapılan araştırmada, ortaokul öğrencilerinde dinî şahsiyetin oluşumunda duanın etkisi üzerine incelenmiştir. Öğrencilerin tamamına yakını dua konusunda olumlu bir tutuma sahip oldukları görülmüştür. Söz konusu araştırma bulgularına göre öğrenciler "namazdan sonra, yatarken, yemekte, okulda sınava girerken, maç öncesi (futbol, basketbol), aileleri için, iyi bir insan olmak için ve cennete girmek için" şeklinde cevaplar vermişlerdir. Yine öğrenciler genellikle sosyal çevrelerini oluşturan ve kendilerine en yakın gördükleri kimseler ve varlıklar için en çokta kendileri için dua etme yöneliminde olduklarını göstermektedirler. Kendi dünyasında kendi telaffuzu ve düşüncesiyle dua tecrübesi çocuğun kendini tanıma ve şahsiyetinin oluşmasında birey olma sürecinde etkili olabilmektedir. Böylelikle yaratıcı ile iletişim kuran çocuk, duygu, düşünce ve gereksinimlerinin farkına varabilir; iç dünyasına yönelerek ve zamanla ilerleyerek dinî şahsiyetini oluşturabilir. Ayrıca öğrenciler dua ederken kendileriyle ilgili isteklerinde, kişisel ihtiyaç ve isteklerinin etkili olması, dinî gelişimlerinin ne düzeyde olduğunu göstermektedir. Nitekim bu bulgular onların zihinsel ve ahlakî gelişim düzeyine uygun dinî şahsiyetin oluşmaya başladığının göstergesidir. Buna bağlı olarak muhtemelen daha erken dönemlerde dinî davranış ve şahsiyet kazandırmada aile ve okul temelli sevgiye dayalı dinî eğitim ve öğretimin gerçekleşmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Dinî Şahsiyet, Dua, Algılama.

ABSTRACT

Personality is the equivalent of the concept of personality. It refers to the individual's appearance, interest in the environment, religiousness, spiritual, cultural and scientific qualities. Personality/personality can be shaped in a child from birth under the influence of the environment. The periods when an individual transfers his/her desires to his/her inner world and conscience can be encountered as pre-adolescence and post-adolescence periods. The interview technique, which is a qualitative method, was used in the study. In the study conducted with 42 students aged 10-14 as a sample, the effect of prayer on the formation of religious personality in middle school students was examined. It was observed that almost all of the students had a positive attitude towards prayer. According to the research findings in question, the students answered as follows: "after prayer, before going to bed, during meals, while taking exams at school, before matches (football, basketball), for their families, to be a good person and to enter heaven." Again, the students generally show that they tend to pray for the people and beings that make up their social circle and that they consider closest to them, and mostly for themselves. Prayer experience with its own pronunciation and thought in its own world can be effective in the process of the child getting to know himself and forming his personality. Thus, the child who communicates with the creator can become aware of his feelings, thoughts and needs; can form his religious personality by turning to his inner world and progressing over time. In addition, the fact that the personal needs and desires of the students are effective in their requests for themselves while praying shows the level of their religious development. Indeed, these findings are an indication that a religious personality suitable for

their mental and moral development level has begun to form. Accordingly, in order to gain religious behavior and personality in the possible earlier periods, family and school-based religious education and training based on love should be carried out.

Keywords: *Religious education, Religious personality, Prayer, Perception.*

TOKAT'TA BULUNAN CAMİ ŞADIRVANLARINDAN ÖRNEKLER

EXAMPLES OF MOSQUE ŞADIRVANS (FOUNTAINS) IN TOKAT

Seda Kaya

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı
ORCID: 0009-0000-4298-3875.

ÖZET

Dünyada insanoğlu için önemli unsurlardan olan su, hayatın yaşam noktasında her zaman varlığını göstermiştir. Su temel ihtiyaç için değil ikincil ihtiyaçlar ulaşım, temizlik, sağlık gibi diğer bir taraftan dinî mekân yapılarında süs ve abdest amaçlı olanaklar sağlamıştır. Su mimarisinin önemli yapılarından olan şadırvanlar; cami yapılarının bitişiğinde veya hemen bitişiğinde yer alırlar. Cami avlusunun genellikle ortasında, dikdörtgen, kare, altıgen veya sekizgen formda, bazı ender yapılarda ise iki katlı olarak inşa edilmişlerdir. Avlusu bulunmayan küçük camilerde ise tek sıra olarak, duvar üzerinde inşa edilmişlerdir. Abdest almak amacıyla kullanılan şadırvanlar genellikle cami avlularının iç veya dış mekânlarında konumlandırılmıştır. Şadırvanlar "Baldaken tarzda şadırvanlar" "Kapalı tipte bulunan şadırvanlar", "Havuzlu şadırvanlar" ve "Çok fonksiyonlu şadırvanlar" olmak üzere 4 gruba ayrılırlar. Şadırvanlar abdest almanın yanında süs veya sembolik olarak da karşımıza çıkarlar. Bu çalışmamızda "Tokat'ta Bulunan Cami Şadırvanlarından Örnekler" hakkında bilgiler verilmeye çalışılacaktır. Kısaca ele aldığımız camilerden bahsedilip konumuz şadırvanların genel özellikleri ve fonksiyonları üzerinde durulacaktır. Sonuç olarak şadırvanların özellikleri bakımından diğer şadırvanlar ile karşılaştırılarak farklılıkları ve benzerlikleri incelenecektir. Bu değerlendirmeye göre şadırvan yapı malzemesi olarak; ahşap, mermer, tuğla ve taş kullanıldığı belirtilecektir. Ele alınan dört cami şadırvanı değerlendirip, günümüzde var olup olmayışı da sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tokat, Su Mimarisi, Şadırvan.

ABSTRACT

Water, an essential element for humanity, has always played a crucial role in sustaining life. Beyond meeting basic needs, water has also fulfilled secondary functions such as transportation, hygiene, and health. Moreover, it has been utilized in religious structures for ornamental purposes and ablution facilities. Şadırvans (fountains), one of the significant structures of water architecture, are typically located adjacent to or within mosque complexes. Usually found in the center of mosque courtyards, they are constructed in rectangular, square, hexagonal, or octagonal shapes, with rare examples featuring two story designs. In smaller mosques without courtyards, they are built along walls in single rows. Şadırvans, primarily used for ritual ablution, are generally positioned inside or outside mosque courtyards. They can be classified into four categories: baldachin-style şadırvans, closed-type şadırvans, integrated şadırvans, and multi-functional şadırvans. Apart from their practical uses for ablution and handwashing, şadırvans also hold ornamental and symbolic significance. This study focuses on "examples of mosque şadırvans in Tokat", providing information about their general characteristics and functions. The selected mosques are briefly discussed, with emphasis placed on the similarities and differences of their şadırvans compared to others. It is observed that materials such as wood, marble, brick, and stone were commonly used in their construction. Additionally, the current preservation status of the four analyzed şadırvans is also presented.

Keywords: Tokat, Water Architecture, Şadırvan (s)(Fountain).

ÂŞIK İSMETİNİN ŞİİRLERİNDE SOSYO-KÜLTÜREL ELEŞTİRİ

Şeyma Kayaalp

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı,
seyma.kayaalp11@gmail.com ORCID: 0000-0001-8722-0994.

ÖZET

Toplumsal hayatın karmaşıklığı ve çeşitliliği içerisinde âşıkların rolü ve önemi, kültürel mirasın korunması ve aktarılmasında vurgulanmaktadır. Âşıklar, toplumun yaşam tarzı, gelenekleri, sosyal ve doğal çevresi gibi unsurlarını ifade etmekle görevli olup bu görevlerini şiirleri ve destanları aracılığıyla yerine getirmektedirler. Âşık İsmetî, Sivas'ın önemli âşıklarından biridir ve özellikle taşlamalarda güçlü bir performans sergilemiştir. İsmetî'nin öne çıkan özellikleri arasında, samimiyet, adalet duygusu ve mazlumlara olan yakınlığı ön plana çıkmaktadır. İsmetî, yaşadıklarıyla yazdıkları arasında tutarlılık göstermekte, tavır olarak kararlı ve dürüst bir kişilik sergilemektedir.

Bu çalışma, toplumsal ve kültürel unsurları derinlemesine işleyen Âşık İsmetî'nin şiirlerine sosyo-kültürel eleştiri bağlamında bir incelemeyi ele almaktadır. İncelenen şiirlerde yer alan unsurlar örnekleriyle ifade edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Âşıklık, Sosyo-Kültürel Eleştiri, Toplum, Birey.

OĞUZ KAĞAN DESTANI'NIN ÇOCUKLARA AKTARIMI

THE TRANSFER OF OĞUZ KAGAN EPIC TO CHILDREN

İlayda Kayapınar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ilayda.kayapinar@hotmail.com ORCID: 0009-0003-6342-6674

ÖZET

Oğuz Kağan Destanı üzerinde oldukça fazla araştırma yapılan Türklere ait bir metin olarak karşımıza çıkar. Bu destan, içerisinde oldukça fazla kültürel unsur barındıran bir metindir. Bu cihetle üzerine yapılan çalışmalar çok yönlü olmuştur. Tüm bunlara karşın bahsi geçen destan metninin çocuklara aktarımı üzerinde pek fazla durulmamıştır. Bu destan çocuklara aktarılırken öncelikli amaç Türklerin geçmişi hakkında bilgi vermek ve millî bilinç oluşturmak olmalıdır. Destan metni içerisinde her ifade kendi içinde çeşitli anlamları gizler. Zaten destanın asıl önemi de bu ifadelerin altında yatar. Ancak bazı ifadelerin olduğu gibi aktarılması, bazı mesajların net bir şekilde verilmesi henüz gelişim aşamasında olan çocuklar için kafa karıştırıcı olmaktadır. Aktarım sağlanırken bazı mesajların ana iskeleti bozulmadan değiştirilmesi gerekmektedir. İleride bilgi birikimini belirli ölçüde sağlamış çocuk, destanı tekrardan okumalıdır. Böylece çocuk, geçmişi hakkında bilgi sahibi olacak ve kültürünün gelişimini kendi gözleriyle gözlemleyebilecek ve mukayese edebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Oğuz Kağan Destanı, Oğuz Kağan Destanı ve Çocuklar, destan aktarımı.

ABSTRACT

The Oghuz Khan Epic is a text belonging to the Turks on which a great deal of research has been done. This epic is a text that contains many cultural elements. For this reason, the studies on it have been multifaceted. Despite all these, the transfer of the epic text to children has not been emphasized much. The primary purpose of transferring this epic to children should be to give information about the past of Turks and to create national consciousness. Each expression in the epic text hides various meanings within itself. In fact, the real importance of the epic lies under these expressions. However, conveying some expressions as they are and giving some messages clearly is confusing for children who are still in the developmental stage. Some messages need to be changed while the main skeleton of the saga remains intact. In the future, the child who has acquired a certain amount of knowledge should read the epic again. In this way, the child will have information about his/her past and will be able to observe and compare the development of his/her culture with his/her own eyes.

Keywords: Oghuz Khan Epic, Oghuz Khan Epic and Children, epic transmission.

SAĞLIK PROFESYONELLERİNDE MERHAMET YORGUNLUĞU, PSİKOLOJİK SAĞLAMLIĞIN İŞ-AİLE YAŞAM DENGESİ İLE İLİŞKİSİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN COMPASSION FATIGUE, PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND
WORK-FAMILY LIFE BALANCE IN HEALTH PROFESSIONALS

Gönül Kılıç

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
gonulkilic@cumhuriyet.edu.tr ORCID: 0009-0009-6190-0719.

ÖZET

Bu çalışmada, sağlık çalışanlarının (doktor, hemşire vb.) iş-aile yaşamlarının merhamet yorgunluğu, psikolojik sağlamlık ve iş-aile yaşam dengesiyle ilişkisi incelenmiştir. Çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Sivas'ta çalışan 469 sağlık personeli katılmıştır. Çalışmada kolayda örnekleme ve tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılar Merhamet Yorgunluğu Ölçeği, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve İş-Aile Yaşam Dengesi Ölçeğini tamamlamıştır. Sağlık çalışanlarında merhamet yorgunluğu (Ort. = 69,78) ve iş-aile yaşam dengesi (Ort. = 3,18) orta, psikolojik sağlamlık yüksek düzeydedir (Ort. = 17,65). İşin aileye olumsuz etkisi yüksek (Ort. = 3,18), ailenin işe olumsuz etkisiyse düşük düzeydedir (Ort. = 2,16). İş-aile uyumu dengesi ise orta düzeydedir (Ort. = 2,74). Meslek dağılımına göre sağlık personelinin merhamet yorgunluğu ve işin aileye etkisi anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < .05$). Merhamet yorgunluğu ile işin aileye olumsuz etkisi ve ailenin işe olumsuz etkisi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; psikolojik sağlamlık ile iş-aile uyumu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Sağlık çalışanlarında bu değişkenlerin kapsamlı biçimde değerlendirildiği çalışma sayısının azlığı bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Sadece öz-bildirim ölçekleriyle veri toplanmasıysa çalışmanın sınırlılıklarındandır. Sonuç olarak, sağlık personelinde merhamet yorgunluğunun orta, psikolojik sağlamlığının yüksek düzeyde olduğu ayrıca işlerinin aile yaşamlarını olumsuz etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Psikolojik Sağlamlık, Merhamet, İş-Aile Yaşamı.

ABSTRACT

In this study, the relationship between work-family life of healthcare professionals (doctors, nurses, etc.) and compassion fatigue, psychological resilience and work-family life balance was examined. Relational survey model was used in the study. 469 health personnel working in Sivas participated in the study. Convenience sampling and stratified sampling method were used in the study. Participants completed the Compassion Fatigue Scale, Brief Psychological Resilience Scale and Work-Family Life Balance Scale. Compassion fatigue (mean = 69.78) and work-family life balance (mean = 3.18) were moderate and psychological resilience was high (mean = 17.65). The negative impact of work on family was high (Mean = 3.18), while the negative impact of family on work was low (Mean = 2.16). Work-family harmony balance is at a medium level (Mean = 2.74). According to occupational distribution, compassion fatigue and the effect of work on family show a significant difference ($p < .05$). There was a significant positive relationship between compassion fatigue and the negative impact of work on family and the negative impact of family on work, and a significant positive relationship between psychological resilience and work-family harmony. The scarcity of studies in which these variables were evaluated comprehensively in healthcare workers makes this study important. Collecting data only with self-report scales is one of the limitations of the study. As a result, it is seen that compassion fatigue and psychological resilience in healthcare professionals are at medium and high levels, respectively, and that their work negatively affects their family life.

Keywords: Social Work, Psychological Resilience, Compassion, Work-Family Life.

SİVAS FOLKLORUNDA ABDULVAHAP GAZİ TÜRBESİNİN YERİ

THE PLACE OF ABDULVAHAP GAZİ SHRINE IN SİVAS FOLKLORE

Sedanur Koca

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
sedanurkoca@yahoo.com ORCID: 0009-0005-2872-7003.

ÖZET

Toplumların belleğinde ve kimlik inşasında mühim bir rol oynayan inanç mekânlarından biri türbelerdir. İslamiyet öncesinde dağ ve mağara gibi yüksekçe yerlere konuşlanan tapınaklar, kurganlar, mezarlar; İslamiyet'in kabulünden sonra türbelere dönüşerek yaşamaya devam etmiştir. Türk kültüründe büyük bir öneme sahip olan türbeler, mezarı bulunan kişiye dair menkıbelerin, efsanelerin varlığıyla, kişinin kerametleri ve etrafında oluşan tabular ile Türk folklorunda yer almıştır. Kutsal olduğuna inanılan kişinin türbesi çeşitli zamanlarda ziyaret edilerek birtakım dinî ritüeller icra edilip tanrıya dilekler sunulur. Uygulanan ritüel pratikleri yöresel olarak değişiklik gösterse de Türk folklorunda türbeler, ataya duyulan saygının somutlaştığı mekânlardır. Bu bağlamda Sivas Yukarı Tekke'de bulunan Abdulvahap Gazi Türbesi'nin yüksek bir yere konumlanmasının gerekçeleri, atalar kültü ve dağ kültürünün türbe yapısı ile ilişkisi, insan hayatının geçiş dönemlerinde türbe ziyaretinin önemi, Abdulvahap Gazi Türbesi ekseninde incelenecek olup türbelerin Somut Olmayan Kültürel Miras kapsamındaki yeri ve korunmasına dair fikirler ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türbe, İnanç Mekânı, Sivas, Abdulvahap Gazi Türbesi, Atalar Kültü.

ABSTRACT

Shrines are one of the places of faith that play a paramount role in the memory and identity construction of societies. Temples, kurgans and tombs, which were located in high places such as mountains and caves before Islam, continued to exist after the adoption of Islam by becoming shrines. Shrines, which have extreme importance in Turkish culture, have been taken in Turkish folklore by virtue of the existence of legends, miracles and taboos that have formed around them. The shrine of the person who is believed to be holy is visited at various times, some religious rituals are performed and prayed to gods. Despite the change in the ritual practices from region to region, shrines are the places where respect for the ancestor is embodied in Turkish folklore. Within this context, the rationale behind the elevated location of the Abdulvahap Gazi Shrine in Sivas Yukarı Tekke, the relationship between the ancestor cult and mountain cult and the shrine structure, the significance of shrine visitation during transitional phases of human life will be examined with a focus on the Abdulvahap Gazi Shrine and insights will be presented regarding the place of shrines within Intangible Cultural Heritage and their preservation.

Keywords: Shrine, Place of Faith, Sivas, Abdulvahap Gazi Shrine, Ancestor Cult.

TÜRKİYE'DE TANRI TASAVVURLARI İLE İLGİLİ YAPILAN BAZI ARAŞTIRMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF SOME RESEARCH CONDUCTED IN TURKEY ON IMAGES OF GOD

Fatma Koç

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Din ve Felsefe Ana Bilim Dalı
tabibim@hotmail.com ORCID: 0009-0006-9433-386X

ÖZET

Allah düşüncesi, insanın hayat sahnesine girişiyle beraber varlığını sürdüren ve bütün dinlerin kaynağını oluşturan bir olgudur. Bu olgu, bireylerin Tanrı'yı zihinlerinde nasıl resmettikleri, duygu ve düşünceleri, anne babalarının olumlu ya da olumsuz tutumları, kendilerini nasıl ifade ettikleri, psikolojik sağlıkları, eğitimleri ve çevreleri gibi faktörlerle çeşitlenmektedir. Bu çeşitlilik, bireylerin zihinlerinde canlandırdıkları Tanrı tasavvurlarını oluşturur. Bireylerin fiziksel, bilişsel, psikolojik ve sosyokültürel gelişimleri, Tanrı tasavvurlarını etkiler. Tanrı tasavvurları, bireylerin Tanrı ile olan bağlarını, ona yakın veya uzak durma davranışlarını, Tanrı'ya karşı yönelimlerini, eğilimlerini, duygularını ve düşüncelerini, kısacası Tanrı'yla ilişkilerini gösteren en önemli kaynaktır. Din psikolojisi alanında birçok yüksek lisans ve doktora tezine, makaleye ve çeşitli araştırmalara konu olan Tanrı tasavvurları, bu alandaki popülerliğini korumaktadır. Bu çalışmada, din psikolojisi alanında yapılmış tez ve makaleler değerlendirilmiştir. Bu çalışmaların hipotezleri, yöntemleri, bulguları ve sonuçları incelenmiştir. Literatür tarandığında, din psikolojisi alanında Tanrı tasavvurlarını toplayan başka bir çalışmaya rastlanmamıştır. Tanrı tasavvurlarını derleyen bu çalışmanın, ileride daha geniş kapsamlı araştırmalara öncülük edeceği ve çeşitli öneri ve tavsiyelere ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tanrı Tasavvuru, Tanrı Algısı, Din Psikolojisi

ABSTRACT

The concept of God is a phenomenon that persists with the entry of humans onto the stage of life and constitutes the source of all religions. This phenomenon varies with factors such as how individuals depict God in their minds, their emotions and thoughts, the positive or negative attitudes of their parents, how they express themselves, their psychological well-being, education, and environment. This diversity shapes the God concepts individuals envision in their minds. The physical, cognitive, psychological, and sociocultural development of individuals influences their God concepts. These concepts are the most important source that reveals individuals' connections with God, their behaviors of being close to or distant from Him, their orientations toward God, their inclinations, emotions, thoughts, and, in short, their relationships with God. God concepts, which have been the subject of many master's and doctoral theses, articles, and various researches in the field of religious psychology, continue to maintain their popularity in this field. In this study, the theses and articles in the field of religious psychology have been evaluated. The hypotheses, methods, findings, and conclusions of these studies have been examined. When the literature is reviewed, no other study collecting God concepts in the field of religious psychology is encountered. It is thought that this study, which compiles God concepts, will pave the way for more comprehensive research in the future and shed light on various suggestions and recommendations.

Keywords: Imagination of God, Perception of God, Psychology of Religion

EVLİLİK KALİTESİ, CİNSEL YAŞAM KALİTESİ VE ALDATMA EĞİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN MARITAL QUALITY, SEXUAL LIFE QUALITY AND CHEATING TENDENCY

Bera Koçak

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı
berakocak1805@gmail.com ORCID: 0009-0001-3837-9453

ÖZET

Bu bildiri evli bireylerin evlilik kalitesi, cinsel yaşam kalitesi ve aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemeyi hedeflemektedir. Araştırma literatür taramasına dayalı olup söz konusu değişkenlerle ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Evlilik bireylerin bir araya gelerek iletişim ve etkileşimde bulunarak beraber yaşamaya devam etme konusunda ortak karar almalarıyla gerçekleşen bir durumdur (Bıyıköğlü, 2012). Evlilik kurumunun devam edebilmesi için kaliteli birliktelik önemlidir. Evlilik kalitesi evlilik uyumu, doyumu ve bütünlüğünü kapsayan çatı kavram olup bireylerin evliliğe dair öznel değerlendirmelerinin, çiftin birbirleriyle etkileşiminin bir ürünüdür (Knapp ve Lott, 2010). Evliliklerin kaliteli olarak ifade edilebilmesi için eşler arası sağlıklı bir iletişim sağlanması, beraber vakit geçirilmesi, eşlerin sorumluluklarını yerine getirmesi, cinsel yaşantılarının uyumlu algılanması ve cinsel yaşam kalitelerinin yüksek olması gerekmektedir. (Çakır, 2008; Gürel ve Çopur, 2021). Cinsel yaşam kalitesi, eşlerin cinsel yaşamlarındaki memnuniyetlerini ifade etmektedir (Öksüz ve Malhan, 2006). Cinsel yaşam kalitesinin yakalanamaması sadece evlilik kalitesini azaltmakla kalmamakta, eşlerin birbirlerine ilgilerini de azaltmaktadır (Özkök ve Karacehennem, 2016). Eşler arası yakınlaşma ve ilginin azalması aldatma sorununu da ortaya çıkarabilmektedir. Aldatma; birbirlerine sadakatla bağlı olacaklarına söz vermiş çiftlerin evlilikleri dışındaki birine ilişkiyi tehdit edecek biçimde yakınlık içermesi şeklinde tanımlanmaktadır (Atwood ve Schwartz, 2002). Literatür bilgilerine dayanarak bu üç değişkenin birbiriyle yakın ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Evlilik Kalitesi, Cinsel Yaşam Kalitesi, Aldatma Eğilimi.

ABSTRACT

This paper aims to examine the relationship between marital quality, sexual life quality and cheating tendency of married individuals. The research is based on literature review and the findings obtained from the studies on the variables in question are interpreted. Marriage is a situation where individuals come together, communicate and interact, and make a common decision to continue living together (Bıyıköğlü, 2012). Quality partnership is important for the institution of marriage to continue. Marital quality is an umbrella concept covering marital harmony, satisfaction and integrity and is a product of individuals' subjective evaluations of marriage and the couple's interaction with each other (Knapp and Lott, 2010). In order for marriages to be of high quality, there must be healthy communication between spouses, they must spend time together, spouses must fulfill their responsibilities, their sexual lives must be perceived as harmonious, and their sexual life quality must be high. (Çakır, 2008; Gürel and Çopur, 2021). Quality of sexual life expresses the satisfaction of partners with their sexual lives (Öksüz and Malhan, 2006). Failure to achieve the quality of sexual life not only reduces the quality of marriage, but also reduces the interest of spouses in each other (Özkök and Karacehennem, 2016). The decrease in closeness and interest between spouses can also reveal the problem of cheating. Cheat; It is defined as couples who have promised to be faithful to each other being close to someone outside their marriage in a way that threatens the relationship (Atwood and Schwartz, 2002). Based on literature information, it can be said that these three variables are closely related to each other.

Keywords: Social Work, Marital Quality, Sexual Life Quality, Cheating Tendency.

STEVENSON'IN DR. JEKYLL VE BAY HYDE'İN TUHAF VAKASI'NDA NIETZSCHE'NİN APOLLONCU-DIONYSOSÇU KARŞITLIĞININ İNCELENMESİ

EXPLORING NIETZSCHE'S APOLLONIAN-DIONYSIAN DICHOTOMY IN STEVENSON'S STRANGE CASE OF DR. JEKYLL AND MR. HYDE

Mustafa Ahmet Koçak

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ahmetka24@gmail.com ORCID: 0009-0004-1258-0935

ÖZET

Adını iki Yunan tanrısı Apollon ve Dionysus'tan alan ve bu tanrıların farklı özelliklerine dayanan Apolloncu-Dionysosçu karşıtlığı, Friedrich Nietzsche tarafından Tragedya'nın Doğuşu (1872) adlı ilk kitabında yaygınlaştırılmıştır. Tragedya'nın Doğuşu'nda Nietzsche, Apollon ve Dionysus'u Antik Yunan'ın sanat kültürünü inşa eden ve şekillendiren iki etkileyici güç olarak tanımlar. Nietzsche'ye göre bu etki, edebi eserler de dâhil olmak üzere Batı sanatının her alanında hâlâ devam ediyordu. Robert Louis Stevenson'ın ünlü gotik kısa romanı Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in Tuhaf Vakası (1886) bu düşünceleri kanıtlar niteliktedir ve Nietzsche'nin Apolloncu ve Dionysosçu karşıtlığı açısından bir yorum sunar. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in Tuhaf Vakası'nı, Nietzsche'nin Apolloncu-Dionysosçu ikiliği çerçevesinde okuyarak, karakterleri Apolloncu ve Dionysosçu nitelikleri ve taşıdıkları sembolik anlamlar açısından incelemektir. Çalışma, Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in sırasıyla Apolloncu ve Dionysosçu ilkelerle nasıl uyum sağladığını araştırmaktadır. Nietzsche'nin kavramsal ikilemine benzer şekilde, iki karakterin birbirini hem tamamladığı hem de zıtlaştığı görülür. Bu bağlamda Dr. Jekyll, kontrollü ve uysal tavrıyla Apolloncu ilkelere uymaktadır. Bunun tersine, Bay Hyde, Apollon tarafından belirlenen sınırları ortadan kaldıran ve böylece yaşamın ve varoluşun daha derin gerçeklerini ortaya çıkaran Dionysus'un rahatsız edici doğasını yansıtan, korku ve tiksinti uyandırma kapasitesi ile karakterize edilen Dionysosçu nitelikleri temsil eder. Apolloncu-Dionysosçu karşılık, Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in kapladığı mekâna kadar da genişletilebilir ve bu, yalnızca fiziksel alanı değil, aynı zamanda etraflarındaki insanların iç dünyalarını da kapsar. Bu çalışma, Stevenson'ın kısa romanındaki karakterler Dr. Jekyll ve Bay Hyde'in Nietzsche'nin Apolloncu-Dionysosçu ikiliği açısından incelenmesi yoluyla, Apolloncu-Dionysosçu karşıtlığına iyi örnekler teşkil ettiği ve dolayısıyla Stevenson'ın, eserinde, insanlığın yaşam ve gerçeklik algısını, Nietzsche'nin Tragedyanın Doğuşu'nda önerdiği biçimde yansıttığı fikrini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Apolloncu-Dionysosçu Karşıtlık, Dr. Jekyll and Bay Hyde'in Tuhaf Vakası, Robert Louis Stevenson, Friedrich Nietzsche, Tragedyanın Doğuşu.

ABSTRACT

The Apollonian-Dionysian dichotomy, named after two Greek deities Apollo and Dionysus and based on the distinct characteristics of these gods, was popularized by Friedrich Nietzsche in his first book *The Birth of Tragedy* (1872). In *The Birth of Tragedy*, Nietzsche defines Apollo and Dionysus as the two influencing forces that constructed and shaped the artistic culture of Ancient Greece. According to Nietzsche, this influence had still been going on in all aspects of Western art, including literary works. Robert Louis Stevenson's renowned gothic novella, *Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde* (1886) proves this and offers an interpretation from the viewpoint of Nietzsche's Apollonian and Dionysian dichotomy. Therefore, the aim of this study is to analyze *Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde* in respect of the characters' Apollonian and Dionysian qualities, along with the symbols present in the novel, through establishing Nietzsche's Apollonian-Dionysian dichotomy as a framework. The study will explore how Dr. Jekyll and Mr. Hyde align with the Apollonian and Dionysian principles respectively. Similar to Nietzsche's conceptual dichotomy, the two characters are observed to both complete and contrast each other. In this context, Dr. Jekyll, with his controlled and amenable demeanor, aligns with Apollonian principles. Conversely, Mr. Hyde represents Dionysian qualities, characterized by a capacity to induce fear and revulsion, mirroring the unsettling nature of Dionysus, who dissolves the

boundaries set by Apollo; and as such, he reveals the deeper truths of life and existence. The Apollonian-Dionysian dichotomy can also be further expanded to the space Dr. Jekyll and Mr. Hyde occupy which manifests itself in not only the physical plane, but also in the very psyche of the people around them. Through the explorations of characters in Stevenson's novella in terms of Nietzsche's Apollonian-Dionysian dichotomy, this study puts forward the idea that Dr. Jekyll and Mr. Hyde constitute proper examples for the Apollonian-Dionysian dichotomy and thus Stevenson reflects, in his novella, humanity's perception of life and reality as proposed by Nietzsche in his Birth of Tragedy

Keywords: *The Dichotomy of Apollonian and Dionysian, Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde, Robert Louis Stevenson, Friedrich Nietzsche, The Birth of Tragedy.*

BİLGİ TÜRÜ OLARAK BİLİMSEL BİLGİNİN DİĞER BİLGİ TÜRLERİ İLE KARŞILAŞTIRMASI VE BİLİM FELSEFESİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

COMPARISON OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE AS A TYPE OF KNOWLEDGE WITH OTHER TYPES OF KNOWLEDGE AND EVALUATION IN TERMS OF PHILOSOPHY OF SCIENCE

Gülşah Kuzucuoğlu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
gkuzucuoğlu@cumhuriyet.edu.tr ORCID: 0000-0002-4137-4127

ÖZET

Felsefenin en önemli ilgi alanlarından biri olan bilgi, felsefe tarihi boyunca, güvenilir bilgi, gerçeğin ya da hakikatin bilgisi olarak kullanılmakla birlikte, epistemolojik anlamda bilimsel bilgi olarak da kullanılmıştır. Epistemolojik açıdan bir bilgi türü olan bilimsel bilginin felsefi olarak önem kazanması modern bilim dönemine denk gelse de aslında felsefenin, özellikle doğaya yöneldiği M.Ö. 5.-6. yy.'larda insan bilgisinin kaynağı nedir sorusunun sorulmaya başlandığı zamandan beri yerini korumaktadır. Çalışmamızda öncelikle bilgi, bilim ve bilimsel bilgi tanımlarına yer verilerek, bilimsel bilginin diğer bilgi türlerinden hangi özellikleri ile ayrıştığı, elde edilme yöntemi, kapsamı konuları ele alınmış, bilim tarihi ve bilim felsefesi içindeki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılmıştır. Modern dönemde özellikle doğa bilimlerinde yaşanan gelişmelerin de etkisiyle uzun yıllar pozitivist bakış açısıyla değer bulan bilgi ve bilim, 1930'lardan itibaren pozitivism eleştirisi ile ortaya çıkan yeni bir bilim anlayışı doğrultusunda, Pierre Duhem, Emile Meyerson, Alexandre Koyre gibi isimlerin etkisiyle farklı bir bakış açısı ile değerlendirilmiştir. Pozitivist bilim anlayışının, gözlemlenen olguların deneye tâbî tutularak kuramı oluşturduğu yönündeki görüşünün aksine, kuramların deney için bir rehber ya da sözlük görevi gördüğü, bilimin bir doğa tasarımı olmaktan öte, içinde geliştiği toplumsal ve kültürel şartlardan bağımsız değerlendirilemeyeceği düşüncesi önem kazanmıştır. Bu nedenle her ne kadar bilim ve bilgi tanımları pozitivist bir bakış açısına işaret etse de yukarıda ismi geçen düşünürlerin bilgi ve bilim anlayışlarına da çalışmamızda kısaca yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Epistemoloji, Pozitivism, Bilgi, Bilim, Empirizm.

ABSTRACT

Knowledge, which is one of the most important areas of interest of philosophy, has been used through out the history of philosophy as reliable knowledge, knowledge of truth or truth, but also as scientific knowledge in the epistemological sense. Although the philosophical importance of scientific knowledge, which is a type of epistemological knowledge, coincides with the modern science period, it has been maintaining its place since the time when the question of what is the source of human knowledge began to be asked, especially in the 5th-6th centuries BC, when philosophy turned to nature. In our study, first of all, the definitions of knowledge, science and scientific knowledge are included, and the characteristics of scientific knowledge differs from other types of knowledge, the method of obtaining it, its scope, and its place and importance in the history of science and philosophy of science are tried to be determined. Knowledge and science, which have been valued from the point of view of positivism for many years, especially with the effect of the developments in natural sciences in the modern period, have been evaluated from a different perspective with the influence of names such as Pierre Duhem, Emile Meyerson and Alexandre Koyre, in line with a new understanding of science that has emerged with the criticism of positivism since the 1930s. Contrary to the positivist view of science that the observed phenomena form the theory by subjecting them to experimentation, the idea that theories serve as a guide or dictionary for experimentation, and that science can not be evaluated independently of the social and cultural conditions in which it develops, rather than being a design of nature, has gained importance. For this reason, although the definitions of science and knowledge point to a positivist point of view, the understanding of knowledge and science of the above-mentioned thinkers is also briefly included in our study.

Keywords: Epistemology, Positivism, Knowledge, Science, Empiricism.

ACI OLGUSUNUN FELSEFİ PERSPEKTİFTEN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE PAIN FROM A PHILOSOPHICAL PERSPECTIVE

Büşra Nur Küreci

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
busranurkureci@gmail.com ORCID: 0000-0000-1217-7880

ÖZET

Evrensel olarak insan ortak değerlere ve deneyimlere sahiptir. İlk çağlardan bugüne kadar acı insanlık tarihinin ortak deneyimi olmuştur. Acı tüm çağların ortak deneyimi olsa da her toplum ve dönemde ayrı yere sahiptir. İnsanlar aynı yaralara ya da rahatsızlıklara karşı tepkileri sosyal ve kültürel durumlara göre farklılık gösterir. Acıya karşı tavır sabit değildir. İnsanlık tarihi boyunca acının anlamı ve insan hayatındaki rolü değişmiştir. Aristoteles geleneği içinde, acı, uzun süre heyecanın özel bir biçimi gibi kabul edilirken, modern dönemle beraber acı nedensel bir boyut kazanmış ve Descartes'la birlikte acı bedensel işleyişin ürettiği bir duyum gibi tanımlanmıştır. Dönemin insanları kendi acısını oluşturmadaki payı belirsiz hale gelmiş ve acı tamamen duyuların aşırı uyarılmasının sonucu olan mekanik bir doyum etkisi gibi görülmeye başlanmıştır. İnsan zamanla mekanik doyumunu tatmin edememeye başlamıştır. Schopenhauer'e göre insan sürekli isteme halindedir. İnsanın sürekli isteme hali ve istediklerinin tatmin edilemeyeceği acının anlamını yitirmesine sebep olmuştur. İnsan acının anlamsızlığıyla beraber kendini de yitirmiştir. Acı, felsefe ile değerlendirildiğinde insanı kendine yönlendirerek varoluşunu, hayatın ve şeylerin anlamını düşündürür. Bu çalışmamızda acının anlamı ve anlamın çözümlemesi felsefeden bağımsız yapılamayacağı iddiası tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Acı, acının anlamsızlığı, keder, beden.

ABSTRACT

Universally, people have common values and experiences. Suffering has been a common experience of human history from the earliest ages to the present. Although pain is a common experience for all ages, it has a separate place in every society and period. People's reactions to the same wounds or ailments differ according to social and cultural situations. The attitude towards pain is not fixed. Throughout human history, the meaning of pain and its role in human life have changed. While pain has long been regarded as a special form of excitement in the Aristotelian tradition, pain has gained a causal dimension with the modern period, and with Descartes, pain has been defined as a sensation produced by bodily functioning. The share of people of the period in creating their own pain became unclear, and pain began to be seen as a mechanical effect of satisfaction, which was entirely the result of overstimulation of the senses. Over time, man began to be unable to satisfy mechanical satisfaction. According to Schopenhauer, man is in a constant state of desire. The constant state of human desire and the inability to fulfill what they want has caused pain to lose its meaning. A person has lost himself along with the meaninglessness of pain. When pain is evaluated by philosophy, it directs a person to himself and makes him think about his existence, the meaning of life and things. In this study, the meaning of pain and the claim that the analysis of meaning cannot be done independently of philosophy will be discussed.

Keywords; Pain, meaninglessness of pain, grief, body.

ATAERKİL SÖYLEMİN 1950 KUŞAĞI ÖYKÜSÜNE YANSIMALARI

Yasemin Duha Meşe

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı
20232201006@ogr.msgsu.edu.tr ORCID: 0009-0001-1016-299X

ÖZET

Türk edebiyatında çeşitli akımlar, gruplar, kuşaklar bulunmaktadır. Bu toplulukların bir araya geliş amaçları kimi zaman şiir kimi zaman öykü kimi zaman dil problemleri olmuştur. 1950'lerin başından '60'lara kadarki bu 10 yıllık süreçte aynı tarzda öyküler kaleme almaları ile dikkat çekmiş öykücülere "50 Kuşağı" öykücülere denilmektedir. '50 Kuşağı öykücülere Sartre ve Camus etkisiyle varoluşçuluğu öyküye taşımışlardır. Böylece öykülerinin ana izleği hayatın anlamı ya da anlamsızlığı, karamsarlık, yalnızlık, ölüm, intihar, boşluk hissi gibi kavramlar üzerinden şekillenmiştir.

Sait Faik, '50 Kuşağı öykücülüğüne girişte önemli bir noktayı temsil eder. Onun ardından gelenler ise '50 Kuşağı üslubunu ve ruhunu geliştirerek ve dönüştürerek yansıtmaya devam ederler. Feyyaz Kayacan, Vüs'at O. Bener, Orhan Duru, Ferit Edgü, Demir Özlü, Onat Kutlar, Bilge Karasu gibi öykücülerin yazdıklarında kimi zaman belki bir eleştiri yöntemi olarak kadına olumsuz bakış görülse de kimi zaman ise dönemin ataerkil düşüncelerinden kaynaklanan rahatsız edici eril görüşler bulunmaktadır. Edebiyat dünyasında erkeklerin hâkimiyeti yüzyıllar boyunca devam etmiştir. Özellikle Divan edebiyatı, Divan şiiri erkeklerin egemenliğindedir. Tanzimat'tan sonraki dönemde yani 19. yüzyıl ve sonrasında kadınların varlığı Gülten Akın gibi şairlerce ve Tomris Uyar gibi öykücülerle yükseltmeye çalışılsa bile her zaman kadınlar geride kalmıştır. Günümüz şiirinde ve edebiyatında ise durum yavaş yavaş değişmeye başlamış; kadınların edebiyat dünyasında varlığı anlam ve önem kazanmaya başlamıştır.

Sempozyumda bu problemleri bakış açısı, yani '50 Kuşağı erkek öykücülerinin kadına yukarıdan bakması incelenen ve patriarkal söylem, öyküler üzerinden dinleyiciye aktarılacaktır. Eril edebiyat dünyasındaki kadın öykücülere de yine aynı dönem üzerinden bakış sağlanacaktır (Ör: Nezihe Meriç). Kadının bir problem ve tehdit olarak algılanmasının zamanla nasıl değiştiğine ve feminist hareketin 21.yüzyılı çerçevelerken edebiyatı da bir şekilde nasıl etkilediğine günümüz üzerinden bakış sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, '50 Kuşağı, Patriarkal Söylem, Öykü, Toplumsal cinsiyet.

ABSTRACT

In Turkish literature, various movements, groups, and generations exist. The gathering of these communities has sometimes been for poetry, sometimes for short stories, and sometimes for language issues. During the period from the early 1950s to the 1960s, writers who attracted attention by writing stories in a similar style are referred to as the "Generation of the '50s." The '50s Generation writers brought existentialism to their stories under the influence of Sartre and Camus. Thus, the main themes of their stories have revolved around the meaning or meaninglessness of life, pessimism, loneliness, death, suicide, and a sense of emptiness.

Sait Faik represents an important point in the introduction of the '50s Generation storytelling. Those who followed him continued to reflect and transform the style and spirit of the '50s Generation. In the writings of storytellers like Feyyaz Kayacan, Vüs'at O. Bener, Orhan Duru, Ferit Edgü, Demir Özlü, Onat Kutlar, Bilge Karasu, sometimes negative views towards women, perhaps as a critique, are observed. However, sometimes there are disturbing masculine views stemming from the patriarchal thoughts of the period.

The dominance of men in the literary world has continued for centuries. Especially in Divan literature, Divan poetry is dominated by men. Even though the existence of women has been tried to be elevated by poets like Gülten Akın and storytellers like Tomris Uyar in the period after Tanzimat, women have always lagged behind. In today's poetry and literature, the situation is slowly starting to change; the presence of women in the literary world is beginning to gain meaning and importance.

In the symposium, this problematic perspective, namely, the male storytellers of the '50s Generation looking down on women, will be examined, and patriarchal discourse will be conveyed to the audience through stories. The female storytellers in the masculine literary world will also be looked at through the same period (e.g) Nezihe Meriç). A contemporary perspective will be provided on how the perception of women as a problem and threat has changed over time and how the feminist movement has somehow influenced literature as well within the framework of the 21st century.

Keywords: *Turkish Language, '50s Generation, Patriarchal Discourse, Short Story, Gender.*

SIVAS, KAYSERİ, TOKAT ÇEVRESİNDE AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GÜNÜMÜZE YANSIMALARI

CULTURE OF ETHICS AROUND SIVAS, KAYSERİ, TOKAT AND ITS REFLECTIONS TO THE PRESENT DAY

Orhan Nar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
orhan_selen@hotmail.com ORCID: 0009-0007-4179-9145

ÖZET

Ahilik, Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan köklü bir geçmişe sahip olan, özellikle esnaf ve zanaatkarlar arasında dayanışma, dürüstlük ve adalet gibi değerleri içeren bir sistemdir. İlk bölümde, Ahilik geleneği, Ahiliğin Tanımlanması, Fütüvvetten Ahiliğe ve Ahiliğin Temel Kaynakları gibi temel konuları ele alır. Yönetim yapısı, Ahilik ocakları, lonca sistemi ve Ahilik ilkeleri bu bölümde incelenir. İkinci bölümde, Ahilik kültürünün tarihsel kökenleri Orta Asya'dan Anadolu'ya Ahiliğin Yolculuğu ve İslam'ın Ahilik Kültürüne Etkisi gibi başlıklar altında tartışılır. Ahilik Teşkilatının Yapısı ve İşleyişi, Ahilikte Meslekler ve Usta-Çırak İlişkisi, Ahilikte Sosyal Yardımlaşma ve Ekonomik Rol gibi alt başlıklar, Ahiliğin sosyal ve ekonomik boyutlarına odaklanır. Üçüncü bölümde ise her bir ilde Ahilik geleneği ele alınır. Sivas'ta Ahilik ve El Sanatları Geleneği, Kayseri'de Ahilik İlkelerinin İş Dünyasına Etkisi ve Tokat'ta Ahilik Kültürünün Turizme Katkısı gibi alt başlıklar, her ilin kendine özgü Ahilik mirasını ve günümüzdeki etkilerini ortaya koyar. Çalışmanın son bölümünde, elde edilen bulgular özetlenir ve genel bir değerlendirme yapılır. Ahilik geleneğinin bölgenin kültürel ve ekonomik yapısındaki rolü vurgulanır. Ayrıca, Ahilik geleneğinin günümüzdeki yansımaları ve geleceğe taşınması üzerindeki önemine dikkat çekilir. Bu çalışma, Ahilik geleneğinin derinlemesine incelenmesiyle bu önemli kültürel mirasın anlaşılmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına katkıda bulunmayı amaçlar.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Sivas, Kayseri, Tokat.

ABSTRACT

The first section delves into fundamental aspects of the Ahi tradition, encompassing topics such as the Definition of Ahihood, from Fütüvvet to Ahihood, and Basic Sources of Ahihood. It explores the organizational structure, Ahi lodges, guild systems, and the principles of Ahihood. In the second part, the historical origins of the Ahi tradition are discussed under headings like Ahihood's Journey from Central Asia to Anatolia and the Influence of Islam on Ahi Culture. This section scrutinizes the structure and functioning of Ahi organizations, the diversity of professions, the apprentice-master relationship, social solidarity, and the economic roles within the Ahi tradition. The third section focuses on the Ahi tradition in each specific province. Subtopics such as Ahihood and Craftsmanship Tradition in Sivas, Influence of Ahi Principles on the Business World in Kayseri, and Contribution of Ahi Culture to Tourism in Tokat shed light on the unique Ahi heritage of each region and its contemporary impact. In the concluding part, the findings are summarized, and an overall evaluation is provided. Emphasis is placed on the role of the Ahi tradition in shaping the cultural and economic landscape of the region. Furthermore, the study underscores the significance of the contemporary reflections of the Ahi tradition and its preservation for future generations.

Keywords: Ahihood, Sivas, Kayseri, Tokat.

TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

FACTORS AFFECTING GENDER ROLES

Serkan Osku

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
oskuserkan@gmail.com ORCID: 0000-0002-2499-3110.

ÖZET

Cinsiyet (sex) kavramı bireyin biyolojik yapısını ifade ederken toplumsal cinsiyet (gender) kavramı ise içinde bulunulan toplum tarafından cinsiyetlerden beklenen rol ve sorumlulukları ifade etmektedir. Bireylerden (kadın ve erkek) beklenen davranışlar ise toplumsal cinsiyet rollerini ifade etmektedir. Geçmişten günümüze toplumlara ve kültürlere göre değişiklik gösteren toplumsal cinsiyet ve rolleri toplumdaki pek çok (aile, arkadaş, okul, din, eğitim, kitle iletişim araçları, sosyal çevre, kültür vb.) faktörden etkilenmekte, onlara göre şekillenmektedir. Birçok disiplinin (sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmet, sosyal psikoloji, antropoloji, hukuk, tıp, ekonomi, siyaset, kriminoloji vb.) ve kuramın (toplumsal cinsiyet şeması kuramı, sosyal öğrenme kuramı, psikanalitik kuram vb.) ele alıp, incelediği toplumsal cinsiyet olgusu, toplumsal ve bireysel ilerlemenin/gelişmenin önemli konularından birini teşkil etmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada cinsiyet, toplumsal cinsiyet ve toplumsal cinsiyeti etkileyen faktörlere yer verilmiş, konu hakkında alanda çalışan meslek elemanlarına, toplumdaki diğer bireylere farkındalık oluşturma, literatüre kavramsal ve kuramsal çerçevede katkı sunma amaçlanmıştır.

Bu çalışma, literatüre dayalı bir derleme çalışmasıdır. Konu ile ilgili çalışmalar/araştırmalar (makale, kitap, mevzuat, tez vb.) taranmış, raporlaştırılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet rolleri.

ABSTRACT

The concept of sex refers to an individual's biological structures, whereas the concept of gender encompasses the roles and responsibilities expected from genders by the society in which they exist. The behaviors expected from individuals (women and men) are indicative of gender roles. Gender and its roles, which have varied across societies and cultures from past to present, are influenced by numerous factors within society (family, friends, school, religion, education, mass media, social environment, culture, etc.) and are shaped accordingly. The phenomenon of gender, which is scrutinized and examined by various disciplines (sociology, psychology, social work, social psychology, anthropology, law, medicine, economics, politics, criminology, etc.) and theories (gender schema theory, social learning theory, psychoanalytic theory, etc.), constitutes a significant aspect of both social and individual progress and development. Consequently, this study addresses sex, gender, and the factors influencing gender, with the intention of raising awareness among professionals in the field as well as other members of society, and contributing to the literature within a conceptual and theoretical framework.

This study is a literature-based review. Relevant studies/research (articles, books, legislation, theses, etc.) have been reviewed, reported, and suggestions have been presented.

Keywords: Sex, gender, gender roles.

DEDE KORKUT HİKÂYELERİNDE SU KÜLTÜ

WATER CULT IN DEDE KORKUT STORIES

Dilan Özçalımlı

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı
ORCID: 0009-0009-0026-8609)

ÖZET

Kültler, insanlığın tarih boyunca benimsediği ve içselleştirdiği çeşitli inanç, ritüel ve sembollerin ötesinde, toplumsal ve bireysel kimliğin oluşumunda derin etkileri olan fenomenlerdir. Kendi içinde bir sınıflandırmaya tabi olan kültürler arasında gerek dünya mitolojileri gerekse Türk mitolojisi için su kültürü önemli bir mevkie sahiptir. İnsanlar geçmişten günümüze suya doğurganlık, ölümsüzlük, yeniden doğuş, bolluk, bereket, şifa, ruhsal arınma gibi birçok kutsallık atfettiklerinden suyun kültür olmasına sebep olmuşlardır. Su, yaratılış mitlerinin en önemli unsuru olarak önemini göstermekle kalmamış, pek çok inanç ve ritüelin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Türk halkbilimi kaynakları arasında eşsiz bir mertebede olan Dede Korkut Kitabı'nda da bu önemli kültü birtakım açık ve örtülü ifadelerle rastlanmaktadır. Dede Korkut, Türk topluluklarını birleştiren ortak atamızdır. Türk yaşamının tüm canlılığıyla anlatıldığı -bilinen- on üç hikâyesi vardır. İslam öncesine dayanıp İslamiyet'in kabulünden sonra yazıya geçirildiğinden Türk Edebiyatının geçiş dönemi eseridir.

Bu bildiriye, öncelikle kültür ve su kültürü kavramları ele alınmış ve ardından Dede Korkut Hikâyeleri içerisinde su kültürünün izleri tespit edilmiştir. Ardından ise elde edilen veriler bir analize tabi tutulmuştur. Yapılan bu çalışmada su kültürüne dair elde edilen materyallerin İslam öncesi ve İslam sonrası etkilere sahip olduğu ve yer yer iki dönemin inanç unsurları tek potada eridiği görülmüştür. Aynı zamanda bir geçiş dönemi eseri olan Dede Korkut Hikâyelerinde, su kültürü özelinde Türk inanç dünyası ve yapısının inanç adaptasyonunu gerçekleştirmede ne derece başarılı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halkbilimi, Su Kültü, Dede Korkut, Kült.

ABSTRACT

Cults, beyond the various beliefs, rituals and symbols that humanity has adopted and internalized throughout history, are phenomena that have profound effects on the formation of social and individual identity. Among the cults, which are subject to a classification within themselves, water culture has an important position for both world mythologies and Turkish mythology. From the past to the present, people have attributed many sacrednesses to water such as fertility, immortality, rebirth, abundance, fertility, healing, spiritual purification, which have caused water to become a cult. Water has not only shown its importance as the most important element of creation myths, but has also led to the emergence of many beliefs and rituals. In the Book of Dede Korkut, which has an extremely important place among the sources of Turkish folklore, this important cult is encountered in a number of explicit and implicit expressions. Dede Korkut is the common ancestor that unites Turkish communities. He has thirteen known stories in which Turkish life is described in all its vividness. Since it dates back to pre-Islamic times and was written down after the adoption of Islam, it is a transitional work of Turkish Literature.

In this paper, firstly, the concepts of cult and water cult are discussed and then the traces of water cult in Dede Korkut Stories are determined. Then, the data obtained were subjected to an analysis. In this study, it has been seen that the materials obtained regarding the water cult have pre-Islamic and post-Islamic influences and that the belief elements of the two periods have melted in one pot. At the same time, in Dede Korkut Stories, which is a transitional period work, it has been determined to what extent the Turkish belief world and structure are successful in realizing the adaptation of belief in the water cult.

Keywords: Folklore, Water Cult, Dede Korkut, Cult

KAYSERİ'DE YAŞAYAN AVŞARLARDA EVLENME: GELENEK, GÖRENEK VE ÂDETLER

MARRIAGE AMONG AVSHARS LIVING IN KAYSERİ: TRADITIONS, CUSTOMS AND PRAXIS'

Cansel Özçelik

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
20239388003@cumhuriyet.edu.tr ORCID: 0009-0003-3936-5664

ÖZET

Evlilik, her toplumda olduğu gibi Avşarlarda da önemli yer teşkil etmektedir. Genç çiftlerin yeni bir aile kurma amacıyla giriştiği bu hayırlı işte aileler de üzerine düşeni yapmaktadırlar. Tabii ki bu durum ailelere kaldığında gelenek, görenek ve âdetlerimiz devreye girmektedir. Evlilik hazırlığında, maddi ve manevi olarak aileler kendilerini hazırlamalıdır. İsteme merasiminden düğün gününe kadar farklı farklı âdetlere yer verilmektedir ve bu âdetlerde belirli bir maddi güce dayanmaktadır. Bu aşamada iki tarafında belirli bir süreye ihtiyacı vardır. Süreç tamamlandıktan sonra artık yeni bir yuva kurulma çalışmalarına başlanabilir. Tam olarak bu durumda halkbilimi uygulamaları sıkça karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avşar, düğün, âdet, evlilik, aile, Halkbilimi.

ABSTRACT

Marriage has an important place among Avşar as well as in their society. Young couples start out with the aim of starting a new family, and their families also do their part in this auspicious work. Of course, when this situation happens to families, our traditions, customs and traditions are taken over. The material and spiritual parts of the marriage preparation must be preserved. Different events are included, from the marriage ceremony to the wedding day, and these events are based on a certain financial power. At this stage, both parties need a certain amount of time. Once the process has changed, a new nest can now begin to be established. It is precisely in this situation that folklore practices are often continued.

Keywords: Avşar, wedding, custom, marriage, family, Folklore.

İNTİKAM, ADALET VE ISLAH: HUKUK FELSEFESİ ARACILIĞI İLE BİR İNCELEME

REVENGE, JUSTICE AND IMPROVEMENT: A STUDY THROUGH THE PHILOSOPHY OF LAW

Ceren Özdemir

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
20229309009@cumhuriyet.edu.tr_ORCID: 0009-0008-2075-7621

ÖZET

Felsefe, insan düşüncesinin temel sorularını sorgulayan; mantık, analiz ve eleştiri yoluyla evrensel bilgi ve anlayış arayan bir disiplindir. Hukuk felsefesi ise, hukukun temel prensipleri, kaynakları ve doğası üzerine düşünsel bir çabadır. Bu çabası, zaman içinde birçok farklı ana konu ve yaklaşım geliştirmiştir, ancak birçok felsefeci ve hukukçu için adalet, haklar ve ceza gibi temel hukuk ve etik konular her zaman büyük bir öneme sahip olmuştur. Birçok insan için bu üç kavram, karmaşık ve derin düşünmeyi gerektiren konulardır. Adalet kavramı; toplumun düzenini ve etik normları sorgularken; haklar, bireylerin özgürlüğünü ve korunmasını ele alır. Ceza suçluların sorumluluğunu ve toplumun onlara karşı nasıl bir yaklaşım benimsemesi gerektiğini tartışır. İntikam ise, kişisel ve toplumsal düzeydeki tepkilerin bir yönünü temsil eder.

Sırasıyla, adalete bağlılık ve haklara saygının ahlaki açıdan kabul edilebilir herhangi bir yasal düzenin temeli olması gerektiği iddiası tartışılacaktır. Ayrıca, adalet ve haklara saygı kavramlarının nasıl anlaşılması gerektiğini ve neden bu kavramların temel olduğunu açıklanacaktır. Akabinde ceza ve sorumluluk konularına odaklanacak ve cezanın gerektirilmesi incelenecektir. Ceza teorileri ve ceza teorilerinin adalet ve haklara saygı açısından nasıl değerlendirilebileceği tartışılacaktır. Bu iki inceleme sonrasında islah içerisinde değerlendirmeyi düşündüğüm terapötik müdahale konusunu farklı ülkelerdeki uygulamaları ile incelenecektir. Suçun temelde bilimsel veya tıbbi bir sorun olarak görülmesi gerektiği argümanı üzerinde durarak ve psikiyatrik müdahalelerin suçla nasıl ilişkilendirildiğini inceleyecektir.

Adalet, haklar ve ceza konularında hukuk felsefesinin temel sorunlarını ele alarak, bu kavramların birbirleriyle nasıl etkileşime girdiğini ve toplumsal düzenin temelini nasıl oluşturduğunu incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Hukuk Felsefesi, Adalet, Masumiyet, Hak, Ceza, Özgürlük.

ABSTRACT

Philosophy is a discipline that questions the fundamental inquiries of human thought, seeking universal knowledge and understanding through logic, analysis, and critique. Philosophy of law, on the other hand, is a contemplative effort on the basic principles, sources, and nature of law. Over time, it has developed various main topics and approaches, yet for many philosophers and jurists, fundamental legal and ethical issues such as justice, rights, and punishment have always been of great significance. For many, these three concepts are complex issues that require profound contemplation. The concept of justice questions the society's order and ethical norms, while rights address individuals' freedom and protection. Punishment discusses the responsibility of criminals and how society should approach them. Revenge represents one aspect of personal and societal-level reactions.

Subsequently, the claim that allegiance to justice and respect for rights should be the moral foundation of any legally acceptable order will be discussed. Furthermore, it will be explained how the concepts of justice and respect for rights should be understood and why these concepts are fundamental. Then, the focus will shift to punishment and responsibility, and the justification of punishment will be examined. Punishment theories and how they can be evaluated in terms of justice and respect for rights will be discussed. Following these two inquiries, the topic of therapeutic interventions, which I consider evaluating within the scope of rehabilitation, will be examined with its applications in different countries. It will examine the argument that crime should fundamentally be seen as a scientific or medical issue and investigate how psychiatric interventions are associated with crime.

By addressing the fundamental issues of philosophy of law regarding justice, rights, and punishment, this study will examine how these concepts interact with each other and form the basis of social order.

Keywords: Philosophy of Law, Justice, Innocence, Rights, Punishment, Freedom.

İLHANLI DEVLETİ'NİN ASKERİ TEŞKİLATI

MARTIAL ORGANIZATION OF ILKHANIDS

Asım Can Öztürk

Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
ozturkcan705@gmail.com ORCID: 0000-0002-8030-4893

ÖZET

Moğolların Yakın Doğu coğrafyasındaki bir kolu olan İlhanlı Devleti askerî nizamın getirdiği güçle varlığını sürdürdüğü Yakın Doğu coğrafyasında İran Moğollarının askerî teşkilatlanmasında meydana gelen ilerlemeler ve yeniliklerin coğrafyaya yeni bir oluşum meydana gelmesini sağlamıştır. Yakın Doğu'da varlığını koruyan kavimler üzerinde alışlagelmedik bir kanun ortaya koydukları görülmektedir. Moğol İmparatorluğunun 1206 kuruluşundan itibaren Cengiz Han'ın temellerini attığı askerî teşkilatlanmada Bozkır Kavimlerini etkisi altına alan bu düzen onun ardıllarınca değişim ve dönüşüm geçirerek İran Coğrafyası başta olmak üzere Uzak Doğu coğrafyasına kadar sirayet eden bu köklü reformlar Moğol İmparatorluğu ile İlhanlı Ulusu yıkılışına kadar sürecektir. Bu çerçevede incelendiği zaman Cengiz Han'ın ardıllarından olan Mahmut Gazan Hanın öncülüğünde Moğol askerî teşkilat yapısında büyük bir sıçrayış meydana gelecek olup İlhanlı Ordusunun kuruluşundan itibaren görünür bir şekilde İlhanlı Ordusunda var olan birimleri teşkilatlı bir biçimde teşkilatlandırmaya başlamıştır. İlhanlı Ordusu savaşlar kaybetmesi ardından teçhizat alanında yeniliklere gittiği gibi hiyerarşi yapılanmasını meydana getirerek bunun etkisi altında Ordu tümenlerin başına görevliler tayin etmiştir. Askerî değişim sadece İlhanlı Ordusunu değişime uğratmamış kuruluşundan itibaren Konargöçer olan İlhanlılar bu değişimlerin beraberinde İktisadi, olarak köklü değişiklikler meydana geldiğini görmek mümkündür. İlhanlı Devletinde gerçekleşen bu reformlar ve ilerlemeler Türk-Moğol etnik kökenine sahip olan Nökerkerin nizamı sağlamada bir karışıklığa meyil verilmeden ikisi arasında ayırım yapılabilmesi için Cengiz Han'ın kuruluştan önceki dönemi ile sonraki dönemlerde ne kadar kuvvetli bir teşkilatçı olduğunun göstergesi olup sadece Moğollarda teşkilatçı yapılanma sağlamayıp çevresinde varlığını sürdüren Bozkır Halklarına Lider olma vasfına da erişerek Yay çeken kavimleri etrafında toplamayı becerebilen bir Han olmuştur. Cengiz Han'ın teşkilatçı yapı ardıllarda da varlığını sürdürmüş onların sosyal hayatını etkisi altına almıştır. Bu nizam devam ettikçe Devlet yapılanmasının içinde kendini gösterecektir. Bu çalışmada Moğol İmparatorluğunun kuruluşu itibarı ile özellikle askerî teşkilatçı yapısını bu metot çerçevesinde Konargöçer halkları etrafında teşkilatlandırması ile aynı şekilde ardıllarından olan Gazan Mahmut Han'ın yaptığı köklü askerî değişiklikler anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Moğol İmparatorluğu, Cengiz Han, Gazan Mahmud Han, Moğol Askerî Teşkilatı, İlhanlılar.

ABSTRACT

The Near East geography, which has existed since the first emergence of the military organization of the Ilkhanid (Iranian Mongols) State, a branch of the Mongols in the Near Eastern geography, has enabled the advancements and innovations in the military organization of the Iranian Mongols in this state to create a new order for the geography as well as the existing scattered ones. It seems that they put forward a law that is unusual for the Near Eastern geography. This order, which influenced the Steppe Tribes in the military organization laid by Genghis Khan since the establishment of the Mongol Empire in 1206, was changed by his successors. These radical reforms, which spread to the Far East geography, especially to the Iranian Geography, continued until the collapse of the Mongol Empire. When examined in this context, a great leap forward would occur in the Mongolian military organizational structure under the leadership of Mahmut Gazan Khan, one of the successors of Genghis Khan, and since the establishment of the Ilkhanid Army, the existing units in the Ilkhanid Army began to be organized in an organized manner. As a result of the Ilkhanid Army losing wars, it made innovations in the field of equipment and created a hierarchical structure, under the influence of which the Army appointed certain officials to the head of the divisions. It is possible to see that the military organization not only changed the Ilkhanid Army, but also led the Ilkhanids, who were nomads since their es-

establishment, to radical social and economic changes under the leadership of these changes. These changes and advances that took place in the Ilkhanid State, and the ability to distinguish between the two without causing any confusion in ensuring the order of the Nökers, who have Turkish-Mongolian ethnic origin, are an indication of how strong an organizer Genghis Khan was in the period before the establishment and in the following periods, and they not only provided order and organizational structure to the Mongols. He became a Khan who was able to gather the bow-drawing tribes around him by achieving the qualification of being the leader of the Steppe Peoples who continued to exist around him. This organizational and dynamic structure of his will also be found in his successors, and these phenomena will affect their social lives, giving way to changes and transformations. It is possible to say that this military organization, which Genghis Khan laid the foundations of in the lands he shared among his successors, was continued by his successors. As this structuring continues, it will show itself within the State structuring. In this study, the radical changes made by Gazan Mahmud Khan in the military field of the Ilkhanid State (Iranian Mongols), which emerged in the Near East geography of his successors, will be explained, starting from the establishment of the Mongol Empire, especially Genghis Khan's organization of his military organization around the Konar nomadic peoples around him with this method.

Keywords: Mongols, Gazan Khan, Ilkhanate.

TUNÇ ÇAĞI'NDA METALİN KULLANIMI

THE USE OF METAL IN THE BRONZE AGE

Berkay Perçin

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı
berkaypercin95@gmail.com ORCID: 0009-0000-3570-0515

ÖZET

İnsanlık tarihinde, metalin keşfi ve onu kullanabilme becerisi önemli bir dönüm noktası olarak bilinmektedir. İlk çağlarda günlük kullanım eşyaları ahşap, kemik, taş ve toprak gibi kolay şekil verilebilen maddelerden yararlanılarak elde edilmiştir. Daha sonra keşfedilen madenlerin öncelikle dövme, ardından döküm tekniklerinin gelişmesiyle birlikte söz konusu maddelere bir alternatif ve daha sağlam bir kaynak olduğu fark edilerek hayatımızın önemli bir unsuru haline gelmiştir. Öyle ki, bir toplumun sosyal organizasyonları, iş kolları, gündelik yaşama pratik anlamdaki etkileri, ticari dayanımı ve gelişmişlik seviyesi hakkında bilgi verebilmektedir. Bu çalışmanın amacı; metalin hayatımıza ilk olarak ne zaman ve nasıl girdiği, antik dönem insanların neden ve ne amaçla kullandığı, metal üretiminin gelişim aşamaları, metal aletlerin yapımında kullanılan teknikler gibi başlıklar altında ele alarak incelemektedir. Arkeolojik verilerden yola çıkarak elde edilen bilgiler Tunç Çağı kapsamında değerlendirilecektir. Söz konusu dönemde metalin hayatımızı girişiy-le beraber karşımıza çıkan yeni iş kolları, sosyal düzende değişiklikler, "yönetici/elit" sınıfın zenginlik ve gücünü gösteren prestij objeler arkeolojik bağlamda yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Metal, Tunç Çağı.

ABSTRACT

In human history, the discovery of metal and the ability to use it is known as an important turning point. In the early ages, daily use items were obtained by utilizing easily shaped materials such as wood, bone, stone and soil. Later, with the development of forging and then casting techniques, it was realized that metals were an alternative to these materials and a more robust resource, and became an important element of our lives. So much so that it can provide information about a society's social organizations, work lines, practical effects on daily life, commercial equipment and level of development. The aim of this study is to examine when and how metal first entered our lives, why and for what purpose ancient people used it, the developmental stages of metal production, and the techniques used in the production of metal tools. The information obtained from archaeological data will be evaluated within the scope of the Bronze Age. New lines of work, changes in the social order, prestige objects showing the wealth and power of the "ruling/elite" class will be interpreted in the archaeological context.

Keywords: Archaeology, Metal, Bronze Age.

"GOTİK MECAZLAR VE MARJİNALLEŞTİRİLMİŞ ZİHİNLER: CHARLOTTE BRONTE'NİN JANE EYRE VE JEAN RHY'S'İN GENİŞ GENİŞ BİR DENİZ'İNDE KADIN AKIL SAĞLIĞINI VE ÖTEKİLİĞİNİ KEŞFETMEK"

"GOTHIC TROPES AND MARGINALIZED MINDS: EXPLORING FEMALE SANITY AND OTHERNESS IN CHARLOTTE BRONTE'S JANE EYRE AND JEAN RHY'S WIDE SARGASSO SEA"

Aslıhan Reşber

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
aslihanresber@gmail.com ORCID: 0009-0002-3024-0913

ÖZET

Yapılan bu karşılaştırmalı bilimsel çalışmada amaç, Charlotte Brontë'nin "Jane Eyre" romanı ve bu romana postkolonyal ve feminist bir ön bölüm olarak hizmet eden Jean Rhys'in "Wide Sargasso Sea" eserlerindeki Gotik edebi unsurlar ile sömürge sonrası temalar arasındaki karmaşık etkileşimi açıklamaktır. Bu araştırma, kadın karakterlerin detaylı portresi ve marjinalleşme, delilik ve toplumsal kısıtlamalar gibi çok yönlü deneyimlerini merkeze alarak, bu eserlerin içinde yer verilen karmaşık kimlik oluşumu, güç dinamikleri ve kültürel gerginliklerin zengin dokusunu çözmeyi amaçlamaktadır.

Çalışmada hayaletli malikâne ve çatı katındaki deli kadın figürü gibi Gotik öğelerin nasıl kullanıldığı sorgulanmaktadır. Karşılaştırmalı bir bakış açısıyla, Brontë ve Rhys'in bu edebi araçları, baş kahramanlarının yaşadığı psikolojik çalkantıyı ve toplum tarafından ötekileştirilmeyi vurgulamak için nasıl kullandıkları araştırılmıştır. Ayrıca, kolonyal mirasın ve kültürel çatışmaların ayrıntılarına inerek, karakterlerin kişilik ve aidiyet konuları üzerindeki etkileri açıklanmaya çalışılmıştır.

Çalışmada Charlotte Brontë'nin "Jane Eyre" karakteri ve Jean Rhys'in "Antoinette Cosway" karakteri küçük yaşta itibaren yaşadıkları yıkıcı olaylar neticesinde sergiledikleri duruş ve olaylara verdikleri reaksiyonlar aracılığıyla eserlerin geleneksel edebi ve toplumsal normları nasıl alt üst ettiği ve aştığı anlatılmaktadır. Çalışma dışı akıl sağlığı, ötekilik ve güç dinamiklerinin karmaşıklıklarını açığa çıkararak, sömürge bağlamında kimlik karmaşası ve direnişteki karmaşıklıklara dair derinlemesine bir perspektif sunar. Edebi kuram ve sömürge sonrası eleştiriyle temellendirilmiş geniş kapsamlı bir analizle, bu çalışma, Gotik edebiyat ve sömürge sonrası çalışmalar alanında bu metinlerin kalıcı önemi ve anlamı hakkındaki akademik tartışmayı zenginleştirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Charlotte Brontë, Jane Eyre, Wide Sargasso Sea, Kadın Akıl Sağlığı, Postkolonyalizm

ABSTRACT

The aim of this comparative scholarly study is to elucidate the complex interaction between Gothic literary elements and postcolonial themes in Charlotte Brontë's novel "Jane Eyre" and Jean Rhys's "Wide Sargasso Sea," which serves as a prelude to this novel in a postcolonial and feminist context. This research aims to unravel the rich tapestry of identity formation, power dynamics, and cultural tensions inherent in these works by focusing on the detailed portrayal of female characters and their multifaceted experiences of marginalization, madness, and societal constraints.

The study questions how Gothic elements such as the haunted mansion and the figure of the madwoman in the attic are employed. Through a comparative perspective, the study investigates how Brontë and Rhys utilize these literary devices to emphasize the psychological turmoil and societal ostracism experienced by main characters. Additionally, by delving into the nuances of colonial legacies and cultural conflicts, the study seeks to elucidate the impact of these factors on the characters' identities and sense of belonging.

The study illustrates how the characters of "Jane Eyre" by Charlotte Brontë and "Antoinette Cosway" by Jean Rhys challenge and transcend traditional literary and societal norms through their responses to the destructive events they experience from a young age. By unraveling the complexities of female sanity, otherness, and power dynamics,

the study offers a profound perspective on the complexities of identity confusion and resistance within the colonial context. With a comprehensive analysis grounded in literary theory and postcolonial criticism, this study aims to enrich the academic discourse on the enduring significance and meaning of these texts in the fields of Gothic literature and postcolonial studies.

Keywords: *Charlotte Bronte, Jane Eyre, Wide Sargasso Sea, Female Sanity, Postcolonialism*

TÜRK KÜLTÜRÜNDE BÜYÜ YAPIMINDA KULLANILAN OTLAR: SIVAS ÖRNEĞİ

HERBS USED IN SPELL MAKING IN TURKISH CULTURE: SIVAS EXAMPLE

Şifanur Samur

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
sisa9400@gmail.com ORCID: 0000-0003-0916-1700

ÖZET

Türk kültürü, insanlık tarihi kadar eski ve köklü bir geçmişe sahip olmakla birlikte sürekli olarak değişen ve gelişen bir yapıya sahiptir. Eskiye uzanan bu kök, eskiye dair kültürel öğeleri de beraberinde getirmiştir. Bu kültürel öğelerden biri de büyüsel uygulamalardır. Büyünün, Sivas üzerinden incelenecek olması hem konuyu bir sınırlandırmaya dahil etmeyi hem de Sivas geleneklerinde büyüsel uygulamaların nasıl yaşadığını gözlemlenebilir. İnsanlar, baş edemedikleri sorunlarla mücadele ederken, tedavi edilmeyen hastalıklara çözüm ararken sıklıkla büyüden yararlanmışlardır. Halihazırda büyü pratiklerinde, yapılan büyü kadar kullanılan malzemelerin enerjileri ve sembolik anlamları da önemlidir. Kullanılan malzemeler ve yapılan büyü arasında bir denge söz konusudur. Bu çalışmanın amacı, büyüsel uygulamaların yapımında kullanılan otları belirlemek ve bu otların hangi büyü türlerinde kullanıldığını tespit etmektir. Bu sayede, Sivas'taki büyüsel uygulamalarda kullanılan otlarla beraber halk inançlarındaki yansımalarını görmek mümkündür. Bu otların tespiti, nitel araştırma yöntemlerinden olan derleme metodu kullanılarak gerçekleştirilmiş ve derlenen malzeme var olan bilgilerle harmanlanarak sunulmuştur. Sonuç olarak; Sivas'ın kültürel dokusuyla bezenmiş olan büyüsel uygulamalarda, çeşitli otların belirlenmiş olması büyüün, gelenekteki kültürel yerini anlamak noktasında önemlidir. Bu doğrultuda ele alınan veriler ve sonuçlar, Sivas'ın kültürel dinamiğini kavramak ve akademik literatüre yeni bir perspektif sunmak hususunda önemli bir yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Halkbilimi, büyü, uygulama, ot.

ABSTRACT

Turkish culture has a history as ancient and rooted as human civilization itself, yet it maintains a continuously evolving and changing structure. This deep-rootedness brings along various cultural elements from the past, one of which is mystical practices. The examination of magic through the lens of Sivas aims to both focus the topic and observe how mystical practices are lived in Sivas traditions. Throughout history, people have often turned to magic when facing insurmountable problems or seeking solutions for untreated illnesses. In the realm of magic practices, there exists a balance between the spells cast and the materials used, where the energies and symbolic meanings of the materials are equally significant. The purpose of this study is to identify the herbs used in mystical practices and determine which types of spells they are utilized in. By doing so, it becomes possible to observe the reflections of folk beliefs alongside the herbs used in mystical practices in Sivas. The identification of these herbs was achieved through the qualitative research method of compilation, where gathered material was combined with existing knowledge and presented accordingly. Ultimately, the identification of various herbs in mystical practices adorned with the cultural fabric of Sivas holds importance in understanding the cultural position of magic within tradition. The data and results presented in this regard hold a significant place in comprehending the cultural dynamics of Sivas and offering a new perspective to academic literature.

Keywords: Folklore, magic, application, herb.

BİZANS-İSLAM MÜCADELESİNDE DİYARBAKIR

DİYARBAKIR AT THE STRUGGLE ON EASTERN ROMAN EMPIRE AND ISLAM

Tolgahan Selvi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
selvitolgahan@gmail.com ORCID: 0000-0002-8990-2259

ÖZET

Diyarbakır şehri orta çağ içerisinde özel bir yere sahip olmuştur. Bu önemi büyük ölçüde coğrafyası sebebiyle imparatorlukların keşişim noktasında kalmasından kaynaklanmıştır. Anadolu'yu, Suriye'yi, İran'ı ve hatta görece daha uzak olan Mısır'ı kontrol eden güçlü devletler için Diyarbakır ve çevresi adeta bir kilit işlevi görmüştür. Belki de dünya tarihinin en uzun rekabeti olan ve çok uzun bir süre pek çok kanlı savaşa sebep olan Bizans-Sasani çekişmesinin en önemli sahnelerinden biri de yine bu şehir olmuştur. Bu sırada bu iki imparatorluğu da tahmin bile edemeyecekleri, kapılarını çaldıkları ana kadar öngöremedikleri yeni bir güç etkisi altına almıştır. İslam'ın ortaya çıkışı ile kitleler arasında yaygınlaşması çok kısa bir zaman zarfında gerçekleşmiş, bu durum Müslümanların siyasi ve askerî açıdan önemli bir güç olarak ortaya çıkmalarını sağlamıştır. Müslümanların fetih yapmayı, dini yaymanın önemli bir yolu olarak görmeleri de onların hızla sivrilmiş siyasi bir güç olmalarında etkili olmuştur. Özellikle Hz. Ömer döneminde Ortadoğu coğrafyasının büyük kısmı hızla Müslümanların eline geçmiştir. Bu ahval içerisinde Diyarbakır Müslümanlar için Cezire bölgesini korumak ve Bizans'a üstünlük sağlamak amacıyla önem arz ederken Bizans için de Anadolu topraklarını korumak adına kilit bir pozisyon haline gelmiştir. 638-639 tarihlerinde İyad b. Ganem komutasındaki bir ordu Diyarbakır'ı kuşatmış ve birkaç ay süren kuşatmada müdafiler şehri teslim etmek zorunda kalmışlardır. Müslümanların fethinden sonra Bizans'ın bu bölgeye tekrar yönelmesi IX. yüzyıl civarlarında olmuştur. Çalışmamızda iki tarafın Diyarbakır'da karşılaşacağı tarihe kadar olan yakın dönemleri ayrı ayrı incelenen, Diyarbakır'ın fethinden sonraki mücadeleleri ise farklı bir bölümle ele alınacaktır. Bu bağlamda çalışmanın asıl amacı Müslüman ve Bizans güçleri arasında kalan Diyarbakır şehrinin tarihini bu mücadeleler bağlamında kronolojik bir şekilde aktarmaktır. Çalışma sırasında gerek Bizans gerek İslam tarihinin birincil kaynaklarından istifade edilmiş, bunun yanı sıra modern tarihçilerin eserlerinden de faydalanılmıştır. Bununla birlikte istifade edilen eserler nedensellik çerçevesinde tenkit edilerek tarihi hakikate sadık kalmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Orta Çağ Tarihi, Bizans İmparatorluğu, İslam, Diyarbakır.

ABSTRACT

The city of Diyarbakır held a special place during the medieval ages. Its significance largely stemmed from being at the crossroads of empires due to its geography. Serving as a crucial point where powerful states controlling Anatolia, Syria, Iran, and even the relatively distant Egypt intersected, Diyarbakır and its surroundings played a pivotal role.

Perhaps one of the most significant stages of the Byzantine-Sasanian rivalry, which is arguably the longest rivalry in world history and led to numerous bloody wars, was also centered around this city. During this time, these two empires were influenced by a new power that they could not have foreseen until it emerged. The emergence and rapid spread of Islam among the masses happened within a very short time frame, leading Muslims to become significant political and military forces.

Viewing conquest as a crucial means of spreading their religion, Muslims quickly rose as a political force, particularly during the era of Caliph Omer when much of the Middle East swiftly fell into Muslim hands. In these circumstances, Diyarbakır was significant for Muslims to safeguard the Jazira region and gain superiority over Byzantium, while it also became a key position for Byzantium to defend Anatolian territories. In 638-639, an army commanded by İyad ibn Ganem besieged Diyarbakır, and after a siege lasting several months, the defenders were forced to surrender the city. The Byzantine re-engagement with this region occurred around the 9th century. Throughout our study, the periods leading up to the encounter of the two sides in Diyarbakır will be examined separately, while the post-conquest

struggles of Diyarbakır will be addressed in a different section. The primary aim of this study is to narrate the history of the city of Diyarbakır chronologically within the context of these struggles between Muslim and Byzantine forces. During the study, both primary sources from Byzantine and Islamic history and works of modern historians have been utilized. However, these works has been critically evaluated to ensure that it does not contradict historical accuracy.

Keywords: History, Medieval History, The Byzantine Empire, Islam, Diyarbakır.

YEMEK KÜLTÜRÜNDE DİJİTAL DEVRİM: TELEVİZYONDAKİ KÜLTÜR AŞI YEMEK PROGRAMINDAN YOTUBE SOKAK LEZZETLERİNE DÖNÜŞÜM

DIGITAL REVOLUTION IN FOOD CULTURE: THE TRANSFORMATION FROM TV'S CULTURE
COOKERY PROGRAM TO YOTUBE STREET FOOD

Zerbap Derya Soysal

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
drya.sysl@hotmail.com ORCID ID: 0009-0000-9012-846X

ÖZET

İnsanoğlunun çağın getirdiği yeniliklerle birlikte kendi yaşantılarında birçok değişikliğe gittiği görülmektedir. Bu çalışmada, özel televizyonların yaygınlaşmasıyla birlikte kültürün ve yaşam tarzlarının şekillenmesinde önemli bir rol oynadığı ifade edilmiştir. Kültürün televizyon programları aracılığıyla yeni bir form kazandığı ve YouTube'un da kültürel etkileşimde önemli bir rol oynadığı bunun sonucunda televizyonun geleneksel medya anlayışına alternatif olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın odak noktası olan "Kültür Aşı" adlı televizyon programı ve YouTube'da yayınlanan "Sokak Lezzetleri" başlıklı videolar arasındaki benzerlikler ve farklılıklar incelenmiştir. Bu iki platform arasındaki etkileşim ve içerik benzerlikleri üzerinde durularak, YouTube'un televizyonun yerini nasıl aldığı ve kültürel etkileşimi nasıl şekillendirdiği konusuna değinilmiştir. "Kültür Aşı" programı, 2007-2009 yılları arasında ATV kanalında yayınlanmış olup toplamda 122 bölümden oluşmaktadır. Programın ilk beş bölümü incelenmiştir, akabinde YouTube platformunda yayınlanan "Urfa Sokak Lezzetleri! - KAFALAR", "Trabzon Rize Sokak Lezzetleri - NOLUYO YA", "Edirne Sokak Lezzetleri! NOLU YA" kanallarına ait videolar analiz edilmiştir. Sokak lezzetleri videolarının içerikleri, "Kültür Aşı" programı ile karşılaştırılmış ve aralarındaki benzerlikler ve farklılıklar üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Yemek Kültürü, Yemek Programları, Dijitalleşme, Televizyon, YouTube.

ABSTRACT

It is seen that human beings have made many changes in their lives with the innovations brought by the age. In this study, it is stated that private television has played an important role in shaping culture and lifestyles with its widespread use. It is stated that culture has gained a new form through television programs and YouTube plays an important role in cultural interaction, as a result of which television is an alternative to traditional media understanding. The similarities and differences between the television program "Kültür Aşı", which is the focus of the study, and the videos titled "Street Flavors" published on YouTube were examined. By focusing on the interaction and content similarities between these two platforms, it is discussed how YouTube has replaced television and shaped cultural interaction. The program "Kültür Aşı" was broadcast on ATV channel between 2007 and 2009 and consists of 122 episodes in total. The first five episodes of the program were analyzed, followed by "Urfa Street Tastes! - KAFALAR", "Trabzon Rize Street Flavors - NOLUYO YA", "Edirne Street Flavors! NOLU YA" channels were analyzed. The contents of the street food videos were compared with the "Kültür Aşı" program and the similarities and differences between them were emphasized.

Keywords: Food Culture, Cooking Programs, Digitalization, Television, YouTube.

TARİHİ TÜRK LEHÇELERİNE GÖRE TOFA TÜRKÇESİNDEKİ KAN YOLUYLA OLUŞAN AKRABALIK ADLARI

BLOOD KINSHIP NAMES IN TOFA DIALECT ACCORDING TO HISTORICAL TURKIC DIALECTS

Makbule Sönmez

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
maksonmezz@gmail.com ORCID: 0009-0001-1174-4211

ÖZET

Akrabalık adları, aynı soydan geldiği kabul edilen yahut birbirlerini soyca bağlı gören insanlar arasındaki akrabalık ilişkilerini gösteren adlandırmalar bütününe denir. Kan bağı, hisımlık, cinsiyet, yaş ve kuşak gibi etkenlerden faydalanılarak akrabalık terminolojisi oluşturulur. Her toplumun kendi dil sistemi içerisinde var olan akrabalık adları, sosyal düzeni ve insan ilişkilerini anlamlandırmada önemli bir rol üstlenir. Akrabalık adlarının, Türkçede kullanım sıklığı yükümlüdür. Bu bakımdan, UNESCO tarafından tehlikedeki diller listesine dâhil edilen Tofa Türkçesinin söz varlığındaki kan yoluyla oluşan akrabalık adlarıyla ilgili özel bir çalışmanın yapılması elzemdir. Doğu Sayan dağlarının kuzeydoğu yamaçlarında Angora'nın bir kolu olan Uda ve Biryusa ırmaklarının yukarı kısımlarında, Irkutsk Oblastında, Nijneudinsk'e bağlı Alıgcer, Nerha, Yukarı Gutara bölgelerinde toplu olarak Nijneudinsk rayonu, Şumskiy ve Vaznesenky bölgelerinde ise dağınık olarak yaşayan Tofalar, sözlü edebiyat geleneğini devam ettirir. adağ/dağlığ grubuna ait Tuvacanın ona çok yakın diyalakti olan Tofa Türkçesi ile ilgili V. İ. Rassadin tarafından hazırlanan Tofalarsko- Russkiy adlı sözlük çalışmasından inceleyip elde ettiğimiz verileri tarihî Türk lehçesine ait kaynaklardan derlediklerimiz ışığında değerlendirerek, Tofa Türkçesi ile tarihî Türk lehçelerindeki kan yoluyla oluşan akrabalık adları karşılaştırılıp Tofacanın eskicilliği üzerine çıkarımlarda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk dili, akrabalık adları, Tofa Türkçesi, tarihî Türk lehçeleri.

ABSTRACT

Kinship names are a set of names that show the kinship relations between people who are accepted to be descended from the same lineage or who see each other as related by lineage. Kinship terminology is created by utilising factors such as blood relation, kinship, gender, age and generation. Kinship names, which exist in the language system of each society, play an important role in making sense of social order and human relations. The frequency of use of kinship names in Turkish is intense. In this respect, it is essential to carry out a special study on kinship names formed by blood in the vocabulary of Tofa Turkish, which is included in the list of endangered languages by UNESCO. The Tofas, who live on the northeastern slopes of the Eastern Sayan Mountains on the upper reaches of the Uda and Biryusa rivers, a tributary of the Angora, in the Irkutsk Oblast, in the regions of Alıgcer, Nerha, Upper Gutara of Nijneudinsk, and scattered in Nijneudinsk rayon, Shumskiy and Vaznesenky regions, continue the oral literature tradition. V. I. Rassadin prepared a study on Tofa Turkic, which is a dialect of Tuvan belonging to the adağ/dağlığ group and very close to it. I. Rassadin's Tofalarsko- Russkiy dictionary on Tofa Turkish, which is a very close dialect of Tuvan belonging to the adağ/dağlığ group, in the light of the data we have compiled from the sources of historical Turkic dialects, Tofa Turkish will be compared with the kinship names formed by blood in historical Turkic dialects and conclusions will be drawn on the antiquity of Tofa Turkish.

Keywords: Turkic language, kinship names, Tofa Turkish, historical Turkic dialects.

TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BATI DİLLERİNDEN ÖDÜNÇLEME KELİMELERİN KULLANIM ALANI ÜZERİNE GENEL BİR BAKIŞ

AN OVERVIEW OF THE USAGE AREA OF BORROWED WORDS FROM WESTERN
LANGUAGES IN TURKEY TURKISH

Kübra Süzgen

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
kubrasuzgen6066@gmail.com ORCID ID: 0000-0001-8181-3211

ÖZET

Dilin tarihsel sürecine bakıldığında insanoğlunun uzun yıllardan beri kendi dili üzerine düşündüğünü, kavramlar, tanımlamalar ve teoriler ürettiğini görüyoruz. Bu durum, dil olgusunun insan hayatı üzerinde ne kadar önemli bir yere sahip olduğunun kanıtıdır. Bir milletin yaşadığı siyasi, sosyal, ekonomik vb. olaylar toplumu etkilediği gibi o toplumu toplum yapan "dil"i de etkilemektedir. Türkler tarihleri boyunca birçok milletle iç içe bulunmuş, etkilemiş ve etkilenmiştir. Türkçe gerek ekonomi alanında gerek edebiyat alanında birçok sözcüğü bünyesine almıştır. Yapılan çalışmalar ve TDK (2023) tarafından hazırlanan Türkçe Sözlük incelendiğinde Batı dilleri arasında en çok Fransızcadan kelime aldığımızı ve İtalyancanın ile İngilizcenin de bunu takip ettiğini görmekteyiz. Bu dillerden yapılan ödünçlemelerin sebepleri arasında coğrafya değiştirmek, din ve medeniyet dairesindeki değişiklikler, sosyal ve ekonomi alanındaki değişiklikler, çeviri faaliyetleri, alfabe değişikliği, yabancı dilde eğitim, yenilik arzusu, bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler gibi faktörler sayılabilir. Bu çalışmada, önemli dilbilimcilerin yaptığı çalışmalardan ve Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN'ın editörlüğünde hazırlanmış olan Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü veri tabanı esas alınarak Türkiye Türkçesinde Batı dillerinden yapılan ödünçlemenin sebeplerine ve ödünçleme yapılan kelimelerin kullanım alanı üzerine değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dilbilim, Batı Dilleri, Ödünçleme.

ABSTRACT

We see that language, economic relations, human beings have had their own language, concepts, definitions and theories for many years. This shows how important the phenomenon of language is in human life. The political, social, economic etc. experiences of a nation. As events are conveyed, it also includes the "language" that makes those developments social. Turks have been intertwined with, influenced and influenced by many nations throughout history. Turkish has many structures both in the field of economy and literature. We see that among the Western languages developed in the Turkish Dictionary managed by the studies and TDK (2023), the most word units are from French, followed by Italian and English. The reasons for the deficiencies in these languages include factors such as geographical changes, changes in religion and civilization, social and economic changes, translation services, alphabet changes, education in a foreign language, desire for innovation, and developments in the field of science and technology. The independent work of these successful, important linguists and Prof. Dr. Based on the database of the Dictionary of Western Origin Words in Turkish, prepared under the editorship of Şükrü Halûk AKALIN, the reasons for the faults made from Western languages in Turkey Turkish and the use of words made with inadequacy will be evaluated.

Keywords: Linguistic, Western Languages, Borrowing

ANAYURT OTELİ VE ODALARDA ROMANLARINDA ANA KARAKTERLERİN YIKICI DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI

DESTRUCTIVE BEHAVIORAL DISORDERS OF THE MAIN CHARACTERS IN THE NOVELS
ANAYURT OTELİ AND ODALARDA

Duygu Şahin

*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
duygusahen@gmail.com ORCID: 0000-0003-1421-0407.*

ÖZET

Yusuf Atılğan'ın *Anayurt Oteli* (1973) ve Erdal Öz'ün *Odalarda* (1960) romanları günümüzde hâlâ geniş bir okuyucu kitlesi tarafından okunan ve Türk edebiyatının psikolojik romanları içinde yer alan eserlerdendir. Bu çalışma *Odalarda* ve *Anayurt Oteli* romanlarında olay kurgusunda başrol olan karakterlerin benzerliklerinin ya da farklılıklarının irdelenmesi ve bu ana karakterlerin olay örgüsü içinde yer alan yıkıcı davranış bozukluklarının psikolojik bağlamda incelenmesini esas alacaktır. Yusuf Atılğan ve Erdal Öz, aynı dönemin yazarları olarak kimi zaman aynı yerde kimi zaman farklı yerlerde kalem tutmuşlardır. İki yazar da edebiyatla iç içe bir hayat yaşamış, bu edebi sahada adı geçen şahıslarla tanışma fırsatı bulmuşlar ve buldukları edebiyat zevkini hayatlarınınca sürdürmüşlerdir. Benimsedikleri Varoluşçuluk akımının etkisiyle yazıkları romanların yayım yılları farkına rağmen karakterlerin yalnızlığı, yabancılaşması, anlam arayışları ve yazarların temaları benzerdir ve bu çalışmada bu karakterlerin incelenmesi yapılacaktır. Sonuç olarak *Anayurt Oteli* romanının *Zebercet'i* ve *Odalarda* romanının isimsiz başkarakterinin tensel ve tinsel portreleri bağlamında yıkıcı davranış bozukluklarının olay örgüsündeki yeri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: : Türk Dili ve Edebiyatı, Yusuf Atılğan, Erdal Öz, Zebercet, Karakter psikolojisi.

ABSTRACT

Yusuf Atılğan's *Anayurt Oteli* (1973) and Erdal Öz's *Odalar* (1960) are among the psychological novels of Turkish literature that are still widely read today. This study will be based on examining the similarities or differences of the main characters in the plot of the novels *Odalar* and *Anayurt Oteli* and examining the destructive behavioral disorders of these main characters in the psychological context. Yusuf Atılğan and Erdal Öz, as writers of the same period, sometimes worked in the same place and sometimes in different places. Both authors lived a life intertwined with literature, had the opportunity to meet the people mentioned in this literary field and continued the literary pleasure they found throughout their lives. Despite the difference in the publication years of the novels they wrote under the influence of the Existentialism movement they adopted, the loneliness, alienation, search for meaning and the themes of the characters are similar and this study will analyze these characters. As a result, the place of destructive behavioral disorders in the plot will be examined in the context of the sensual and spiritual portraits of *Zebercet* of the novel *Anayurt Oteli* and the unnamed protagonist of the novel *Odalar*.

Keywords: : Turkish Language and Literature, Yusuf Atılğan, Erdal Öz, Zebercet, Character psychology.

MARTİN HEİDEGGER VE EMMANUEL LEVİNAS'TA ZAMAN PROBLEMİ

TIME PROBLEM FOR MARTIN HEİDEGGER AND EMMANUEL LEVİNAS

Meral Şen

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı
meralmeral_guler@hotmail.com ORCID:0009-0002-3804-8571

ÖZET

Bu çalışma, 20. yüzyıl filozofları Martin Heidegger ve Emmanuel Levinas tarafından ele alınan zaman konusunu ontolojik bir perspektife odaklanarak incelemektedir. Analiz, zamanın doğasını hem felsefi hem de teolojik bakış açılarından araştırmaktadır. Heidegger'in zaman sorununa ilişkin bağlamı incelenmekte, Dasein'in anlamı ve temel yapısı vurgulanmaktadır. Heidegger'in Dasein kavramı, zaman içinde kendi zamansallığını nasıl inşa ettiğini ve varoluşun anlamını nasıl sorguladığını anlamak için araştırılmaktadır.

Çalışma ayrıca, Heidegger'in çağdaşı olan Emmanuel Levinas'ın merceğinden zaman sorununu incelemektedir. Levinas'ın zamana bakış açısı Sonsuz, Öteki ve Öteki kavramı ile ilişkili olarak incelenmektedir.

Bu çalışmanın amacı, 20. yüzyılın iki önemli filozofu olan Heidegger ve Levinas'ın zaman konusuna nasıl yaklaştıklarını tartışmak ve düşüncelerini varoluşun anlamıyla temellendirmektir. Zaman kavramını nasıl bir kriz olarak algıladıklarını ve bu krizi nasıl yorumlamaya çalıştıklarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dasein, Başka, Öteki, Sonsuz.

ABSTRACT

This study examines the issue of time as addressed by 20th-century philosophers Martin Heidegger and Emmanuel Levinas, focusing on an ontological perspective. The analysis delves into the nature of time, exploring it from both philosophical and theological viewpoints. It scrutinizes Heidegger's context concerning the problem of time, emphasizing the meaning and fundamental structure of Dasein. Heidegger's concept of Dasein is explored to understand how it constructs its own temporality over time and how it questions the meaning of existence.

Additionally, the study investigates the problem of time through the lens of Emmanuel Levinas, a contemporary of Heidegger. Levinas's perspective on time is explored in relation to the Infinite, the Other, and the concept of the Other.

The objective of this work is to discuss how Heidegger and Levinas, two pivotal 20th-century philosophers, approached the issue of time, grounding their thoughts in the meaning of existence. It examines how they perceived the concept of time as a crisis and sought to interpret this crisis..

Keywords: Dasein, Other, Infinite.

MUHTELİF İKİ MECMUADA ORTAYA ÇIKAN YENİ FAKİR ABDAL ŞİİRLERİ

NEW POEMS OF FAKİR ABDAL APPEARING IN TWO VARIOUS MAGAZINES

Tülün Şimşek

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halkbilimi Ana Bilim Dalı
simsektulin5860@icloud.com ORCID: 0009-0007-0582-4761

ÖZET

Abdal, kibirden kaçınıp alçak gönüllü olmayı gerektirdiğinden ve kendisini abdal olarak görme düşüncesinden dolayı bazı Alevi-Bektaşî şairleri tarafından mahlas olarak alınmıştır. Diğer taraftan abdallık Melamiliğin bir koludur ve Bektaşîliğin dercelerinden biridir. Tıpkı Şamanlar gibi abdallar da ruhlarla temasa geçip yağmur yağdırma, tabi afetlerden koruma ve savaşta galip olma hususunda birtakım olağanüstü güçlere sahip kişilerdir. Âşıkların pek çoğu şiirlerinde, gerçek isimlerin dışında çeşitli vesilelerle aldıkları mahlasları kullanırlar. İsim dışında mahlas kullanma; birisi tarafından mahlas verilmesi veya âşîğin kendisi tarafından alınması sebebiyle iki şekilde gerçekleşir. Âşıklar genellikle mahlas olarak isminin başına bir sıfat getirerek şiirlerinde bu şekilde kullanırlar. Sözüünü ettiğimiz sıfatların özellikleri çeşitlidir. Bunlar şu şekilde söylenebilir; dertli, garip, sefil ve biçare şeklinde âşîğin kendisini alçak gönüllü göstermek için seçtiği sözlere. Bu sıfatlardan birisi de "abdall" sözcüğüdür. Aptal, kibirden kaçınıp alçak gönüllü olmayı gerektirir. Âşık edebiyatı alanında cönkler ve mecmualar, önceki devirlerin ve âşık edebiyatı sözlü folklor ürünlerinin yazıya dönüşmüş örneklerini içinde barındırdıkları için en önemli ve değerli başvuru kaynaklarıdır. Mevcut olan bu eserler incelenmeyi beklemektedir. Tespitlerimize göre edebiyatımızda bugüne kadar 29 şair "Abdall" kelimesini kendilerine mahlas olarak almışlardır. Bunların arasında yer almayan bildirimizde sözüünü ettiğimiz Fakir Abdall mahlaslı âşîğin 5 şiiri tanıtılacaktır. Tanıtılacak olan sayfalarda Fakir Abdall'ın şiirleri kayıtlıdır. Çevirisi tarafımızca yapılan bu şiirleri tanıtılmadaki amaç Fakir Abdall'ın bu şiirleri daha önce incelenmemiştir ve Latin harflerine aktarılmamıştır. Çalışmamızda kaynak tarama yöntemi kullanılmış, tematik içerik analiziyle değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Şiir, Mahlas, Fakir Abdall.

ABSTRACT

The word Abdall has been taken as a pseudonym by some Alevi-Bektaşî poets because it requires avoiding arrogance and being humble, and because of the idea of seeing oneself as an abdall. On the other hand, abdallism is a branch of Melamism and one of the branches of Bektaşîism. Just like Shamans, abdalls are people who have some extraordinary powers such as contact with spirits, making it rain, protecting from natural disasters and being victorious in war. Many ashîqs use pseudonyms other than their real names in their poems. The use of pseudonyms other than one's name takes place in two ways; either because someone gives a pseudonym or because it is taken by the minstrel himself. As a pseudonym, minstrels usually add an adjective to their name and use it in this way in their poems. The characteristics of the adjectives we are talking about are various. These can be said as follows; troubled, strange, wretched and miserable are the words that the minstrel chooses to show himself humble. One of these adjectives is the word "abdall". In the field of minstrel literature, cönkler and mecmualar are the most important and valuable reference sources because they contain the written examples of the oral folklore products of the previous periods and minstrel literature. According to our findings, 29 poets have taken the word "Abdall" as a pseudonym in our literature so far. 5 poems of the lover with the pseudonym Fakir Abdall, which we mentioned in our report, which is not among them, will be introduced. Fakir Abdall's poems are recorded on the pages to be introduced. The purpose of introducing these poems, which have been translated by me, is that these poems of Fakir Abdall have not been examined before and have not been translated into Turkish. In our study, the literature review method was used and evaluated by the thematic content analysis.

Keywords: Poetry, Mecmua, Mahlas, Fakir Abdall.

ÇİZGİ FİMLERDE KÜLTÜR AKTARIMI: HALK DANSLARI ÖRNEĞİ

CULTURAL TRANSFER IN CARTOONS: THE EXAMPLE OF FOLK DANCES

Sümeysa Taş Yıldırım

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
meyragencer@icloud.com ORCID ID: 0009-0008-0674-0751

ÖZET

Dans, sadece kültürümüzün önemli bir parçası değil, aynı zamanda kültürel iletişimimizin de önemli bir kaynağıdır. Uzun yıllar geçmesine rağmen dans, Türk kültüründe önemini korumuş ve kuşaktan kuşağa yenilenerek aktarılmaya devam etmektedir. Bu aktarım sırasında günümüzdeki insanlara hızlı bir şekilde ulaşmak ve güçlü bir kültür yaratmak için dijital devrimden faydalanılmaktadır. Yaşadığımız bu çağda Türk kültürünün tüm dünyaya yayılması açısından önem taşıyan internet, bir aracı konumundadır. İnterneti, diğer insanlarla bağlantı kurmak için kullanırken birçok sorun ortaya çıkar. Bizim için önemli olan sorun, kültürümüzün aktarılma şeklidir. Kültürümüzün aktarılabilmesi için internetin yanı sıra reklamlardan, televizyon programlarından, çizgi filmlerden ve sinemalardan yararlanılmaktadır. Özellikle küçük çocukların izlediği çizgi filmler, kültürel aktarımın en güzel örneklerinden biri haline gelmiştir. Çizgi filmler aracılığıyla Türk halk oyunları dijital ortamda çocuklara aktarılmaktadır. Bu bildiri çizgi filmlerde yer alan Türk halk danslarından halay, zeybek, horon ve çiftetelli ele alınmıştır. Geleneksel Türk halk dansları ve işlevinden bahsedilmiştir. Halay, zeybek, horon ve çiftetellinin Türk halk danslarının özellikleri anlatılmıştır. Türkiye'deki bu halk oyunlarının kültürel olarak çizgi filmlerden nasıl aktarıldığı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk Bilimi, Çizgi Film, Halk Dansları, Kültür Aktarımı, Dijital Kültür.

ABSTRACT

Dance is not only an important part of our culture, but also an important source of our cultural communication. Despite the passing of many years, dance has maintained its importance in Turkish culture and continues to be transferred from generation to generation by being renewed. During this transfer, the digital revolution is used to reach today's people quickly and create a strong culture. In this age we live in, the internet, which is important for the spread of Turkish culture all over the world, is in the position of an intermediary. Many problems arise when using the internet to connect with other people. The important problem for us is the way our culture is transferred. In order to transfer our culture, advertisements, television programs, cartoons and cinemas are used in addition to the internet. Cartoons, especially watched by young children, have become one of the best examples of cultural transfer. Turkish folk dances are transferred to children in a digital environment through cartoons. This report discusses the Turkish folk dances halay, zeybek, horon and çiftetelli, which are included in cartoons. Traditional Turkish folk dances and their functions are mentioned. The characteristics of the Turkish folk dances halay, zeybek, horon and çiftetelli are explained. It has been examined how these folk dances in Turkey were culturally transferred through cartoons.

Keywords: Folklore, Cartoons, Folk Dances, Cultural Transfer, Digital Culture.

URSULA K. LE GUIN'İN RÜYANIN ÖTE YAKASI ADLI ELEŞTİREL DİSTOPYASINDA KADERCİLİK VE KARŞI ÇIKMA KAVRAMLARI

FATALISM AND DEFIANCE IN URSULA K. LE GUIN'S CRITICAL DYSTOPIA: *THE LATHE OF HEAVEN*

Özge Tepe

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ozge.tepee@hotmail.com ORCID: 0009-0008-3000-0753

ÖZET

Yirminci yüzyıl, yıkıcı Dünya Savaşları ve toplumsal çalkantılarla gölgelenmiş bir dönem olarak, distopik edebiyatın yükselişine sahne oldu. Bu edebi tepki, ütopyik yazıların idealist bakış açısını sorgulayarak, uygulanabilirliklerinin potansiyelini ve yol açabilecekleri tehlikeleri gündeme getirdi. Bu gerilime cevap olarak, ütopyik ve distopik özellikleri harmanlayan ve kurgusal dünyaları ütopyik ideallerin distopik gerçekliklere, tam tersi şekilde de distopik durumların ütopyik bir geleceğe dönüşebileceği bir çerçeveye oturtan "eleştirel distopya" bir alt tür ortaya çıkmıştır. Bu yazım türünün öncülerinden biri olan Ursula K. Le Guin, *Rüyanın Öte Yakası* (*The Lathe of Heaven*) adlı romanıyla bu keşfi irdeler. Kahramanı George Orr'un başlangıçta kontrol edilemeyen rüyaları, bir güçsüzlük ve kendisinden üstün güçlere karşı direnememe hissini yansıtır. Öte yandan bu durum, Dr. William Haber'in George Orr'un yeteneklerini manipüle etmesi ve geleceği şekillendirmesi ile kendi ütopyasını bencilce yaratma arzusu ile çarpışır. Bu bağlamda incelenen bu çalışma, Le Guin'in *The Lathe of Heaven* (*Rüyanın Öte Yakası*) adlı eserinde George Orr ve Dr. Haber'in bireysel eylemler, dış güçler ve bu ikisi arasında sürekli değişen dengenin şekillendirdiği bir dünyaya verdiği tepkiyi eleştirel-distopya çerçevesinde incelemeyi amaçlar.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Distopya, Ursula K. Le Guin, Post-Modernizm.

ABSTRACT

The 20th century, marked by the devastation of World Wars and societal upheaval, witnessed a rise in dystopian literature. This literary response challenged the idealistic visions of utopic writings, questioning their potential implementation and the dangers they might cause. In response to this **tension**, critical dystopia as a subgenre has emerged by blending utopian and dystopian features and framing fictional worlds where utopian ideals can change into dystopian realities and vice versa, defying rigid genre boundaries between these genres. Ursula K. Le Guin, one of the pioneers of the notion of critical utopia, examines this exploration in her *The Lathe of Heaven*. The protagonist George Orr's initially uncontrolled dreams reflect a sense of powerlessness and lack of resistance against the forces beyond him confront and clash with Dr. William Haber's selfish desires to create his utopia by controlling the future and manipulating George Orr's abilities. This paper analyzes the interplay of fatalism and defiance in Le Guin's *The Lathe of Heaven*, exploring how George Orr and Dr. William Haber respond to a world shaped by individual actions, external forces, and the ever-shifting balance between them in the framework of critical-dystopic writing.

Keywords: Critical Dystopia, Ursula K. Le Guin, Post-Modernizm.

HAKAS TÜRKÇESİ HAYVAN ADLARININ ESKİ TÜRKÇEDEKİ GÖRÜNÜMÜ

THE APPEARANCE OF HAKAS ANIMAL NAMES IN OLD TURKIC

Neslihan Tokaç

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
nsltkc@gmail.com ORCID: 0009-0005-2409-8078

ÖZET

Bir dilin söz varlığı çalışılırken hayvan adları önemlidir. Güney Sibiryası Grubu lehçelerinden Hakas Türkçesi hayvan adları bakımından oldukça zengindir. Bu bildiri Hakas Türkçesi ile Eski Türkçenin hayvan adlarının benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyma amacı güdülerek karşılaştırılmalı bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda Hakas Türkçesi ile Eski Türkçenin hayvan adları yönünden büyük ölçüde benzerlikler gösterdiği, farklılıklar ise ses değişimlerinden, ses olaylarından ve küçük anlam değişimlerinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Çalışmamızda art zamanlı dil bilgisi yöntemi kullanılmıştır. Hakas Türkçesi için; N. A. Baskakov ve A. İ. İnkijekova-Grekul'un Hakassko-Russkiy Slovar' (Hakas-Oris Slovar)'ın Türkiye Türkçesine çevirisi olan ve bu çeviride olmayan, çeşitli sözlüklerden, ders ve edebiyat kitaplarından taranan kelimelerle oluşturulan Hakas-Türkçe Sözlük; Eski Türkçe dönemi için ise Orhon-Uygur Hanlığı Dönemi Moğolistan'daki Eski Türk Yazıtları, Handwörterbuch des Altuigurischen (Altuigurisch - Deutsch - Türkisch) / Eski Uygurca'nın El Sözlüğü (Eski Uygurca - Almanca- Türkçe), Dîvânu Lügâti't-Türk, Kutadgu Bilig eserleri esas alınmıştır. Söz konusu çalışmanın Hakasçanın hayvan adları ile ilgili söz varlığına katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Hakasça ve Eski Türkçe Hayvan Adları, Hakasça ve Eski Türkçe.

ABSTRACT

Animal names are important when studying the vocabulary of a language. Khakas Turkish, one of the dialects of South Siberian Group, is very rich in terms of animal names. In this paper, a comparative study was carried out with the aim of revealing the similarities and differences of animal names of Khakas Turkish and Old Turkish. As a result of this study, it was understood that Khakas Turkish and Old Turkic have great similarities in terms of animal names, while the differences are due to sound changes, sound events and minor changes in meaning. The diachronic grammar method was used in our study. For Khakas Turkish; N. A. Baskakov and A. I. Inkijekova-Grekul's Hakassko-Russkiy Slovar' (Hakas-Oris Slovar'), which is a translation of Hakassko-Russkiy Slovar' (Hakas-Oris Slovar') into Turkey Turkish, and the Hakas-Turkish Dictionary, which was created with words that are not in this translation, scanned from various dictionaries, textbooks and literature books; For the Old Turkish period, Old Turkic Inscriptions in Mongolia during the Orkhon-Uyghur Khanate Period, Handwörterbuch des Altuigurischen (Altuigurisch - Deutsch - Türkisch) / Hand Dictionary of Old Uyghur (Old Uyghur - German - Turkish), Dîvânu Lügâti't-Türk, Kutadgu Bilig works were taken as basis. It is aimed that this study will contribute to the vocabulary of animal names in Khakassian.

Keywords: Turkish Language, Khakassian and Old Turkish Animal Names, Khakassian and Old Turkish.

ANA YURTTAN ANADOLU'YA OĞUZ GÖÇLERİNE GENEL BİR BAKIŞ

A GENERAL OVERVIEW OF OGHUZ MIGRATIONS FROM THE HOMELAND TO ANATOLIA

Serkan Toptaş

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
serkantoptas5858@gmail.com ORCID:0009-0002-4723-5811

ÖZET

Göç olgusu, insanlık tarihinin ilk gününden itibaren sürekli yaşanmaya devam eden bir gelişmedir. Avcı-toplayıcı hayat tarzına sahip insanlardan 21. Yüzyıl teknoloji çağının toplumlarına kadar, farklı sebeplerden ötürü kendisini hep hatırlatan göç olayı, Türk toplumları içinde her zaman içinde buldukları bir yaşam biçimini almıştır. Kimi zaman gıdaya ulaşmanın getirdiği zorunluluklar, kimi zaman iklim ve doğanın insanları yer değiştirmeye zorlaması ve kimi zamanda bir başka topluluğun güç kullanarak kendilerine göre zayıf toplumları yerlerine oynattığını görebilmekteyiz. Biz de bu çalışmamızda, Türk kavimleri içinde bu derece hayati öneme sahip olan göç kavramı üzerine okumalar yaparak göçün sebepleri, çeşitleri ve Türk toplumları ile olan ilişkisinden bahsedeceğiz. Ayrıca, Türk adının karakteristik özelliklerine kısaca değinerek göç üzerinde etkisi yadsınamaz bir gerçek olan Türkistan coğrafyasının etkilerinden bahsedeceğiz. Göç kavramının Türk tarihi için olmazsa olmaz bir gerçek olduğu düşünüldüğü vakit, bu çalışma sayesinde Türk coğrafyasının özelliklerinin göç nedenleri ve çeşitleriyle ilişkilendirilmesi yapılarak Türkler için kaçınılmaz bir durum olduğunu ortaya çıkarmaya çalışacağız. Göç ve Türk tarihi ilişkisi konusunda sınırlı kaynaklardan yola çıkarak eldeki verilerden okumalar yapıp Türk göçlerindeki zorlayıcı sebeplerin "coğrafya-siyaset-ekonomi" bağlamında ortaya çıkardığı sonuçların analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Göç, Türkistan, Türk.

ABSTRACT

The phenomenon of migration is a development that has been experienced continuously since the first day of human history. Migration, which always reminds us of itself for different reasons, from people with a hunter-gatherer lifestyle to the societies of the 21st century technological age, has become a lifestyle that Turkish societies have always existed in. Sometimes we can see that the necessity of accessing food, sometimes the climate and nature force people to relocate, and sometimes another community uses force to overthrow weak societies. In this study, we will read about the concept of migration, which is of such vital importance among Turkish tribes, and talk about the causes of migration, its types and its relationship with Turkish societies. In addition, we will briefly touch upon the characteristic features of the Turkish name and talk about the effects of the Central Asian geography, which has an undeniable effect on migration. Considering that the concept of migration is an indispensable fact for Turkish history, through this study we will try to reveal that it is an inevitable situation for Turks by associating the characteristics of Turkish geography with the reasons and types of migration. By making readings from the available data based on limited sources on the relationship between migration and Turkish history, we will be able to see that we have reached a conclusion about the compelling reasons for Turkish migration in the context of geography-politics-economy.

Keywords: History, Migration, Central Asia, Turkish.

ENGELLİLİKTE SOSYAL SORUNLAR VE YOKSULLUK İLİŞKİSİ THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL PROBLEMS AND POVERTY IN DISABILITY

Derya Tutar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
deryatutar244@gmail.com ORCID: 0009-0006-6855-2153

ÖZET

Engelli bireylerin toplum içerisinde var oldukları, görmezden gelinemeyeceği bir gerçektir. Engelli bireylerin toplam nüfus içerisindeki oranına bakıldığında engelli olan nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %12.29 olduğu görülmektedir. Oluşan yeti yetersizlik ve kayıpları ile birlikte engelli birey toplumun kendisinden beklediği davranış kalıplarına uymakta zorlanmaktadır. Toplumsal yaşam içerisinde engelli bireylere yönelik olumsuz tutum ve yargıların varlığı bireyin kendi gerçekliğinin önüne geçmektedir. Sosyal yaşama uyum sağlamakta zorlanan engelli bireyler toplumsal yaşam içerisinde sosyal dışlanmaya maruz bırakılarak birçok sosyal sorunu ve yaşanan sosyal sorunlardan kaynaklı ikincil bir engel durumunu beraberinde yaşamaktadırlar. Bu çalışmamızda ikincil engel durumları olarak eğitim, iş istihdamı ve aile kurma alanlarında yaşadıkları sosyal sorunlar ele alınacaktır. Yaşanan sosyal sorunlara ek olarak engel türleri ve oranları, cinsiyet, eğitim, medeni durum, iş gücüne katılım durumlarının engellilik verileri incelenecektir. Yaşanan sosyal sorunların engelli bireyler üzerindeki etkileri göz önüne alınarak engelli bireylerin yaşamaları muhtemel olan yoksulluk kavramı ile ilişkilendirilecektir. Eğitim, iş istihdamı ve yoksulluk ilişkisinin aile kurma üzerindeki etkisi üzerinde durulacak ve engelli bireylerin aile kurma fikrine yaklaşımları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Engelli, Sosyal sorun, Yoksulluk.

ABSTRACT

It is a fact that disabled individuals exist in society and cannot be ignored. When we look at the proportion of disabled individuals in the total population, it is seen that the proportion of the disabled population in the total population is 12.29%. With the resulting disability and loss of abilities, the disabled individual has difficulty in complying with the behavioral patterns that society expects from him. The existence of negative attitudes and judgments towards disabled individuals in social life overshadows the individual's own reality. Disabled individuals who have difficulty adapting to social life are exposed to social exclusion in social life and experience many social problems and a secondary disability caused by the social problems experienced. In this study, the social problems they experience in the fields of education, employment and family formation as secondary disabilities will be discussed. In addition to the social problems experienced, disability data on disability types and rates, gender, education, marital status, and workforce participation will be examined. Considering the effects of social problems on disabled individuals, the possibility that disabled individuals may experience will be associated with the concept of poverty. The impact of the relationship between education, employment and poverty on starting a family will be emphasized, and the approaches of disabled individuals to the idea of starting a family will be examined.

Keywords: Social Work, Disability, Social Problem, Poverty.

G.B. SHAW'IN PYGMALION OYUNUNDAKİ HENRY HIGGINS'E GRAMSCI'CI BİR BAKIŞ

A GRAMSCIAN LOOK AT HENRY HIGGINS IN G.B. SHAW'S PYGMALION

Salih Uluçay

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ORCID: 0009-0000-7663-1050

ÖZET

Antonio Gramsci'nin hapisanedeyken kaleme aldığı çeşitli konuları içeren kişisel notları, 1947'de *Quaderni del Carcere* adı altında yayımlanmış; daha sonraları ise 1957'de İngilizceye *Prison Notebooks* olarak çevrilmiştir. Gramsci çalışmalarında entelektüelleri organik ve geleneksel olarak ikiye ayırmıştır. Bu çalışma, George Bernard Shaw'ın *Pygmalion* adlı eserindeki karakterlerden biri olan Henry Higgins'i, Gramsci'nin geleneksel entelektüel bakış açısıyla incelemektedir. Higgins statükoyu korumak ve üst sınıfın hegemonyasını devam ettirmek için çalışan bir geleneksel entelektüel gibi davranır. Higgins, Eliza Doolittle'a dil eğitimi verirken onun kişiliğini göz ardı eder ve bu alt sınıfları burjuvanın çıkarlarına göre şekillendirmeyi amaçlayan geleneksel entelektüellerin eylemleriyle benzerlik gösterir. Gramsci'nin geleneksel entelektüeline benzer olarak Higgins, Albay Pickering ile yaptığı bahsi kazanma arzusuyla farkında olmadan üst sınıf geleneklerini yaymış ve kendiyile çelişkili iddialar ortaya koymuştur. Bunlara ek olarak, Eliza'yı kendi başyapıtı olarak sergilemeyi ve onun hızlı dönüşümü aracılığıyla entelektüel beğeni kazanmayı amaçlamıştır. Tüm bu eylemler onu Gramsci'nin geleneksel entelektüel kavramıyla uyumlu hale getirir ve toplumsal değişimde aktif bir etken olarak konumlandırır.

Anahtar Kelimeler: Gramsci, Geleneksel Entelektüel, *Pygmalion*, Henry Higgins.

ABSTRACT

Antonio Gramsci, during his incarceration, penned personal notes spanning various topics, which were published in 1947 under the title *Quaderni del Carcere* and later translated into English as *Prison Notebooks* in 1957. Gramsci categorized intellectuals into two groups: organic and traditional. This study examines George Bernard Shaw's character Henry Higgins from his play *Pygmalion* through the lens of Gramsci's traditional intellectual perspective. Higgins acts like a traditional intellectual who works to preserve the status quo and maintain the hegemony of the upper class. Higgins disregards Eliza Doolittle's personality while providing her with linguistic education, resembling the actions of traditional intellectuals aiming to shape the lower classes according to bourgeois interests. Similar to Gramsci's traditional intellectual, Higgins unwittingly propagated upper-class traditions and made self-contradictory claims in his desire to win his bet with Colonel Pickering. Additionally, he sought to showcase Eliza as his magnum opus, aiming to garner intellectual acclaim through her quick transformation. These actions align him with Gramsci's concept of the traditional intellectual, positioning him as an active agent in societal change.

Keywords: Gramsci, Traditional Intellectual, *Pygmalion*, Henry Higgins.

ŞİDDET MAĞDURU KADINLARIN PROFİL ÇALIŞMASI; TOKAT/ERBAA ÖRNEĞİ

A PROFILE STUDY OF WOMEN VICTIMS OF VIOLENCE IN THE TOKAT/ERBAA SAMPLE

Kevser Emine Usta

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
kevser.7377@gmail.com ORCID: 0009-0007-0755-3440

ÖZET

Bu araştırma, Erbaa Sosyal Hizmet Merkezi tarafından takibi yapılan şiddet mağduru kadınların benzer ve ayırt edici özelliklerini tanımlamak amacı ile yapılmış kesitsel türde nicel bir araştırmadır. Araştırma evrenini Erbaa Sosyal Hizmet Merkezine başvuran şiddet mağduru kadınlar oluşturmuştur. Araştırma verileri, üç ay içerisinde merkeze başvuran 134 şiddet mağduru kadından, gönüllü katılım esasına göre yüz yüze anket uygulanarak toplanmıştır. Anket toplamda 45 sorudan oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS programında uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında, şiddet mağduru kadınların çoğunluğu ev hanımıdır ve yaş ortalaması 34.19'dur. Mağdurların %79.9'u lise ve altı okul mezunudur. Kadınların bir kısmı (%29.9'u) psikolojik destek almaktadır. Mağdur kadınlar boşananlarında ilk üç neden; şiddet, aldatma ve failin alkol kullanmasıdır. Şiddet mağduru kadınlar kişilerin bir anlık öfkesi sonucu veya alkolün etkisiyle şiddete maruz kaldıklarını düşünmektedir. Kadınların en fazla şiddet gördüğü kişiler eşleridir ve en fazla sözel ve psikolojik şiddete maruz kalmışlardır. Araştırmaya katılan kadınların neredeyse tamamı şiddetin bir çözüm yolu olmadığına inanmaktadır. Bu bulgular, şiddet mağduru kadınların profillerini anlamak ve şiddetin azaltılması, mağdurların korunması ve desteklenmesi için stratejiler geliştirmek açısından önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Kadın, Şiddet, Profil, Sosyal Hizmet Merkezi.

ABSTRACT

This research is a cross-sectional quantitative research conducted with the aim of identifying the similar and distinctive characteristics of women victims of violence followed by Erbaa Social Service Center. The research population consisted of women victims of violence who applied to Erbaa Social Service Center. Research data was obtained by face-to-face survey method, on the basis of voluntary participation, from 134 women victims of violence who applied to the center within three months. The survey consists of 45 questions in total. The obtained data were analyzed with appropriate statistical methods in the SPSS program. When we look at the findings of the research in general, the majority of women who are victims of violence are housewives and their average age is 34.19. 79.9% of the victims are high school graduates or below. Some of the women (29.9%) receive psychological support. The top three reasons why victimized women get divorced are; violence, deception and the perpetrator's use of alcohol. Women who are victims of violence think that they are exposed to violence as a result of a moment of anger or under the influence of alcohol. The people who are subjected to the most violence by women are their spouses, and they are exposed to the most verbal and psychological violence. Almost all of the women participating in the research believe that violence is not a solution. These findings make an important contribution to understanding the profiles of women victims of violence and developing strategies to reduce violence and protect and support victims.

Keywords: Social Work, Women, Violence, Profile, Social Service Center.

EBU HALİD YEZİD B. ÖMER B. HÜBEYRE EL-FEZARİ (Ö. 133/750)

EBU HALİD YEZİD B. ÖMER B. HÜBEYRE EL-FEZARİ (D. 133/750)

Döndü Yalman

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı
donduyalman43@gmail.com. ORCID: 0009-0009-5572-2370

ÖZET

Yezid b. Ömer 87/706 yılında doğmuştur. Emevi Devletinde Irak genel valiliği yapan Ömer b. Hübeyre'nin oğludur. Emevi halifelerinden II. Velid zamanında Kinnesrin'e vali olmuştur. III. Yezid'e karşı ayaklanan II. Mervan'ın saflarında yer almıştır. II. Mervan'ın halife olmasıyla onun tarafından Irak genel valisi olarak atanmıştır. Irak bölgesinde çıkan Harici isyanlarını bastırmakla görevlendirilmiştir. Daha sonra II. Mervan tarafından görevden alınması neticesinde Haricilerle birlikte hareket eden Irak valisi Abdullah b. Ömer b. Abdülaziz'i esir almıştır. İbn Hübeyre'nin valiliği döneminde Abbasilerin ayaklanmaları meydana gelmiş, Ebu Müslim'in ayaklanması esnasında onlara karşı direnen Horasan Valisi Nasr b. Seyyar, kendisinden destek istemesine rağmen çeşitli siyasi hesaplar ile ona yardım etmemiştir. Bazı tarihçiler onun Horasan valisine yardım etmemesini aralarındaki çekişmeye ve husumete bağlamaktadır. Abbasi ihtilali esnasında kendisinden beklenen başarıyı gösteremeyen İbn Hübeyre, başarılı olamamış, kendisine eman verilmesi şartıyla Abbasiler ile anlaşacağını bildirmiştir. Ancak Seffah ve Abbasi ayaklanmasının öncüsü Ebu Müslim, İbn Hübeyre ile iki oğlunu ve yakınlarını öldürttü. Cesareti, hitabet kabiliyeti ve cömertliğiyle tanınan Yezid b. Ömer, âlimlere ilgi gösterir, onlardan istediği kişileri resmi memuriyetlere atamak istemiştir. Görevlendirme teklifini kabul etmeyen ulemayı cezalandırmıştır. Cezalandırılan âlimlerin başında İmam-ı Azam Ebu Hanife gelmektedir. Bu bildirimizde Abbasilerin son Irak genel valisi Yezid b. Ömer'in valiliği döneminde meydana gelen önemli olaylar incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Emeviler, Vali, Irak, Yezid b. Ömer.

ABSTRACT

Yazid b. Omar was born in 87/706. Omar b., who was the governor general of Iraq in the Umayyad state. He is the son of Hubeyre. II of the Umayyad caliphs. He became the governor of Kinnesrin during the reign of Velid. III. II revolted against Yazid. He was in the ranks of Mervan. II. When Marwan became caliph, he was appointed as the governor general of Iraq. He was tasked with suppressing the Kharijite rebellions in the Iraqi region. Later II. As a result of his dismissal by Marwan, the Iraqi governor Abdullah b. acted together with the Kharijites. Omar b. He took Abdulaziz captive. During the governorship of Ibn Hubeyra, the Abbasids revolted, and the Governor of Khorasan, Nasr b., resisted against them during the uprising of Abu Muslim. Although Seyyar asked for his support, he did not help him due to various political calculations. Some historians attribute his failure to help the governor of Khorasan to the conflict and hostility between them. Ibn Hubeyre, who could not show the success expected from him during the Abbasid revolution, was not successful and declared that he would make an agreement with the Abbasids on the condition that he was given protection. However, Abu Muslim, the leader of the Saffah and Abbasid uprising, had Ibn Hubeyre, his two sons and their relatives killed. Yazid b., known for his courage, oratory skills and generosity. Ömer showed interest in scholars and wanted to appoint the people he wanted to official positions. He punished the ulama who did not accept the appointment offer. One of the most punished scholars is Imam Abu Hanife. In this paper, the last Iraqi governor general of the Abbasids, Yazid b. The important events that took place during Ömer's governorship will be examined.

Keywords: Islamic history, Umayyads, Governor, Iraq, Yazid b. Omer.

FERİK AHMED MUHTAR PAŞA'NIN ASKERİ MÜZE KURULUŞUNA KATKILARI

CONTRIBUTIONS OF FERİK AHMED MUHTAR PASHA TO THE ESTABLISHMENT OF THE MILITARY MUSEUM

Burak Yıldırım

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
burak.27agu@gmail.com ORCID:0009-0004-1857-0455

ÖZET

Türk tarihinin önemli şahsiyetlerinden biri olan Ferik Ahmed Muhtar Paşa, günümüz harp okullarının karşılığı olan Mühendishane-i Berri Hümayunda hocalık yapmış asker yetiştirmiştir. Askerî alanda yenilikçi bir şahsiyet olan Muhtar Paşa Avrupa'da askerî alandaki yenilikleri bizzat takip etmiş ve bu yenilikleri gerek çeviri eserleri gerekse kendi yazdığı eserler vasıtasıyla yansıtmıştır. Mehter takımı ve askerî müzenin kuruluşuna katkıları olmuştur. Bizim inceleyeceğimiz askerî müze kuruluşu aşamalarında ise II. Abdülhamid döneminde bir askerî müze kurma aşamaları ön plana çıkmıştır. Muhtar Paşa ve Tophane Müşiri Zeki Paşa Avrupa'daki müzeleri örnek alıp Sultan Abdülhamid'e sunmalarıyla askerî müze alanında ilk adımlar atılmış olacaktır. 1908'den önce alınan fermanla Alman Gramkov Paşa ve mühendis Yasmund batı tarzı askerî müze kurmak için Muhtar Paşa ile komisyon kurarak sultana rapor sunmuşlardır. Bu süre zarfında Yıldız Esliha Müzesi kurulsaydı da kuruluşu uzun sürmemiş ve kapatılmıştır. II. Abdülmamid bir askerî müze kurulması için görevlendirdiği Ali Rıza Paşa o dönemde Mühendishane-i Berri Hümayun hocası olan Muhtar Paşa'nın başkanlığında müze tesis komisyonu kurdu muştur. Biz bu çalışmamızda Türk tarihinde yeterli ilgiyi görmeyen Muhtar Paşa'nın askerî müzeye katkılarını gün yüzüne çıkarmak ve hak ettiği değeri araştırmamızda göstermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ferik Ahmed Muhtar Paşa, Zeki Paşa, Sultan Abdulhamid, Müze.

ABSTRACT

Ferik Ahmed Muhtar Pasha, one of the important figures of Turkish history, taught and trained soldiers at the Imperial Imperial School of Engineering, which is the equivalent of today's military schools. Muhtar Pasha, an innovative figure in the military field, personally followed the innovations in the military field in Europe and reflected these innovations both through his translated works and his own works. He contributed to the establishment of the Mehter band and the military museum. In the stages of establishing a military museum that we will examine, the stages of establishing a military museum during the reign of Abdulhamid II came to the fore. A step would be taken in the field of military museums when Muhtar Pasha and Tophane Müşir Zeki Pasha presented the report to Sultan Abdülhamid, which set an example for museums in Europe. In the decree taken before 1908, German Gramkov Pasha and engineer Yasmund formed a commission with Muhtar Pasha to establish a western-style military museum and submitted it to the sultan. They presented. Although Yıldız Esliha Museum was established during this period, its establishment did not last long and it was closed. Ali Rıza Pasha, who was appointed by II. Abdülmamid to establish a military museum, had a museum establishment commission established under the chairmanship of Muhtar Pasha, who was the Imperial Engineers' Teacher at the time. In this study, we will try to bring to light the contributions of Muhtar Pasha, who has not received enough attention in Turkish history, to the military museum and to show the value he deserves in our research.

Keywords: Ferik Ahmet Muhtar Pasha, Zeki Pasha, Sultan Abdulhamid, Museum.

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDE ATMACACILIK GELENEĞİ

TRADITION OF FALCONRY IN THE EASTERN BLACK SEA REGION

Hasan Sami Yurdakul

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
h4s4ns4mi@gmail.com ORCID: 0009-0003-3088-3350

ÖZET

Doğu Karadeniz Bölgesi (özellikle bölge içerisinde yer alan Çoruh Vadisi); dünyada yırtıcı kuşlar için bilinen dört büyük göç yolundan biridir. Her yıl yaz aylarında gerçekleşen kuş göçü, bölge halkının dikkatini cezbetmiş ve yörede kuşlara/kuşçuluğa dair büyük bir ilgi uyanmıştır. Söz konusu kuşlar içerisinde ise atmacanın, diğer yırtıcı kuşlardan çok daha büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Zira atmaca eğitimini uğraş edinen pek çok kimsenin, başta avcılık olmak üzere çok çeşitli işlerde bu kuşları kullandıkları ve zamanlarının pek çoğunu atmacalarla geçirdikleri anlaşılmaktadır. Nitekim yörede atmacacılığın kendi folklorunu oluşturduğu ve yakalama anından avcılığa uzanan sürece kadar yapılan hareketlerin kalıplaşarak halkbilgisinin bir parçası haline geldiği görülmektedir. Diğer taraftan söz konusu geleneğin sözlü/yazılı kültür içerisinde de kendisine yer edindiği ve atmacacılıkla ilgili pek çok türkünün, maninin, inancın ve folklorik unsurun oluştuğunu söylemek mümkündür. Bütün bu açılardan bu bildiride, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde mevcut bulunan atmacacılık geleneği mercek altına alınacaktır. Konuya dair 2023 yılının yaz aylarında yapılan saha çalışmasından hareketle, söz konusu geleneğin yöre insanı için ne ifade ettiği anlaşılmasına çalışılacak ve derlenen malzemelerin tanıtımı yapılarak, bu geleneğin işlevleri mercek altına alınacaktır. Halkbilimi disiplininin bakir kalan bir sahalarını gün yüzüne çıkarması dolayısıyla çalışmanın önem arz ettiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk bilimi, avcılık, kuş, Doğu Karadeniz.

ABSTRACT

The Eastern Black Sea Region (especially the Çoruh Valley within the region) is one of the four major migration routes known for birds of prey worldwide. The annual bird migration during the summer months has captivated the attention of the local people, leading to a significant interest in birds/falconry in the region. Among these birds, it is observed that the falcon holds a much greater significance than other birds of prey. Indeed, it is understood that many individuals engaged in falconry spend much of their time with these birds, using them for various purposes, particularly hunting. In fact, it can be seen that falconry has formed its own folklore in the region, with actions ranging from the moment of capture to hunting becoming standardized and integrated into the local knowledge. On the other hand, it is possible to say that this tradition has found its place in oral/written culture, with many songs, poems, beliefs, and folkloric elements related to falconry emerging. From all these perspectives, this paper will focus on the falconry tradition existing in the Eastern Black Sea Region. Based on fieldwork conducted in the summer months of 2023, an attempt will be made to understand what this tradition means for the local people. The collected materials will be introduced, and the functions of this tradition will be examined. It is considered important to bring to light a relatively untouched field of folklore studies, hence the significance of this work.

Keywords: folklore, hunting, birds, eastern Black Sea.

ÂŞIK HÜSEYİN ŞEMKİRLİ'NİN ŞİİRLERİNDE TEŞBİH SANATI

THE ART OF SIMILAR IN AŞIK HÜSEYİN ŞEMKİRLİ'S POEMS

Gamze Kara

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
gamzekr321@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5218-9242>

ÖZET

Âşık Hüseyin Şemkiri 1811'de Azerbaycan'ın Şamhor şehrinin Kapanlı köyünde doğmuştur. Çiftçilikle uğraşan bir ailenin çocuğudur. Babası edebiyata ve saz çalmaya meraklı olduğu için oğlunun da yeteneklerini fark edip usta bir âşîğin yanına çırak olarak vermiştir. Âşık Hüseyin böylece saz çalmayı ve âşıklık sanatını öğrenmiştir. Şair, Arap, Fars ve Azerbaycan dillerinde de tahsil görmüştür. Âşıklık sanatının icra edildiği geniş bir coğrafyayı kapsayan ülkeleri gezen Âşık Hüseyin Şemkiri, edindiği bilgilerle derin bir dünya görüşüne sahip olmuştur. Şairin geniş bir coğrafi sahada tanınmasında şiir ve hikâyelerinin payı olduğu kadar birçok yöreyi gezmesi de önem taşımaktadır. XIX. yüzyılın tanınmış şairlerinden biri olan Âşık Hüseyin Şemkiri yüzyılın son dönemlerinde yetişen hemen hemen bütün Azerbaycanlı âşıkların ustası olmuştur. Oğlu Âşık Çoban da babası tarafından yetiştirilen âşıklar arasında önemli bir yere sahiptir. Şiirlerinde aşk, güzellik, köy ve köy hayatının kesitleri, dürüstlük, Azerbaycan'ın güzel kızları, tabiat gibi konuları işlemiştir. Arzu, istek, sevinç gibi duyguları şiirlerine yansıtıran birçok edebi sanattan da faydalanmıştır. Bu çalışmada Âşık Hüseyin Şemkiri'nin şiirlerinde edebi üslubu oluştururken teşbih sanatının kullanım sıklıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla teşbih sanatı, teşbih sanatının öğeleri ve teşbih sanatını oluşturan unsurların kullanılmasına göre sınıflandırmalar ele alınıp incelenmiştir. Temel bir edebiyat terimi olan teşbih, kalıplaşmış söz ve manalarla sevgiliyi, tabiatı, dert ve sıkıntıları, zevk ve coşkuları anlatan bir edebi sanat olmuştur. Anlatımın daha etkili ve somut bir hâle gelmesini sağlayan teşbih sanatı Âşık Hüseyin Şemkiri'nin şiirlerinde de sık sık kullanılmıştır. Bu bilgiler neticesinde XIX. yüzyılın tanınmış şairlerinden biri olan Âşık Hüseyin Şemkiri'nin şiirlerindeki teşbih sanatının kullanım sıklığı ve teşbih türleri tespit edilip Türkçe çevirileri de verilmiştir. Âşîğin bu noktadaki tercihlerinin daha ayrıntılı olarak ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Böylece şairin üslubu hakkında da bilgi edinilmesi ön görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Edebi Sanatlar, Teşbih, Âşık Hüseyin Şemkiri.

ABSTRACT

Aşık Hüseyin Şemkiri was born in 1811 in the village of Kapanlı in the city of Shamkhor, Azerbaijan. He was the child of a family engaged in farming. Since his father was interested in literature and playing the saz, he noticed his son's talents and apprenticed him to a master aşık. In this way, Aşık Hüseyin learned to play the saz and mastered the art of ashik poetry. The poet also received education in Arabic, Persian, and Azerbaijani languages. Aşık Hüseyin Şemkiri traveled across a vast geographical region where the art of ashik was practiced, gaining profound insights and a broad worldview through the knowledge he acquired. The poet's recognition across this wide area was due not only to his poetry and stories but also to his extensive travels. As one of the prominent poets of the 19th century, Aşık Hüseyin Şemkiri became the mentor of nearly all Azerbaijani ashiks who emerged in the late 19th century. His son, Aşık Çoban, also held a significant place among the ashiks trained by him. In his poetry, he explored themes such as love, beauty, village life, honesty, the beautiful women of Azerbaijan, and nature. He reflected emotions such as desire, aspiration, and joy in his works while utilizing various literary devices. This study aims to analyze the frequency of the use of the simile technique in Aşık Hüseyin Şemkiri's poems as a means of shaping his literary style. For this purpose, simile as a fundamental literary term, its components, and the elements constituting it were classified and examined. Simile, a literary device used to describe beloved ones, nature, sorrows, pleasures, and passions through established expressions and meanings, is prominently featured in Aşık Hüseyin Şemkiri's poems. Based on this information, the frequency and types of similes in Aşık Hüseyin Şemkiri's poems were identified, and their Turkish translations were provided. This approach allowed for a more detailed examination of the poet's preferences in this regard. Thus, valuable insights into the poet's style were also obtained.

Keywords: Türk Dili, Edebi Sanatlar, Teşbih, Aşık Hüseyin Şemkiri.